

SINTEF

Rapport

Spørsmål til Barnehage-Norge 2024

Forfatter(e):

Linn Renée Naper, Arnhild Myhr, Siw Olsen Fjørtoft og Håkon Sivertsen

Rapportnummer:

2024:01568 – Åpen

Oppdragsgiver:

Utdanningsdirektoratet

Rapport

Spørsmål til Barnehage-Norge 2024

EMNEORD

Barnehagetilbud til
fordrevne ukrainske
barn
Spesialpedagogikk
Inkluderende praksis
Vetuva
Beredskap
Samfunnssikkerhet
Rekruttering
Videreutdanning
Etterutdanning
Arbeidsplassbasert
barnehagelærerutdanni
ng
Deltidsbasert
barnehagelærerutdanni
ng

VERSJON

1.0

DATO

2024-12-18

FORFATTER(E)

Linn Renée Naper, Arnhild Myhr, Siw Olsen Fjørtoft og Håkon Sivertsen

OPPDRAGSGIVER(E)

Utdanningsdirektoratet

OPPDRAGSGIVERS REFERANSE

AB

PROSJEKTNUMMER

102025672

ANTALL SIDER

100 (ekskl. vedlegg)

SAMMENDRAG

Spørsmål til Barnehage-Norge 2024 presenterer resultatene fra den årlige spørreundersøkelsen fra Utdanningsdirektoratet til barnehagesektoren i Norge. Temaene i årets undersøkelse er: barnehagetilbud til fordrevne ukrainske barn, kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis, barnehagemagasinet *Vetuva*, beredskap og samfunnssikkerhet, rekruttering og dessuten videreutdanning.

UTARBEIDET AV

Linn Renée Naper

SIGNATUR

KONTROLLERT AV

Anne Sigrid Haugset

SIGNATUR

Anne Sigrid Haugset (Jan 8, 2025 14:44 GMT+1)

GODKJENT AV

Espen Gressetvold

SIGNATUR

Espen Gressetvold (Jan 8, 2025 11:31 GMT+1)

RAPPORT NR.

2024:01568

ISBN

978-82-14-07410-0

GRADERING

Åpen

GRADERING DENNE SIDE

Åpen

Historikk

VERSJON	DATO	VERSJONSBEKRIVELSE
1.0	2025-12-18	Kvalitetssikret og signert versjon
0.9	2024-12-16	Språkvasket versjon
0.8	2024-12-10	Revidert versjon etter tilbakemeldinger på enkeltkapitler.

FORORD

SINTEF Digital har sammen med Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) gjennomført årlige spørreundersøkelser til barnehage- og skolesektoren i perioden 2021–2024. Gjennomføringen av årets prosjekt har på samme måte som tidligere år pågått i perioden mai til desember. Kunnskapsbehovene spørreundersøkelsen skal dekke, er kommet til gjennom innspill fra fagavdelinger i Utdanningsdirektoratet samt fra ulike avdelinger i Kunnskapsdepartementet. Innspillene er samkjørt i én stor undersøkelse til barnehagesektoren. Årets rapport tar for seg sju ulike temaer som har fått hvert sitt kapittel i rapporten. Et sammendrag med de viktigste funnene fra hvert kapittel er å finne fremst i rapporten.

Prosjektteamet i SINTEF har bestått av Linn Renée Naper, Arnhild Myhr, Siw Olsen Fjørtoft og Håkon Sivertsen. I tillegg har Anne Sigrid Haugset vært intern kvalitetssikrer fra SINTEF. Myhr har hatt det faglige ansvaret for de statistiske analysene og har bidratt med å skrive selve sluttrapporten. Sivertsen har hatt særlig ansvar for å utforme spørreskjema, og Fjørtoft har hatt en sentral rolle i rapporteringen og med å skrive sluttrapporten. Begge har dessuten gitt et vesentlig bidrag i arbeidet med å utforme spørsmål. Naper har vært prosjektleder. Hun har hatt det overordnede ansvaret for gjennomføringen av den digitale undersøkelsen og utformingen av spørsmål, og har i tillegg samarbeidet med Myhr om analyser. Naper er redaktør for denne sluttrapporten og har som prosjektleder hatt dialogen med oppdragsgiveren og med NIFU.

Svarprosenten i de tre utvalgene ligger noe lavere enn i fjorårets undersøkelse, og dette er omtalt og diskutert i metodekapittelet. Samtidig ser vi, som for tidligere år, at svarprosenten er lavere blant private barnehager, mens svarprosenten blant barnehagemyndighetene holder seg stabil og høy.

Årets rapport er den ellefte i rekken. SINTEF Digital (tidligere Trøndelag Forskning og Utvikling AS, TFoU) har hatt ansvaret for å gjennomføre barnehagespøringer for Utdanningsdirektoratet (Udir) siden 2014. Som prosjektleder i SINTEF, og tidligere ansatt i TFoU, ønsker jeg å takke for tilliten vi er vist ved å få gjennomføre og rapportere fra disse spørringene i en lang årrekke. Siden oppstarten i 2014 og frem til i dag har Utdanningsdirektoratet profesjonalisert måten å gjennomføre spørringene på, og denne utviklingen har i seg selv vært en inspirerende prosess å få ta del i. Jeg vil rette en spesiell takk til vår referansegruppe gjennom flere år. Deres innspill til spørsmålsutformingen har bidratt til å heve nivået på spørringene og gjort spørsmålene mest mulig praksisnære. Referansegruppen har bestått av representanter fra private og kommunale barnehager og barnehageeiere, samt barnehagemyndigheten. En stor takk rettes også til alle barnehagestyrere, eiere av private barnehager og de ansatte hos kommunale barnehageeiere og -myndigheter som i år, og gjennom alle tidligere år, har satt av tid i en travel arbeidsdag til å besvare spørringer.

Innsatsen fra hver og en er av uvurderlig verdi og har bidratt til jevnt god kvalitet på den store mengden data som er samlet inn.

Steinkjer, 18. desember 2024

Linn Renée Naper
prosjektleder i SINTEF Digital

Innhold

FORORD	3
Figurer.....	7
Tabeller	10
Sammendrag	11
Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina	11
Kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis.....	11
Magasinet <i>Vetuva</i>	12
Beredskap og forebygging av alvorlige hendelser	12
Videreutdanning som virkemiddel i kvalitets- og kompetanseutvikling	13
Samarbeid mellom kulturskole og barnehage	13
Rekruttering av barnehagelærere.....	14
1 Innledning.....	15
2 Gjennomføring og beskrivelse av utvalg.....	15
2.1 Bruttoutvalg og svarprosent	16
2.2 Styrerutvalget: lavere svarprosent enn i tidligere undersøkelser	19
2.3 Eierutvalget: 35 prosent deltakelse og tydelig fylkesvis variasjon	21
2.4 Svarprosenten er stabil over tid for barnehagemyndighetene	24
2.5 Oppsummert vurdering av kvaliteten på dataene som er samlet inn	26
3 Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina	27
3.1 Flest kommunale barnehager har fordrevne ukrainske barn	27
3.2 62 prosent av barnehagestyrerne i barnehager som har fordrevne ukrainske barn, opplever at de har kapasitet til å gi disse barna et fullverdig tilbud.....	28
3.3 To av tre barnehagestyrere opplever å ha kompetanseutfordringer i møte med fordrevne barn	31
3.4 Mer enn ni av ti kommunale barnehageeiere opplyser at de har fordrevne barn fra Ukraina i sine barnehager	34
3.5 En økende andel barnehageeiere opplever at barnehagene har kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud	36
3.6 Seks av ti eiere opplever utfordringer knyttet til språk og personalets kompetanse	38
3.7 Åtte av ti barnehagemyndigheter opplever tilfredsstillende kapasitet.....	41
3.8 Utfordringer med å skaffe kompetanse på flerspråklighet i barnehagene størst i mindre kommuner.....	43

3.9	Sammendrag	45
4	Kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis	46
4.1	Samarbeid med universitets- og høgskolesektoren er et viktig tiltak i arbeidet med å bygge kompetanse innenfor spesialpedagogikk	46
4.2	Barnehagestyrerne ser stor verdi av å ha ansatte med videreutdanning innenfor spesialpedagogikk	48
4.3	Fire av ti barnehageeiere tar Utdanningsdirektoratets kompetansepakker aktivt i bruk ..	49
4.4	Seks av ti barnehageeiere legger konkrete planer for bruken av ansattes kompetanse ...	50
4.5	Sammendrag	52
5	Magasinet <i>Vetuva</i>	54
5.1	Forskningsmagasinet <i>Vetuva</i> er godt kjent blant barnehagestyrerne.....	54
5.2	Nesten ni av ti oppgir at de kjenner bladet ved at det kommer tilsendt	54
5.3	Noe mer bruk av <i>Vetuva</i> blant private barnehager	57
5.4	<i>Vetuva</i> oppfattes jevnt over som relevant og nyttig for personalet i barnehagene	58
5.5	Flertallet av de som leser <i>Vetuva</i> , leser det fysiske eksemplaret av magasinet.....	61
5.6	Sammendrag	62
6	Beredskap og forebygging av alvorlige hendelser	63
6.1	Fire av ti barnehagestyrere benytter veileder i beredskapsplanlegging på Udir.no i beredskapsarbeidet	63
6.2	Åtte av ti barnehageeiere er i svært stor eller stor grad involvert i utarbeidelse av beredskapsplaner	64
6.3	Fire av ti kommuner er i svært stor eller stor grad involvert i utarbeidelse av beredskapsplaner	65
6.4	Sammendrag	68
7	Videreutdanning som virkemiddel i kvalitets- og kompetanseutvikling	70
7.1	Nærmere sju av ti styrere oppfatter at videreutdanning for ansatte har stor eller svært stor plass i dialogen med barnehageeier	70
7.2	Barnehagestyrerne har god oversikt over ansattes formalkompetanse	71
7.3	Kun fire av ti barnehager har helhetlige kompetanseplaner for etter- og videreutdanning	71
7.4	Sju av ti eiere oppgir at videreutdanning har en stor eller svært stor plass i dialogen med barnehagestyrer	73
7.5	Barnehageeierne har god oversikt over ansattes formalkompetanse	73
7.6	Nesten halvparten av eierne har etablert helhetlig kompetanseplan for etter- og videreutdanning.....	74
7.7	Sammendrag	75
8	Samarbeid mellom kulturskole og barnehage.....	76
8.1	Halvparten av barnehagestyrerne oppgir at de ikke samarbeider med kulturskolen	76
8.2	Om lag halvparten av barnehagene oppgir at de ikke har vurdert muligheten for samarbeid med kulturskole	78

8.3	Fire av ti barnehager samarbeider med eksterne kunstnere eller aktører minst en gang per kalenderår	79
8.4	Flest kommunale barnehager som samarbeider med kulturskolen.....	82
8.5	Barnehageeierne usikre på effekten av kulturskolesamarbeidet.....	83
8.6	Sammendrag	86
9	Rekruttering av barnehagelærere	87
9.1	Halvparten av barnehagestyrerne opplyser at barnehagen i stor eller svært stor grad får kvalifiserte søkere på utlyste stillinger som barnehagelærer.....	87
9.2	Arbeidsplassbasert og deltidsbasert barnehagelærerutdanning er godt kjent blant styrerne	89
9.3	Tilstrekkelig bemanning og lønn vurderes som viktigst for å beholde ansatte i stillingen....	90
9.4	Barnehageeierne er godt kjent med ordningene for arbeidsplass- og deltidsbasert barnehagelærerutdanning.....	91
9.5	Rekrutteringssamarbeid med UH-sektoren skjer ofte gjennom samarbeid om praksisplasser	93
9.6	Nesten halvparten av barnehageeierne har benyttet seg av ordningen med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU).....	97
9.7	Sammendrag	99
	Referanser	100

BILAG/VEDLEGG

SPØRRESKJEMA TIL BARNEHAGESTYRER

SPØRRESKJEMA TIL BARNEHAGEEIER

SPØRRESKJEMA TIL BARNEHAGEMYNDIGHET

Figurer

Figur 2-1:	Geografisk spredning i årets utvalg av barnehagestyrere og -eiere.	17
Figur 2-2:	Svarprosent per fylke, barnehagestyrere. Prosent.	19
Figur 2-3:	Svarprosent per fylke, barnehageeiere. Prosent.	22
Figur 2-4:	Stillingstype blant respondentene i undersøkelsen til barnehageeiere. Prosent, n = 155.	24
Figur 2-5:	Svarprosent etter fylke for barnehagemyndighetene. Prosent.	25
Figur 3-1:	Andel barnehagestyrere som har svart «ja» på spørsmål om de har fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage i 2022, 2023 og 2024. Prosent, n = 540.	27
Figur 3-2:	Andel barnehagestyrere som har svart «ja» på spørsmål om de har fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage i 2024, sortert etter barnehagestørrelse. Prosent, n = 540.	28
Figur 3-3:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen har kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 540.	29
Figur 3-4:	Andel barnehagestyrere som svarer at de i svært stor eller i stor grad opplever at barnehagen har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud, blant barnehager som har og ikke har fordrevne barn fra Ukraina. Tall fra 2023 og 2024. Prosent.	30
Figur 3-5:	Prosentandel barnehagestyrere som opplever at barnehagen i svært stor eller stor grad har kapasitet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud, sortert etter barnehagens eierstruktur. Prosent, n = 540.	31
Figur 3-6:	Barnehagestyrernes vurdering av ulike typer utfordringer knyttet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 157.	32
Figur 3-7:	Prosentandel av barnehagestyrerne som i svært stor eller stor grad opplever ulike utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud i 2023 og 2024. Prosent.	33
Figur 3-8:	<i>Barnehageeiernes svar på spørsmål om det går fordrevne barn fra Ukraina i barnehagen(e) deres. Prosent, n = 155.</i>	35
Figur 3-9:	Prosentandel av barnehagestyrerne som oppgir at de har fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage, sortert etter eierstruktur. Prosent, n = 540.	36
Figur 3-10:	I hvilken grad barnehageeiere opplever at barnehagen(e) deres har kapasitet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Svar fra de som har ukrainske barn. Prosent, n = 73.	37
Figur 3-11:	Prosentandelen av barnehageeiere som i svært stor eller stor grad opplever at barnehagen(e) deres har kapasitet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud i 2023 og 2024. Svar fra de som har ukrainske barn i noen eller alle sine barnehage(r). Prosent.	38
Figur 3-12:	I hvilken grad barnehageeiere opplever ulike utfordringer knyttet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 72.	39
Figur 3-13:	Prosentandel av barnehageeiere som i svært stor eller stor grad opplever ulike utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud i 2023 og 2024. Prosent.	40
Figur 3-14:	Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om barnehagenes kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 233.	42
Figur 3-15:	I hvilken grad barnehagemyndighetene opplever at kommunens barnehager har ulike utfordringer knyttet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 233.	43
Figur 4-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan de har planlagt bruken av ansattes kompetanse etter videreutdanning i spesialpedagogikk. Prosent, n = 98.	47
Figur 4-2:	<i>Barnehageeiernes svar på spørsmålet om hvordan de som eier har laget planer for etter- og videreutdanning innenfor spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Prosent, n = 155.</i>	50
Figur 4-3:	<i>Barnehageeiernes svar på spørsmålet: «Har dere planer for hvordan dere skal bruke den kompetansen barnehagelærerne får gjennom videreutdanning i spesialpedagogikk?» Prosent, n = 75.</i>	51
Figur 4-4:	<i>Barnehageeiernes vurdering av i hvilken grad barnehagelærere med videreutdanning er tenkt å brukes til å bidra til ulike områder. Prosent, n = 75.</i>	52
Figur 5-1:	Barnehagestyrernes kjennskap til Vetuva fordelt etter barnehagestørrelse. Prosent, n = 561.	54
Figur 5-2:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilke grep de bruker for å gjøre Vetuva kjent i personalgruppen. Prosent.	56
Figur 5-3:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet: «Bruker dere Vetuva på noen av følgende måter i barnehagen?» Prosent. Svar fra 2017 og 2024.	57

Figur 5-4: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.	58
Figur 5-5: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.	59
Figur 5-6: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.	59
Figur 5-7: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.	60
Figur 5-8: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.	60
Figur 5-9: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan de leser Vetuva. Prosent, n = 431.	61
Figur 5-10: Hvordan leser øvrige ansatte i din barnehage Vetuva? Prosent, n = 431.	61
Figur 6-1: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om i hvilken grad de er involvert i ulike deler av barnehagens beredskapsarbeid i sin kommune. Prosent, n = 231.	66
Figur 6-2: Prosentandel av barnehagemyndighetene som i stor eller svært stor grad er involvert i deler av barnehagens beredskapsarbeid i sin kommune, sortert etter kommunestørrelse. n = 231.	66
Figur 6-3: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om i hvilken grad de benytter veiledning eller hjelp fra ulike aktører i beredskapsarbeidet. n = 231.	67
Figur 6-4: Prosentandel som i stor eller svært stor grad benytter veiledning fra følgende i beredskapsarbeidet, sortert etter kommunestørrelse. n = 230.	68
Figur 7-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad videreutdanning for ansatte har en plass i dialogen mellom eier og styrer om kvalitetsutvikling i barnehagen. Prosent, n = 527.	70
Figur 7-2: Har du som barnehagestyrer oversikt over hvilken formalkompetanse den enkelte ansatte i barnehagen har? Prosent, n = 527.	71
Figur 7-3: Har barnehagen en helhetlig kompetanseplan som omfatter både etter- og videreutdanning? Prosent, n = 527.	72
Figur 7-4: Barnehageeierens svar på spørsmål om i hvilken grad videreutdanning for ansatte har en plass i dialogen mellom eier og styrer om kvalitetsutvikling i barnehagen. Prosent, n = 155.	73
Figur 7-5: Har dere oversikt over hvilken formalkompetanse den enkelte ansatte i barnehagen har? Prosent, n = 155.	74
Figur 7-6: Har du som barnehageeier en helhetlig kompetanseplan som omfatter både etter- og videreutdanning? Prosent, n = 155.	75
Figur 8-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor ofte barnehagen(e) deres samarbeider med kulturskolen. Prosent, n = 520.	76
Figur 8-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hva samarbeidet med kulturskolen innbefatter. Prosent, n = 244.	77
Figur 8-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad samarbeidet med kulturskolen bidrar til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet. Prosent, n = 244.	78
Figur 8-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor ofte barnehagen(e) deres samarbeider med andre eksterne kunstnere eller aktører. Prosent, n = 514.	80
Figur 8-5: Barnehagestyrernes svar på om barnehagen(e) deres samarbeider med ulike eksterne kunstnere eller aktører. Prosent, n = 515.	81
Figur 8-6: Barnehageeierens svar på spørsmål om hvor ofte barnehagen(e) deres samarbeider med kulturskolen. Prosent, n = 155.	82
Figur 8-7: Barnehageeierens svar på spørsmål om hva samarbeidet med kulturskolen innbefatter. Prosent, n = 69.	83
Figur 8-8: Barnehageeierens svar på spørsmål om i hvilken grad samarbeidet med kulturskolen bidrar til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet. Prosent, n = 69.	84
Figur 9-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan de samarbeider med universitet eller høyskole om rekruttering. Prosent, n = 245.	88
Figur 9-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om de har andre rekrutteringstiltak for barnehagelærere. Prosent, n = 522.	89
Figur 9-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad følgende tiltak har effekt for å beholde barnehagelærere i stillingen. Prosent, n = 520.	91
Figur 9-4: Barnehageeierens vurdering av ulike påstander om eksisterende ordninger knyttet til barnehagelærerutdanning. Prosent, n = 155.	93
Figur 9-5: Barnehageeierens svar på spørsmål om hvordan de samarbeider med universiteter eller høyskoler om rekruttering. Prosent, n = 79.	94
Figur 9-6: Barnehageeierens svar på spørsmål om de har andre rekrutteringstiltak. Prosent, n = 155.	95

Figur 9-7:	Barnehageeiernes svar på spørsmål om i hvilken grad ulike tiltak har effekt for å beholde barnehagelærere i stillingen. Prosent, n = 155.	96
Figur 9-8:	Barnehageeiernes svar på spørsmål om de har benyttet seg av ordningen med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU). Prosent, n = 155.	97
Figur 9-9:	Barnehageeiernes svar på spørsmål om de har benyttet seg av ordningen med tilretteleggingsmidler når ansatte har deltatt på ABLU eller annen deltidsbasert barnehagelærerutdanning. Prosent, n = 155.	98
Figur 9-10:	Barnehageeiernes svar på spørsmål om i hvilken grad de mener ordningen med tilretteleggingsmidler er et godt virkemiddel for at flere skal ta barnehagelærerutdanning på deltid. Prosent, n = 155.	98

Tabeller

Tabell 1-1:	Temaer og målgrupper i Utdanningsdirektoratets spøringer til Barnehage-Norge 2024.	15
Tabell 2-1:	Bruttoutvalg og svarstatus, fordelt etter respondentgruppe, antall.	17
Tabell 2-2:	Sammenlikning, godkjente og ikke-godkjente svar.	18
Tabell 2-3:	Bruttoutvalg, populasjon (antall) og svarprosent.	18
Tabell 2-4:	Svarprosent i styrerundersøkelsen etter eierform. Prosent.	19
Tabell 2-5:	Svarprosent i styrerundersøkelsen etter barnehagens størrelse (antall barn) og fylke.	20
Prosent.		20
Tabell 2-6:	Svarprosent og andel private barnehager i populasjonen, brutto- og nettoutvalget. Prosent.	21
Tabell 2-7:	Svarprosent i eierundersøkelsen etter eierform.	22
Tabell 2-8:	Svarprosent i undersøkelsen samt andelen private eiere i populasjonen, bruttoutvalget og nettoutvalget.	23
Tabell 2-9:	Populasjon/bruttoutvalg, nettoutvalg og svarprosent i myndighetsundersøkelsen per fylke.	25
Tabell 3-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilke typer kompetanse det er utfordringer med å skaffe. Prosent, n = 104.	34
Tabell 3-2:	Barnehageeierens svar på spørsmål om hvilke typer kompetanse det er utfordringer med å skaffe. Prosent, n = 42.	41
Tabell 3-3:	Prosentandel som i svært stor eller stor grad opplever at barnehager i sin kommune har ulike utfordringer knyttet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud, sortert etter kommunestørrelse. Prosent, n = 233.	44
Tabell 3-4:	Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om hvilke typer kompetanse det er utfordringer med å skaffe. Prosent, n = 144.	44
Tabell 4-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet: «Hvordan legger du som barnehagestyrer til rette for å bygge nødvendig kompetanse og utvikle praksis knyttet til spesialpedagogikk og inkludering?» Prosentandel «ja», n = 561.	46
Tabell 4-2:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet: «I hvilken grad opplever du at det har stor verdi å ha barnehagelærere med videreutdanning innen spesialpedagogikk som en del av grunnbemanningen for å arbeide med følgende?» Prosent, n = 561.	48
Tabell 4-3:	Barnehageeierens svar på spørsmålet: «Hvordan legger du som barnehageeier til rette for å bygge nødvendig kompetanse og utvikle praksis knyttet til spesialpedagogikk og inkludering?»	49
Tabell 5-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilke kanaler de har fått kjennskap til forskningsmagasinet Vetuva. Prosent.	55
Tabell 6-1:	I hvilken grad benytter du som barnehagestyrer veiledning eller hjelp fra følgende i beredskapsarbeidet?	63
Tabell 6-2:	I hvilken grad er du som barnehageeier involvert i følgende deler av beredskapsarbeidet i barnehagen(e) dine?	64
Tabell 6-3:	I hvilken grad benytter du som barnehageeier veiledning eller hjelp fra følgende i beredskapsarbeidet?	65
Tabell 8-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad følgende hindre for samarbeid mellom kulturskole og barnehage stemmer for barnehagens situasjon. Prosent, n = 515.	79
Tabell 8-2:	Samarbeider din(e) barnehage(r) med noen av følgende eksterne kunstnere eller aktører?	84
Tabell 8-3:	Det kan være ulike hindre for samarbeid mellom kulturskole og barnehage. I hvilken grad stemmer følgende for din(e) barnehage(r)s situasjon:	85
Tabell 9-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad påstander om rekruttering av barnehagelærere passer for barnehagen(e) deres. Prosent, n = 522.	87
Tabell 9-2:	Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad følgende utsagn passer. Prosent, n = 521.	90
Tabell 9-3:	Barnehageeierens svar på spørsmål om i hvilken grad ulike påstander stemmer om rekruttering av barnehagelærere for sin(e) barnehage(r). Prosent, n = 156.	92

Sammendrag

Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina

En tredjedel av barnehagestyrerne opplyser at barnehagen de leder, har fordrevne barn fra Ukraina. Dette gjelder flere styrere i kommunale barnehager (42 prosent) enn i private barnehager (16 prosent). 97 prosent av barnehagemyndighetene oppgir å ha fordrevne ukrainske barn i minst én barnehage. Ukrainske barn er altså bosatt over store deler av landet, noe som speiler bosettingspolitikken på området. Seks av ti styrere vurderer at de i svært stor eller stor grad har kapasitet til å gi et fullverdig tilbud til disse barna. Dette er en økning fra fjorårets undersøkelse, hvor 51 prosent av styrerne svarte tilsvarende. En liknende utvikling ser vi også blant barnehageeierne, hvor andelen har økt fra 51 prosent i 2023 til 73 prosent i 2024. Også barnehagemyndigheten har en styrket oppfatning av barnehagenes kapasitet til å barna et fullverdig tilbud, med 79 prosent i årets undersøkelse mot 63 prosent i 2023.

Både barnehagestyrere, eiere og barnehagemyndigheter trekker frem mangel på språkkompetanse og mangel på personale med relevant kompetanse som de største utfordringene knyttet til å gi et fullverdig tilbud til fordrevne ukrainske barn. Mangel på lokaler og pedagogiske verktøy er av mindre betydning. En større andel av barnehagemyndighetene i små kommuner opplever at barnehager i kommunen har språkutfordringer og mangel på personale med relevant kompetanse, enn det barnehagemyndighetene i større bykommuner gjør. Styrere oppgir morsmålskompetanse, andrespråkspedagogikk og mangel på kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer som de tre største utfordringene. Barnehageeierne oppgir at de i stor grad mangler kompetanse innenfor alle språkrelaterte områder og spesifikk pedagogikk (flerkulturell, andrespråk) i tillegg til at de har migrasjonsrelaterte utfordringer.

Barnehagemyndighetene bekrefter at det er en nedgang i barnetallet i mange kommuner. Samtidig ser det ikke ut til at dette automatisk har frigitt kapasitet til å ta imot et større antall fordrevne barn, da det kommer frem av barnehagemyndighetenes tilbakemeldinger at kapasiteten i sektoren over tid gradvis tilpasses utviklingen i folketallet i den enkelte kommunen.

Kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Samarbeid mellom barnehager og universitets- og høyskolesektoren i Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering er et sentralt tiltak i arbeidet med å bygge kompetanse og utvikle praksis innenfor spesialpedagogikk. 51 prosent av de kommunale og 41 prosent av de private barnehagestyrerne opplyser at barnehagen deltar i slikt samarbeid. En tredjedel av alle barnehagene kartlegger kompetanse med vekt på kollektive kompetansebehov, mens det er vesentlig færre som kartlegger individuelle behov. For barnehageeierne viser resultatene at drøyt halvparten gjennomfører kompetansekartlegging blant ansatte som en del av arbeidet med å bygge kompetanse og utvikle praksis innenfor feltet spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Fire av ti barnehager oppgir at de har ansatte som tar, eller har tatt, videreutdanning med minimum 30 studiepoeng i spesialpedagogikk i løpet av de siste tre årene. Seks av ti barnehageeiere opplyser at de

legger planer for etter- og videreutdanning i personalet, og halvparten av eierne har ansatte i en eller flere barnehager som har tatt denne typen utdanning

Seks av ti barnehagestyrere og fire av ti eiere har allerede lagt konkrete planer for hvordan den ansatte skal bidra med sin kompetanse, eller for samlet bruk av kompetanse utviklet gjennom ulike kompetansetiltak. En del styrere (19 prosent) og eiere (24 prosent) svarer dessuten at de vil planlegge bruken av kompetansen først når den ansatte er ferdig med videreutdanningen sin. Både 4 av 10 styrer og eiere oppgir at Utdanningsdirektoratets kompetansepakke for inkluderende praksis aktivt tas i bruk i barnehagen.

75 prosent av barnehagestyrerne ser stor eller svært stor verdi i det å ha ansatte med videreutdanning innenfor spesialpedagogikk som en del av grunnbemanningen. Kompetansen er nyttig både når det gjelder å ha ansvar for individuell oppfølging av barn med særskilte behov og det å veilede kollegaer i spesialpedagogikk og inkludering. Også med tanke på fysisk og teknisk tilrettelegging for barn med særskilt behov og koordinering av barnehagens innsats for inkludering og tilrettelegging svarer nesten sju av ti styrere at de ser stor eller svært stor nytte av denne kompetansen i sin barnehage. Tilbakemeldinger gitt i åpne tekstsvaer peker samtidig i retning av at utnyttelsen av ressursen kunne vært større om den kom som et tillegg til grunnbemanningen.

Resultatene viser at også eierne ser stor verdi av kompetansen ansatte erverver seg gjennom videreutdanning, på flere områder. Ni av ti (88 prosent) eiere planlegger å bruke kompetansen i veiledning av kollegaer i spesialpedagogikk og inkludering, mens åtte av ti (79 prosent) vil gi den ansatte ansvar for oppfølging av barn med særskilte behov. Seks av ti (64 prosent) planlegger å bruke kompetansen i koordinering av barnehagens innsats for inkludering og tilrettelegging og til fysisk og teknisk tilrettelegging for barn som trenger det.

Magasinet *Vetuva*

Vetuva er godt kjent i sektoren. Det fysiske eksemplaret av magasinet virker å være viktig, både for å gjøre styrerne kjent med at magasinet eksisterer, men også i forbindelse med å gjøre det kjent blant ansatte ved at magasinet legges på personalrommet. Det er videre slik at det først og fremst er det fysiske eksemplaret som leses, både av styrerne og av personalet ellers. Innholdet i magasinet leses oftest individuelt og av den enkelte, men blir også benyttet som tema på møter eller snakket om i mindre formelle sammenhenger i barnehagen. Magasinet innhold vurderes av barnehagestyrerne som relevant, nyttig, interessant og inspirerende for alle ansatte i barnehagen, og det er samtidig en viktig kilde til å være oppdatert på forskning i sektoren.

Beredskap og forebygging av alvorlige hendelser

Barnehagenes arbeid med beredskap viser store variasjoner avhengig av rollen til og størrelsen på virksomheten. Blant barnehagestyrerne oppgir 73 prosent at de i stor eller svært stor grad benytter veiledning fra kommunen i beredskapsarbeidet, med en høyere andel blant kommunale barnehager (85 prosent) sammenliknet med private (59 prosent). Derimot bruker kun 19 prosent veiledning fra statsforvalteren og 16 prosent fra politiet i stor eller svært stor grad.

Barnehageeierne er også sentrale i beredskapsarbeidet. Hele 82 prosent oppgir at de i stor eller svært stor grad er involvert i utarbeidelsen av beredskapsplaner og 78 prosent i veiledning. Private eiere er dessuten i større grad involvert i utarbeidelsen av planer enn de kommunale, (87 prosent vs 71 prosent). Når det gjelder bruk av veiledning fra eksterne aktører, oppgir fire av ti eiere at de i stor eller svært stor grad bruker veiledning fra brannvesenet og Udir.no, mens kun to av ti oppgir det samme for statsforvalteren eller politiet.

Kommunene (som barnehagemyndighet) deltar i varierende grad i beredskapsarbeidet. Halvparten av kommunene oppgir at de er i stor eller svært stor grad involvert i veiledning og tilsyn, mens fire av ti oppgir samme grad av involvering i utarbeidelse av beredskapsplaner. Det er imidlertid store forskjeller mellom kommunene. Større kommuner er i mindre grad involvert i beredskapsarbeidet sammenliknet med mindre kommuner. Når det gjelder bruken av veiledning fra ulike aktører, oppgir 38 prosent av kommunene at de i stor eller svært stor grad benytter Udir.no, mens 30 prosent oppgir det samme for statsforvalteren. Veiledning fra brannvesenet (21 prosent) og politiet (15 prosent) benyttes i betydelig mindre grad.

Videreutdanning som virkemiddel i kvalitets- og kompetanseutvikling

Blant både eiere og styrere svarer om lag sju av ti at videreutdanning for ansatte har en stor eller svært stor plass i dialogen dem imellom. Både eierne og styrerne bekrefter at det er god kontroll på ansattes formalkompetanse. Det er regelen at formalkompetansen registreres for den enkelte ved ansettelse, i tillegg oppgir om lag ni av ti at formalkompetansen også oppdateres dersom ansatte gjennomfører videreutdanning.

Over halvparten av styrerne og eierne svarer at de *ikke* har en helhetlig kompetanseplan for etter- og videreutdanning. Blant de som har etablert helhetlige planer, er det vanligste at man har en felles plan for etter- og videreutdanning. Dette bekreftes av én av fire styrere og én av tre eiere. Resultatene viser dessuten at det er mer utbredt blant private barnehager å ha en separat plan for etter- og videreutdanning. Mindre vanlig er det ha en plan kun for det ene.

Samarbeid mellom kulturskole og barnehage

Samarbeid mellom barnehage og kulturskole ser ikke ut til å være særlig utbredt. Halvparten av barnehagene samarbeider aldri med kulturskolen. Der det er samarbeid, foregår det vanligvis en til to ganger i året, og i form av at kulturskolen gir et tilbud eller har et prosjekt i barnehagen. I seks av ti barnehager mener styrer at samarbeidet i liten grad bidrar til barnehagens eget arbeid med kunst, kultur og kreativitet. Tallene for barnehageeier er tilsvarende.

De viktigste grunnene til begrenset samarbeid med kulturskolen er at styrer/eier ikke har vurdert dette som en mulighet, at barnehagen ikke har rom i budsjettet, eller at styrer/eier ikke kjenner til kulturskolens tilbud. Bare en av ti svarer at de mener barnehagen ikke har behov for samarbeid med kulturskolen.

En andel på 44 prosent av styrerne opplyser at barnehagen samarbeider med eksterne kunstnere eller aktører en til to ganger i året eller sjeldnere. 40 prosent av barnehagestyrerne opplyser at barnehagen

samarbeider med kunst- og kulturtilbud og/eller institusjoner, og halvparten av eierne svarer det samme. Samarbeid med Den kulturelle skolesekken (DKS) og frivillig kulturliv er mindre vanlig.

Rekruttering av barnehagelærere

Om lag halvparten av barnehagestyrerne opplyser at de i stor eller svært stor grad får kvalifiserte søkere til utlyste stillinger som barnehagelærere. Nærmere seks av ti eiere opplyser det sammen. Samtidig svarer også halvparten av styrerne at de som regel får søkere som er nyutdannet og med liten erfaring. Her er tallet for eierne 35 prosent. Det er stor variasjon i svarene både for styrere og eiere, noe som peker på at det eksisterer rekrutteringsproblemer i sektoren, men samtidig at dette ikke gjelder alle.

Halvparten av barnehagestyrerne og -eierne svarer at de ikke samarbeider med universiteter eller høyskoler om rekruttering. Blant de som har etablert samarbeid, svarer åtte av ti styrere at de har samarbeid om praksisplasser der de oppfordrer studentene til å søke stilling i barnehagen etter fullført studium. Svarene fra barnehageeierne er tilsvarende.

De fleste styrere (8 av 10) og eiere (9 av 10) er godt kjent med ordningene arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) og barnehagelærerutdanning på deltid. Tre av ti styrere og 45 prosent av eierne svarer at de benytter seg av disse tilbudene.

Seks av ti styrere og eiere opplever at de har gode muligheter for å tilby ansatte barnehagelærerutdanning på deltid, og en tilsvarende andel har dessuten oppfordret ansatte til å søke arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.

Svært mange styrere (7 av 10) er også klar over at det kan søkes om tilretteleggingsmidler når ansatte tar barnehagelærerutdanning på deltid mens de jobber i barnehagen. Halvparten av eierne har benyttet seg av tilretteleggingsmidler når ansatte har deltatt på ABLU eller annen deltidsbasert barnehagelærerutdanning. En stor andel av eierne (73 prosent) mener at ordningen med tilretteleggingsmidler er et godt virkemiddel for å få flere til å ta barnehagelærerutdanning på deltid.

Styrer og eiere er i stor grad enig i sine vurderinger av ulike tiltak rettet mot å beholde barnehagelærer i stillingen. Tilstrekkelig bemanning i barnehagen og lønn vurderes å ha størst effekt. Kun rundt en tredjedel mener at seniortiltak har stor effekt, og både blant styrere og eiere oppgir dessuten en tredjedel at de er usikre på effekten av denne typen tiltak.

1 Innledning

SINTEF Digital¹ har gjennomført årlige spørreundersøkelser i barnehagesektoren hver høst siden 2014 på oppdrag for Utdanningsdirektoratet. Hver undersøkelse er dokumentert gjennom en egen rapport. De årlige undersøkelsene har tre målgrupper: barnehagestyrere ved kommunale og private barnehager, barnehageeiere for kommunale og private barnehager og barnehagemyndighetene i kommunene.

I stort varierer temaene for undersøkelsen fra år til år, men enkelte av dem er blitt gjentatt flere år med enten likelydende eller noe endrede spørsmål. En oversikt over temaene og hvilke av målgruppene de har gått til høsten 2024, vises i tabell 1-1. Temaene² er presentert i hvert sitt kapittel.³ Sammendrag fra hvert kapittel er lagt helt foran i rapporten.

Tabell 1-1: Temaer og målgrupper i Utdanningsdirektoratets spørringer til Barnehage-Norge 2024.

Temaer	Barnehage- styrere	Barnehage- eiere	Barnehage- myndighet
Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina	x	x	x
Kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis	x	x	
Vetuva	x		
Samfunnsberedskap og forebygging av farlige hendelser – kompetanse	x	x	x
Videreutdanning som virkemiddel i kvalitets- og kompetanseutvikling	x	x	
Samarbeid mellom kulturskole og barnehage	x	x	
Rekruttering av barnehagelærere	x	x	
Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis	x	x	x

Dette er en deskriptiv rapport med mange tabeller og figurer. Det er testet for statistiske forskjeller langs dimensjonene eierskap, eierstruktur, befolkningsstørrelse i kommuner barnehagestørrelse (antall barn) ved bruk av t-test, kji-kvadrattest eller variansanalyse (ANOVA). Nivået på testparameteren (p-verdien) er rapportert og forskjellene kommentert i teksten dersom forskjellene som testes, er statistisk signifikante. En statistisk signifikant forskjell mellom to grupper (eksempelvis mellom kommunale og private barnehager) innebærer en testparameter (p-verdi) som ligger lavere enn 0,05 (5 prosent signifikansnivå). Vær oppmerksom på at gruppene er små i enkelte analyser.

2 Gjennomføring og beskrivelse av utvalg

Spørreundersøkelsene ble gjennomført elektronisk i perioden 9. september–24. oktober 2024 for alle tre målgrupper. Informantene fikk i alt seks påminnelser om undersøkelsen, én per uke undersøkelsen lå ute. Spørreskjemaet er utarbeidet i samarbeid mellom oppdragsgiver Utdanningsdirektoratet og forskere i SINTEF. Utdanningsdirektoratet laget det første utkastet, og SINTEF har bidratt med innspill og ferdigstilling.

¹ Avdeling av SINTEF Digital som tidligere var Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU).

² Spørsmålene under temaet «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis» analyseres ikke i denne rapporten. Temaet inngår i følgeforskningen av kompetanseløftet som gjennomføres av NTNU Samfunnsforskning.

³ Det er i større grad enn tidligere år åpnet opp for at respondentene kan legge inn åpne tekstsvare under kategorien «annet» på enkelte spørsmål. Innholdet i disse svarene blir oversendt oppdragsgiveren i sin helhet (anonymisert). Innspillene kommenteres, men gjengis eller analyseres etter avtale ikke systematisk i rapporten.

Forskerne har i hovedsak latt oppdragsgiver bestemme innholdet i spørsmålene. Spørreskjemaet er pilotert og gjennomgått av en referansegruppe bestående av representanter fra sektoren (barnehagemyndighet, -eiere og -styrere).

For å redusere belastningen på barnehagesektoren organiseres spørringen som en utvalgsundersøkelse, der styrere og eiere mottar invitasjon til spørringen hvert tredje år. Barnehagemyndighetene mottar spørringen hvert år. Spørringens bruttoutvalg er alle respondenter som *har mottatt* invitasjon til undersøkelsen. Vi har dermed tre bruttoutvalg, ett til hver av respondentgruppene nevnt rett over. Når vi omtaler resultater, er det imidlertid data fra nettoutvalget, altså respondentene som *har besvart* spørringen, som presenteres. Forholdet mellom nettoutvalg og bruttoutvalg gir oss undersøkelsens svarprosent.

2.1 Bruttoutvalg og svarprosent

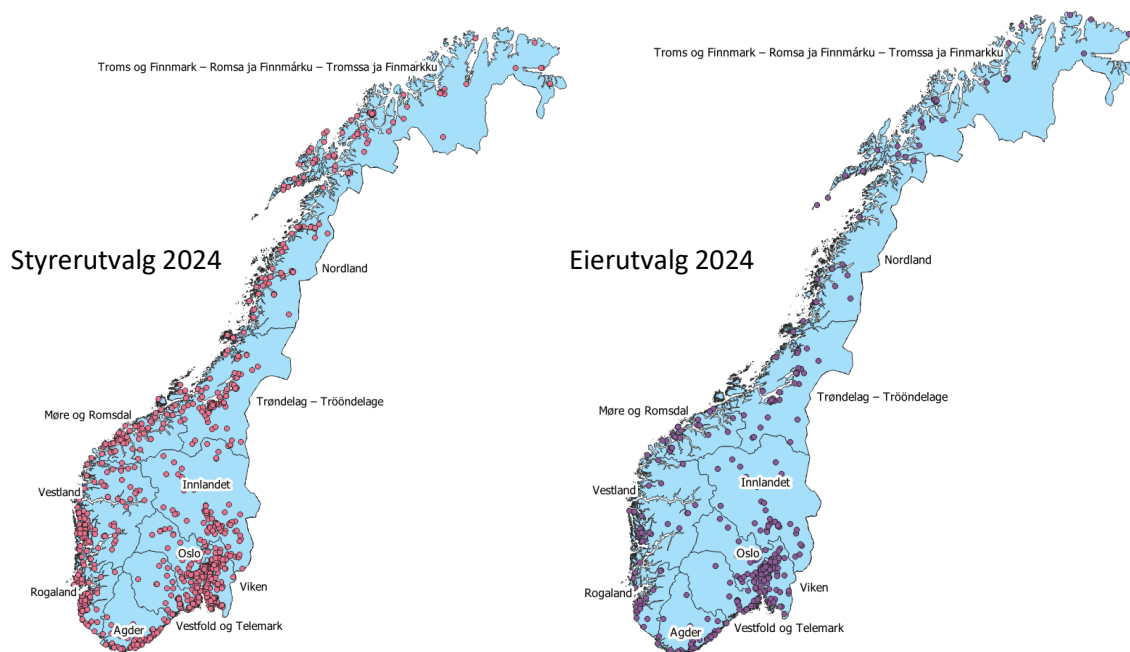
Fra 1. januar 2024 var det tre fylker som ble delt, og i tillegg ble Ålesund kommune delt i to (Ålesund og Haram). På utsendelsestidspunktet hadde Norge dermed 15 fylker og 357 kommuner. For Oslo kommune sendes spørreskjemaet til de 15 bydelene i kommunen (og ikke til Oslo kommune). Totalpopulasjonen for spørringen til barnehagemyndighetene er dermed 371 (356 kommuner og 15 bydeler).

I undersøkelsen til barnehagestyrerne inngår styrere i ordinære kommunale og private barnehager. Styrere i åpne barnehager og familiebarnehager er ikke inkludert. Eierundersøkelsen sendes til et utvalg eiere av private og kommunale barnehager. I likhet med styrerundersøkelsen sendes den kun til eiere av ordinære barnehager.

Når det gjelder utvalgene for eier- og styrerundersøkelsen, er det i år benyttet samme utvalg som i 2021 supplert med nyetablerte enheter i 2023⁴ registrert i Nasjonalt barnehageregister (NBR). I tillegg ble nedlagte barnehager, så langt de er identifisert, tatt ut av undersøkelsen i forkant av at invitasjonen ble sendt ut. Enkelte enheter er dessuten tatt ut etter utsendelsen av invitasjoner, da vi har erfart at NBR ikke alltid har oppdatert informasjon. For å kunne ta ut enheter som ikke lenger er i drift, har vi vært avhengige av at mottakerne av e-post fra oss med invitasjon har gitt oss beskjed om nedleggelsen. Enkelte enheter har det imidlertid ikke vært mulig å nå, og de er da fjernet fra utvalget på bakgrunn av ikke-fungerende e-postadresser. Det er videre grunn til å anta at enkelte rett og slett ikke har svart på henvendelsen fordi barnehagen deres er nedlagt. Disse siste er registrert som «ikke svart». Slik kan altså bruttoutvalget inneholde enheter som i realiteten er nedlagt. Dette er i så fall noe som vil trekke svarprosenten ned og ikke opp.

Figur 2-1 viser geografisk spredning i årets utvalg av barnehagestyrere- og eiere.

⁴ Det etableres normalt noen nye barnehager hvert år, og de tre utvalgene som brukes i spørringene (to i tillegg til 2021-utvalget som benyttes i år), suppleres med nyetablerte enheter.

Figur 2-1: Geografisk spredning i årets utvalg av barnehagestyrere og -eiere.

Tabell 2-1 viser bruttoutvalg og svarstatus fordelt på respondentgruppene barnehagestyrere (privat og kommunal barnehage), barnehageeiere (private og kommunale) og kommunene i egenskap av å være barnehagemyndigheter.

Tabell 2-1: Bruttoutvalg og svarstatus, fordelt etter respondentgruppe, antall.

	Godkjent	Godkjent, noen svar	Ikke godkjent, noen svar	Ikke svart	Frafalt (avmeldt)	Totalt
Barnehagestyrer	513	48	92	682	135	1470
Barnehageeier	147	8	59	275	70	559
Barnehagemyndighet	226	7	23	73	42	371
Totalt	988	135	124	945	271	2462

Kategorien «godkjent» er respondentene som har besvart hele undersøkelsen. «Godkjent – noen svar» har besvart minst 30 prosent av spørsmålene. «Ikke godkjent – noen svar» har svart på mindre enn 30 prosent av spørsmålene.⁵ Den nest siste kategorien består av dem som ikke har svart. Her har vi også inkludert dem som kun har åpnet spørreskjemaet uten å svare på noen spørsmål. Aktiv avmelding («frfalt») innebærer at respondenter har åpnet spørringen og deretter klikket på «ønsker ikke å delta».

⁵ Respondentene som har besvart under 30 prosent av undersøkelsen, er tatt ut av utvalget før rapportering som i tidligere år.

Tabell 2-2 nedenfor viser maksimalt antall svar for hver respondentgruppe samt gjennomsnitt og median for både ekskluderte og inkluderte respondenter. Oversikten gir oss en beskrivelse av gruppen «ikke godkjent – noen svar».

Tabell 2-2: *Sammenlikning, godkjente og ikke-godkjente svar.*

	Barnehagestyrere		Barnehageeiere		Barnehagemyndighet	
	Ikke godkjent	Godkjent	Ikke godkjent	Godkjent	Ikke godkjent	Godkjent
Min. og maks antall svar	0–5	6–19	0–4	5–15	0–2	6–8
Gjennomsnitt	3,1	18,2	2,2	14,6	1,2	8,0
Median	4	19	2	15	2	8

Tabell 2-2 viser at gruppen som ikke ble godkjent, har gitt svært få svar. Respondenter har enten bare åpnet skjemaet uten å gå videre eller kun klikket seg gjennom noen få spørsmål. Frafallet skjer altså i løpet av de første spørsmålene i skjemaet. Dette tyder på at frafallet i all hovedsak skyldes at respondenten tidlig har ombestemt seg og gått ut av skjemaet. Det ser altså ikke ut som at enkeltspørsmål har skapt problemer og frafall fra resten av undersøkelsen. Dette underbygges av at respondentene i tillegg har kunnet avstå fra enkelte spørsmål: Vi ser at noen har valgt å hoppe over spørsmål, men likevel fortsatt å svare på de påfølgende spørsmålene. En helhetlig vurdering av kvaliteten på dataene gis avslutningsvis i dette kapittelet, avsnitt 2.5. Svarprosent relatert til bruttoutvalg og populasjon er vist i tabell 2-3.

Tabell 2-3: *Bruttoutvalg, populasjon (antall) og svarprosent.*

	Barnehagestyrere	Barnehageeiere	Barnehagemyndighet
Bruttoutvalg	1470	559	371
Populasjon	4981	1681	371
Nettoutvalg (godkjente svar)	561	155	233
Svarprosent bruttoutvalg	38,2	27,7	62,8
Svarprosent populasjon	11,3	9,2	62,8

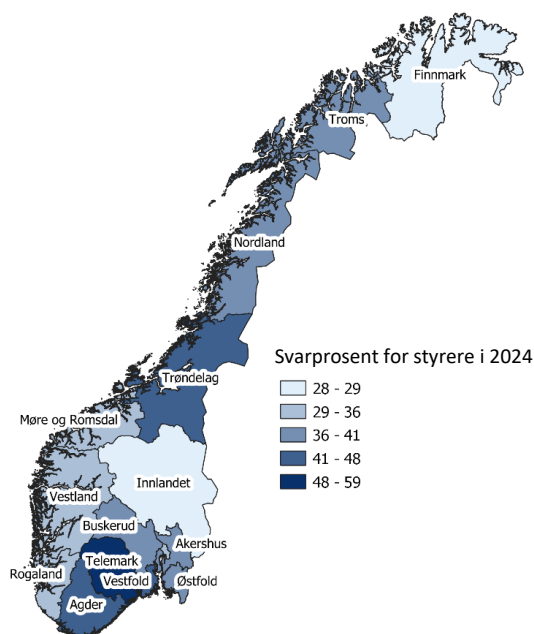
Svarprosenten er sammenliknbar med svarprosenten i rapporten *Spørsmål til Barnehage-Norge 2018* (Fagerholt mfl., 2019) og senere publikasjoner fra prosjektet *Spørsmål til Barnehage-Norge*⁶. I årets undersøkelse er svarprosenten lavere både blant styrere og eiere, men for barnehagemyndighetene ligger den på samme nivå som foregående år. Svarprosenten for barnehagestyrere er 38,2 (mot 45,4 prosent i 2023, 47,5 prosent i 2022 og 51,9 prosent i 2021), for eiere er svarprosenten 27,7 (mot 35,6 prosent i 2023, 35,9 i 2022 og 35,6 prosent i 2021). For barnehagemyndighetene ligger svarprosenten på 62,8 (mot 61,2 prosent i 2023, 60,5 prosent i 2022 og 72,2 prosent i 2021). Vi ser ingen helt åpenbare grunner til at svarprosenten går ned for disse respondentgruppene akkurat i år. Tidspunkt og prosedyre for utsendelse og påminnelser er tilsvarende som for tidligere år. Det er nærliggende at nedgangen i svarprosent blant barnehagene henger sammen med prioriteringer og ressursbruk generelt og muligens at omfanget av rapportering og ulike typer undersøkelser kan oppleves høyere nå enn tidligere.

⁶ På denne nettsiden finnes en sammenstilling av tidligere funn i prosjektet *Spørsmål til Barnehage-Norge*: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/funn-fra-sporsmal-til-barnehage-norge/>

2.2 Styrerutvalget: lavere svarprosent enn i tidligere undersøkelser

Årets svarprosent i styreundersøkelsen på 38,2 prosent er en nedgang på 7,2 prosentpoeng fra fjorårets undersøkelse.

Variasjonen i fylkesvis svarprosent er illustrert grafisk i figur 2-2. Svarprosenten varierer noe mellom fylkene. Høyeste svarprosent blant barnehagestyrere finner vi i fylkene Vestfold og Telemark, mens den laveste svarprosenten finner vi i fylkene Finnmark og Innlandet. Eksakt svarprosent for hvert fylke er gjengitt i tabell 2-5 lenger ned.

Figur 2-2: Svarprosent per fylke, barnehagestyrere. Prosent.

I tabell 2-4 vises svarprosenten etter eierforhold, mens i tabell 2-5 vises svarprosenten for barnehagestyrere fordelt etter barnehagestørrelse og per fylke.

Tabell 2-4: Svarprosent i styreundersøkelsen etter eierform. Prosent.

Eierskap	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Svarprosent
Privat	2398	735	277	38,6
Kommunal	2585	735	458	37,7
Totalt	4981	1470	561	38,2

Svarprosenten for private barnehager (38,6 prosent) ligger på samme nivå som for de kommunale barnehagene (37,7 prosent) i årets spørreundersøkelse. I tidligere spøringer har vi sett en tendens til at de kommunale barnehagene har hatt høyere svarprosent enn de private. Dette er altså ikke tilfellet i årets undersøkelse.

Tabell 2-5: Svarprosent i styrerundersøkelsen etter barnehagens størrelse (antall barn) og fylke. Prosent.

Fylkesnavn	1–25 barn	26–50 barn	51–75 barn	> 75 barn	Alle
Utvalg (totalt)	252	483	442	293	1470
Telemark	66,7	75	47,1	40	58,5
Vestfold	66,7	38,1	44,4	61,5	48,3
Trøndelag	31,6	45,5	55,9	37,5	42,9
Agder	35,3	48,6	31,8	50	42,6
Akershus	22,2	46	41	42,6	41
Troms	42,9	28,6	57,1	33,3	40,4
Østfold	50	37,5	44	33,3	39,5
Nordland	27,6	48,7	37,5	25	38,6
Buskerud	33,3	36,4	47,8	26,7	37,9
Vestland	28,1	40	34,9	38,9	36
Møre og Romsdal	21,1	33,3	40,9	57,1	34,7
Oslo	22,2	30,9	37,8	42,9	34,6
Rogaland	33,3	35,5	39	23,3	32,3
Finnmark	33,3	20	40	-	28,6
Innlandet	15,8	33,3	29,6	26,7	27,8
Total	29,8	40,2	41	37,9	38,2

Generelt kan det se ut til at styrere i mindre barnehager har en litt større tendens til å velge bort undersøkelsen, noe som samsvarer med tidligere år. På samme måte som tidligere ser vi også at dette bildet varierer noe mellom fylkene. I Telemark, Vestfold og Troms er for eksempel svarprosenten høy (over 40 prosent) også blant de minste barnehagene (1–25 barn), mens man ser det motsatt bildet i for eksempel Innlandet, Oslo (bydeler) og Akershus.

I tabell 2-6 sammenliknes andelen private barnehager i nettoutvalget med bruttoutvalget og populasjonen som helhet. Tabellen viser også bruttoutvalget av barnehager per fylke, antall barnehager i populasjonen og svarprosent per fylke. Andelen private barnehager er forholdsvis lik i populasjonen (48,1 prosent), bruttoutvalget (50 prosent) og nettoutvalget (49,4 prosent). Svarprosenten varierer mellom fylker, men har også vist seg å variere innad i fylkene fra år til år. Vår vurdering er at disse variasjonen er naturlige, ligger innenfor det forventede og gir samlet sett ikke tegn til store skjevheter i utvalget.

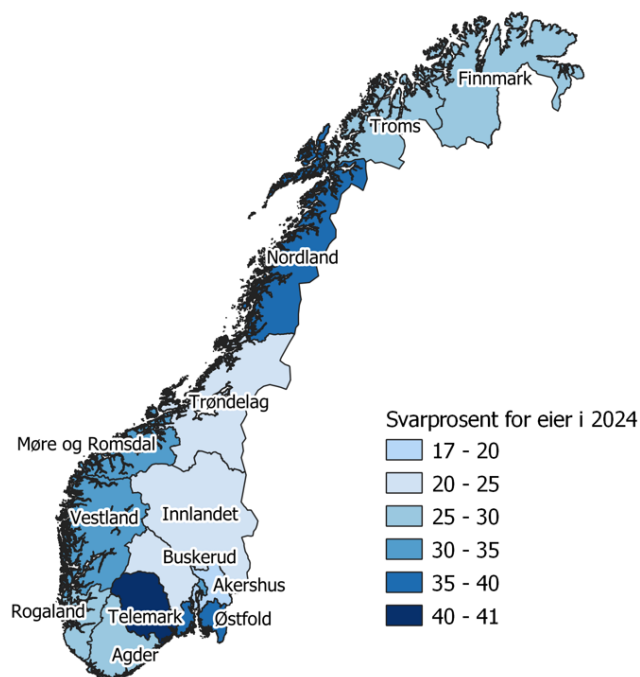
Tabell 2-6: Svarprosent og andel private barnehager i populasjonen, brutto- og nettoutvalget. Prosent.

Fylke	Populasjonen		Bruttoutvalget		Nettoutvalget		Svarprosent
	Antall	Andel private barnehager	Antall	Andel private barnehager	Antall	Andel private barnehager	Nettoutvalg /bruttoutvalg
Telemark	153	39,2	41	41,5	24	29,2	58,5
Vestfold	195	51,8	58	56,9	28	53,6	48,3
Trøndelag	474	39,7	140	39,3	60	35	42,9
Agder	294	58,5	94	58,5	40	65	42,6
Akershus	614	56,4	183	59,6	75	56	41
Troms	188	33,5	52	38,5	21	38,1	40,4
Østfold	230	63,9	76	63,2	30	70	39,5
Nordland	297	43,1	88	48,9	34	47,1	38,6
Buskerud	228	53,1	66	53	25	56	37,9
Vestland	605	49,6	161	48,4	58	43,1	36
Møre og Romsdal	259	45,9	75	46,7	26	50	34,7
Oslo	600	48,3	191	51,3	66	51,5	34,6
Rogaland	417	47,0	127	48,8	41	53,7	32,3
Finnmark	95	30,5	21	23,8	6	16,7	28,6
Innlandet	332	41,6	97	43,3	27	44,4	27,8
Svalbard	<5	-	-	-	-	-	0
Total	4981	48,1	1470	50	561	49,4	38,2

2.3 Eierutvalget: 35 prosent deltakelse og tydelig fylkesvis variasjon

Det er totalt 559 barnehageeiere i årets bruttoutvalg. 155 respondenter⁷ utgjør årets nettoutvalg, og svarprosenten ligger dermed på 27,7 prosent. Dette er som allerede nevnt noe lavere enn i forutgående år (36 prosent i 2023 og 2022). Svarprosenten varierer noe mellom fylkene: Høyest svarprosent finner vi for Nordland, Vestfold og Telemark, mens den laveste svarprosenten finner vi i fylkene Akershus, Innlandet og Trøndelag. Variasjonen i fylkesvis svarprosent er illustrert grafisk i figur 2-3. Tall for hvert enkelt fylke er presentert i tabell 2-8 lenger ned.

⁷ 155 godkjente svar, herav 8 i kategorien «godkjent – noen svar».

Figur 2-3: Svarprosent per fylke, barnehageeiere. Prosent.

I tabell 2-7 presenteres svarprosenten blant kommunale og private eiere samt antall eiere i henholdsvis hele befolkningen, brutto- og nettoutvalg. Oversikten viser at svarprosenten også i årets undersøkelse er en del høyere for kommunale barnehageeiere enn for private eiere.

Tabell 2-7: Svarprosent i eierundersøkelsen etter eierform.

Eierskap	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettutvalg	Svarprosent
Privat	1326	435	97	22,3
Kommunal	355	124	58	46,8
Totalt	1681	559	155	27,7

I tabell 2-8 sammenliknes nettoutvalget med bruttoutvalget og befolkningen som helhet. Oversikten illustrerer hvordan utvalget av barnehageeiere er sammensatt i hvert fylke med tanke på antall barnehager totalt (populasjon) i brutto- og nettoutvalg. I tillegg vises svarprosenten per fylke. Fylkene er rangert etter synkende svarprosent i tabellen.

Svarprosenten i eierutvalget har vist seg å variere en del fra år til år. I årets undersøkelse er som allerede påpekt at prosentene en del lavere enn tidligere år. I fjorårets rapport ble det diskutert at svarprosenten da lå noen prosentpoeng høyere enn året før (2023 sammenliknet med 2022). Covid-19 har tidligere blitt trukket frem som en påvirkningsfaktor i årene 2021 og 2022. Dette var sannsynligvis mindre relevant i 2023 og er neppe så relevant for årets undersøkelse heller. Som vi også har påpekt i tidligere års rapporteringer,

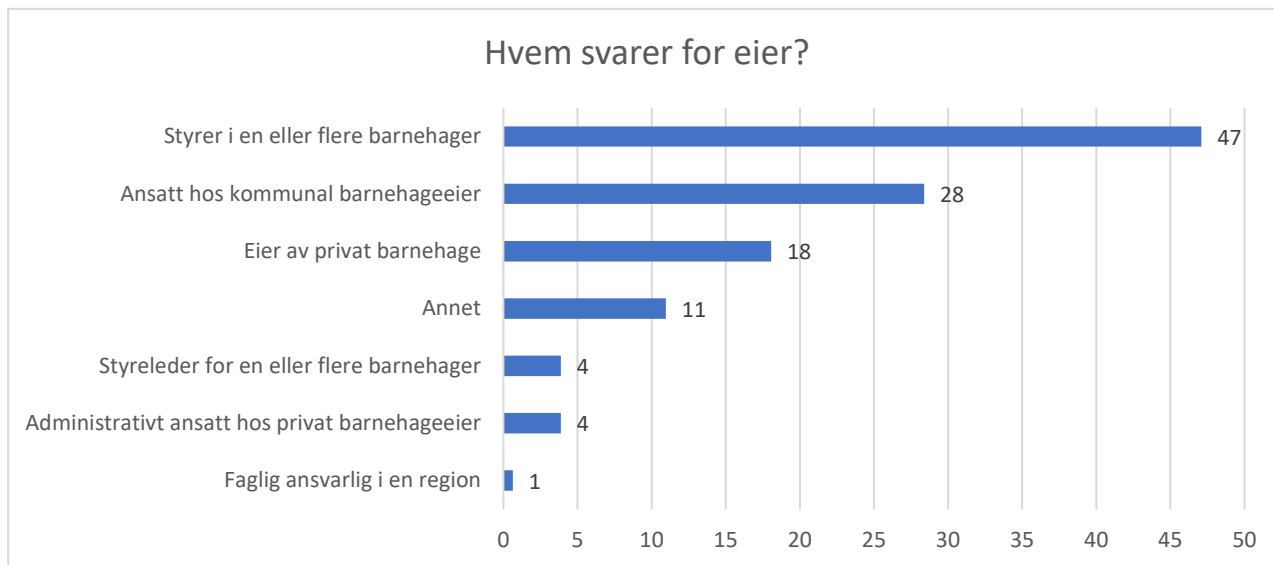
bør man observere mønsteret over flere år før man vektlegger reduksjonen – det er ikke overraskende at svarprosenten i disse undersøkelsene varierer over tid. Vi noterer oss at svarprosenten blant private eiere vedvarer å ligge lavt, og at den i årets undersøkelse ligger om lag 10 prosentpoeng lavere enn i 2023 (22,2 i 2024 mot 32,5 i 2023).

Tabell 2-8: Svarprosent i undersøkelsen samt andelen private eiere i populasjonen, bruttoutvalget og nettoutvalget.

Fylke	Populasjonen		Bruttoutvalget		Nettoutvalget		Svarprosent
	Antall	Andel private barnehager	Antall	Andel private barnehager	Antall	Andel private barnehager	Nettoutvalg/ bruttoutvalg
Telemark	47	61,7	17	52,9	7	57,1	41,2
Vestfold	66	90,9	26	73,1	10	60,0	38,5
Nordland	120	65,8	30	50,0	11	54,5	36,7
Østfold	80	85	25	80,0	9	77,8	36,0
Vestland	181	76,8	54	70,4	18	61,1	33,3
Oslo	148	100	49	77,6	14	68,8	32,7
Møre og Romsdal	88	70,5	32	56,3	10	60,0	31,3
Finnmark	38	52,6	17	35,3	5	20,0	29,4
Agder	120	78,3	41	73,2	11	63,6	26,8
Rogaland	124	82,3	30	66,7	8	75,0	26,7
Troms	60	65	19	57,9	5	40,0	26,3
Buskerud	92	81,5	33	66,7	8	50,0	24,2
Trøndelag	154	75,3	56	75,0	14	61,5	23,2
Innlandet	148	68,2	39	66,7	10	66,7	23,1
Akershus	215	90,2	91	87,9	15	80,0	16,5
Total	1681	78,9	559	77,8	155	62,6	27,7

Andelen private barnehageeiere ligger lavere i nettoutvalget enn i populasjon og bruttoutvalg, på grunn av den lave svarprosenten hos private eiere. Andelen private eiere er imidlertid på nivå med populasjonen i bruttoutvalget, og det vurderes ikke å være vesentlige skjevheter i sammensetningen av bruttoutvalget basert på den fylkesvise fordelingen av andel private barnehager og antallet barnehager totalt. Ved sammenlikninger av private og kommunale barnehageeiere i svarkapitlene vil det, som også tidligere, legges vekt på å ta antall respondenter i utvalgene med i beregningen.

Også i årets undersøkelse er det lagt inn et spørsmål om stillingskategori i eierundersøkelsen. Svarene er presentert i figur 2-4.

Figur 2-4: Stillingstype blant respondentene i undersøkelsen til barnehageeiere. Prosent, $n = 155$.

Barnehagens styrer svarer på vegne av eieren i tilnærmet halvparten av barnehagene (47 prosent), mens 18 prosent opplyser å være eier av privat barnehage. Videre opplyser 28 prosent at de er ansatt hos en kommunal barnehageeier. En mindre andel av respondentene oppgir enten å ha rollen som styreleder i barnehage (4 prosent), å være administrativt ansatt hos privat eier (4 prosent) eller være faglig ansvarlig i en region (1 prosent). 23 respondenter har valgt å utdype dette svaret i eget tekstfelt. Her nevner flere at de er daglig leder for privat barnehage, i tillegg er det personer som har ulike kommunale stillinger (både ledende og administrative stillinger hos kommunal barnehageeier).

2.4 Svarprosenten er stabil over tid for barnehagemyndighetene

Alle kommunale barnehagemyndigheter i landet er invitert med i undersøkelsen. Dette omfatter 356 kommuner (ikke Oslo) samt 15 bydeler i Oslo – totalt et bruttoutvalg på 371 respondenter. 233 respondenter fullførte hele eller deler av undersøkelsen, 23 respondenter fullførte under 30 prosent av undersøkelsen, 73 åpnet ikke undersøkelsen, og 42 meldte seg aktivt av undersøkelsen. Svarprosenten ligger stabilt: 62,8 prosent er på nivå med fjorårets (61,4 prosent i 2023) og for 2022 (60,5 prosent). Sammenliknet med året 2021 (72,1 prosent) er tallet fortsatt lavt.

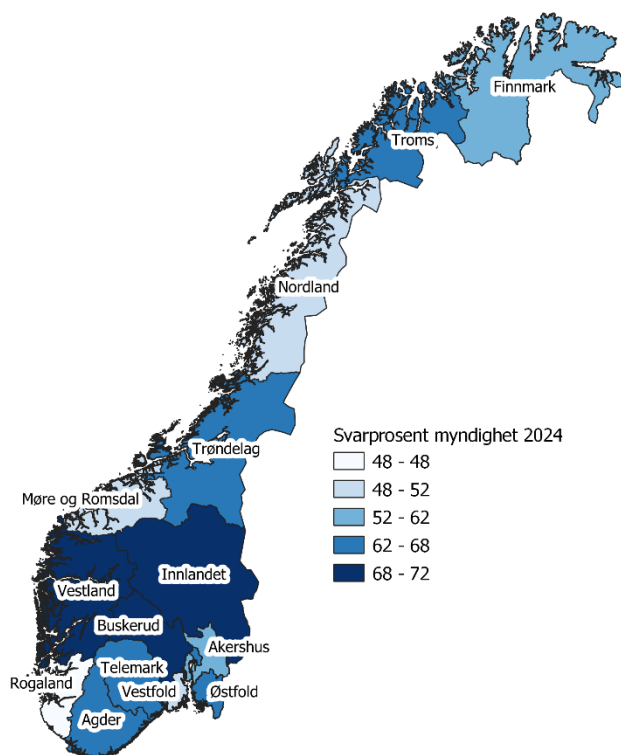
Tabell 2-9 viser fylkesvis fordeling og svarprosent for myndighetsutvalget. Høyest svarprosent for barnehagemyndighetene finner vi for Buskerud (72,2 prosent), etterfulgt av fylkene Vestland og Innlandet. Nederst i tabellen finner vi fylkene Vestfold og Rogaland (henholdsvis 47,8 og 50 prosent).

Tabell 2-9: *Populasjon/bruttoutvalg, nettoutvalg og svarprosent i myndighetsundersøkelsen per fylke.*

Fylke	Populasjonen	Nettutvalg	Svarprosent
Buskerud	18	13	72,2
Vestland	43	30	69,8
Innlandet	46	32	69,6
Agder	25	17	68,0
Oslo	15	10	66,7
Troms	21	14	66,7
Østfold	12	8	66,7
Trøndelag	38	25	65,8
Telemark	17	11	64,7
Akershus	21	13	61,9
Finmark	18	11	61,1
Møre og Romsdal	27	14	51,9
Nordland	41	21	51,2
Vestfold	6	3	50,0
Rogaland	23	11	47,8
Total	371	233	62,8

* Fylkene er rangert etter synkende svarprosent.

Variasjonen i fylkesvis svarprosent er illustrert grafisk i figur 2-5.

Figur 2-5: *Svarprosent etter fylke for barnehagemyndighetene. Prosent.*

2.5 Oppsummert vurdering av kvaliteten på dataene som er samlet inn

Generelt har representativiteten i styrer- og eierundersøkelsene vært vurdert som god i de årlige undersøkelsene. Ser man på sammensetningen av bruttoutvalgene, gir disse et godt utgangspunkt for en representativ andel svar, både med tanke på barnehagenes størrelse, eierskap og geografiske plassering. Dette gjelder også for årets undersøkelse, selv om det skal pekes på at svarprosenten både for styrere og eiere går noe ned sammenliknet med tidligere år. Dette er et forhold som man generelt sett må legge til grunn når man trekker slutninger basert på de svarene som rapporteres.

Når det gjelder styrerundersøkelsene generelt, er det i år som tidligere slik at styrerne i mindre barnehager har en litt større tendens til å velge bort undersøkelsen enn styrerne i større barnehager. Dette varierer imidlertid mellom fylkene, og sett over tid er det heller ikke slik at det er de samme fylkene som går igjen hvert år. Mye tyder på at det er tilfeldigheter som påvirker svarprosenten, samtidig skal man være bevisst på og at det er en tendens til at små og veldig store private eiere i mindre grad svarer på undersøkelsen. I analysene har vi derfor også lagt vekt på å teste og synliggjøre betydningen av enhetenes størrelse der dette synes relevant. Alt i alt mener vi at kvaliteten på de innsamlede data slik de rapporteres er god, men gjør oppmerksom på de skjevheter som finnes i datamaterialet. I myndighetsundersøkelsen varierer svarprosenten på tvers av fylker, men utvalget synes samtidig å ha god representativitet med hensyn til geografisk spredning og variasjon i befolkningsstørrelse.

I svarene fra barnehageeierne ser vi også i årets spørring en overrepresentasjon av kommunale eiere når man vurderer ut ifra svarprosent. Av dette følger at svarene fra denne gruppen (kommunale eiere) vil kunne sies å være mer generaliserbare enn svarene fra de private eierne. Det er også slik at de aller minste og de aller største private eierne i større grad uteblir fra undersøkelsen (vurdert basert på innrapporterte tall på barn), dette har imidlertid sett at har variert fra år til år. Vår vurdering er at dataene fra årets undersøkelse er av god kvalitet, men at man skal være bevisst på at det noe overrepresentasjon av kommunale eiere, samt at de minste og største private eierne er noe underrepresentert. Dette er ikke veldig annerledes enn hva vi har sett i alle tidligere spørringer. I rapporteringene skiller det mellom private og kommunale svar der det er empirisk relevant, og det tas høyde for at utvalgene i noen tilfeller er små.

Vi vurderer kvaliteten på dataene totalt sett for å være tilstrekkelig slik de er presentert og analysert i rapporten, men understreker samtidig at datamaterialet i mindre grad egner seg til mer inngående statistiske analyser av årsakssammenhenger. Med tanke på svarprosenten blant de private eierne er det fortsatt slik at man bør vurdere nye eller endrede måter å nå ut til denne gruppen på i fremtiden dersom målet er å øke den generelle generaliserbarheten i dataene også fra eiernivået. Det er samtidig viktig å påpeke at private barnehagers stemmer er godt representert i datamaterialet gjennom barnehagestyrerundersøkelsen, og at det i de fleste tilfeller viser seg å være god sammenheng mellom det som fremkommer av informasjon på temaer som går ut til både eiere og styrere.

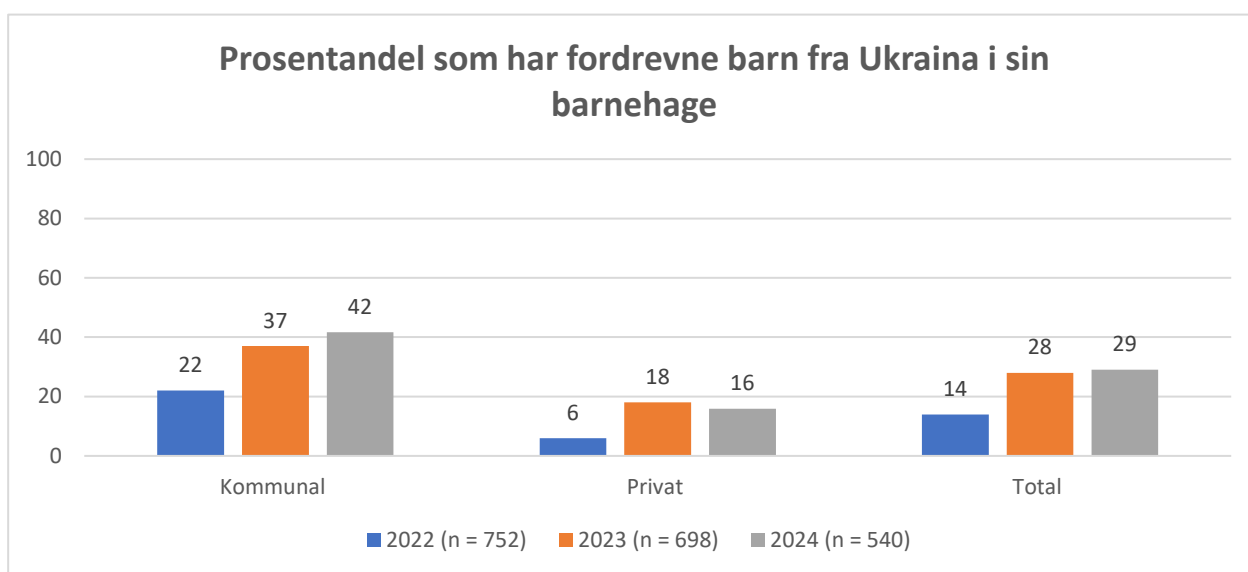
3 Barnehage tilbudet til fordrevne barn fra Ukraina

Ukrainere er i 2024 den største flyktninggruppen i Norge⁸, og barnehage tilbudet til denne gruppen har vært tema i spørningene siden 2022. I årets spørning er det spurt om kapasitet og kompetanse til å gi fordrevne barn et fullverdig tilbud.

Spørsmålene om barnehage tilbudet til fordrevne barn fra Ukraina er rettet til **barnehage styre re, barnehage eiere og barnehage myndighetene.**

3.1 Flest kommunale barnehager har fordrevne ukrainske barn

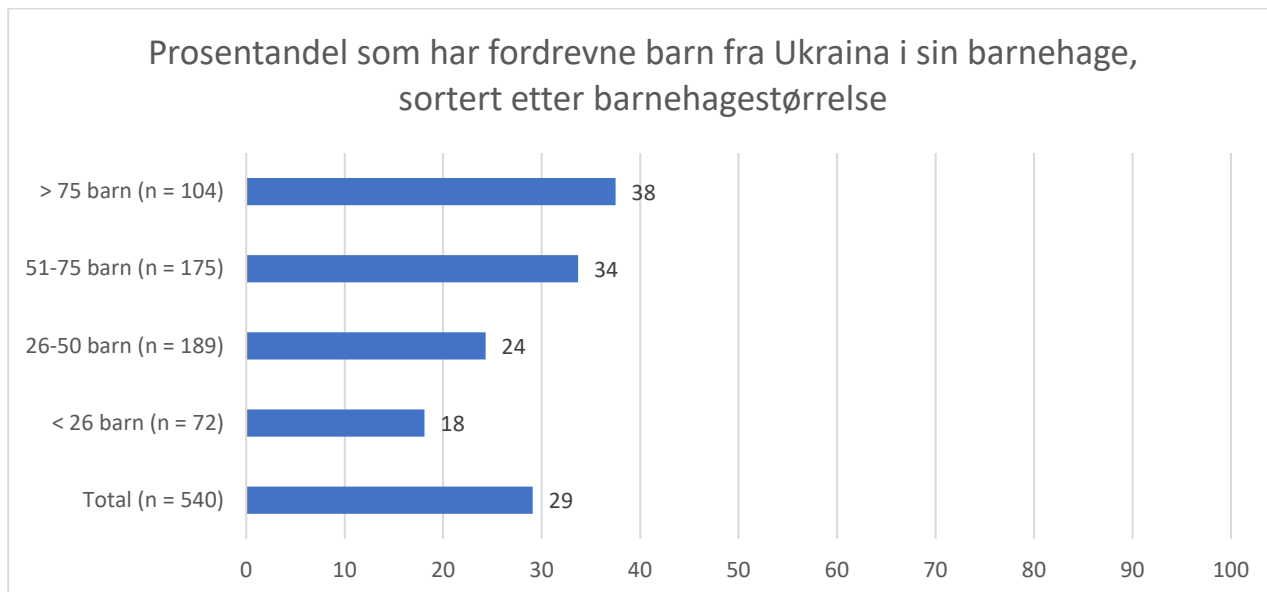
Innledningsvis ble barnehage styre rene spurt om de har fordrevne barn fra Ukraina i barnehage (e) sine. Svarene er presentert i figur 3-1 under.

Figur 3-1: Andel barnehage styre re som har svart «ja» på spørsmål om de har fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage i 2022, 2023 og 2024. Prosent, n = 540.

Figur 3-1 viser at prosentandelen som har fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage, har økt fra 14 prosent i 2022 til 29 prosent i 2024. Andelen er høyere i kommunale enn i private barnehager, og i 2024 var det 42 prosent av de kommunale sammenliknet med 16 prosent av de private barnehagene som hadde fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage ($p < 0,001$).

⁸ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/ukrainske-flyktninger-etter-introduksjonsprogram-pa-arbeidsmarkedet>

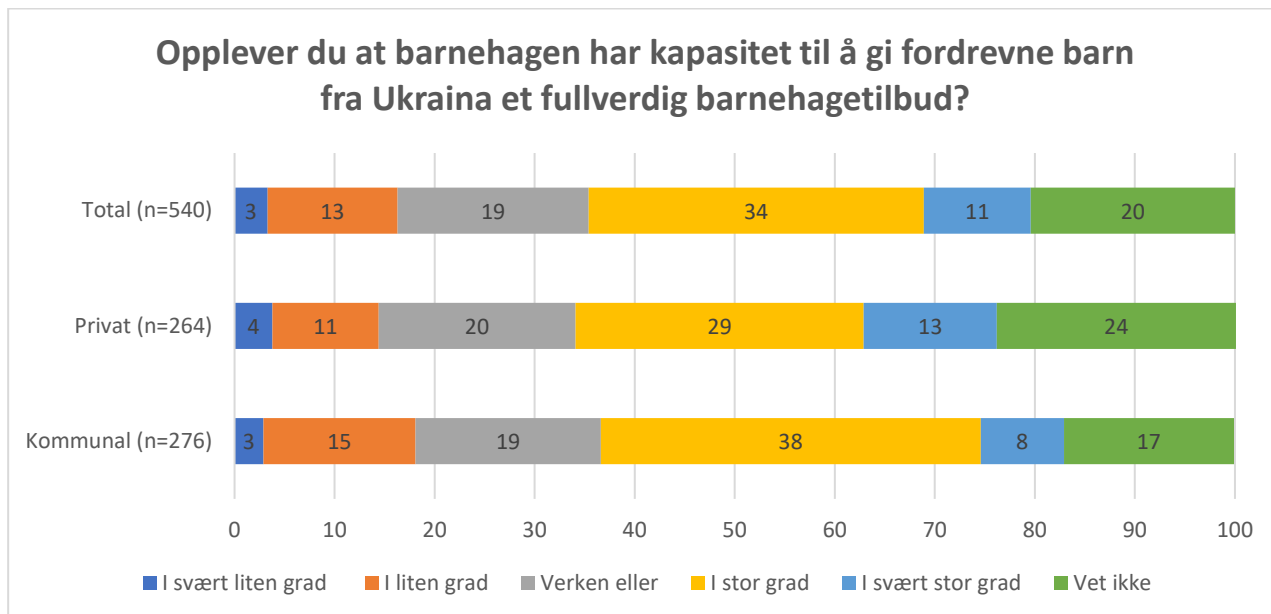

Figur 3-2: Andel barnehagestyrere som har svart «ja» på spørsmål om de har fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage i 2024, sortert etter barnehagestørrelse. Prosent, n = 540.

Av figur 3-2 ser vi dessuten at i 2024 var prosentandelen som oppgir at de har fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage, høyere blant større barnehager. I 38 prosent av barnehagene med flere enn 75 barn går det ukrainske barn, sammenliknet med i 18 prosent av barnehagene med færre enn 26 barn ($p = 0,008$).

3.2 62 prosent av barnehagestyrerne i barnehager som har fordrevne ukrainske barn, opplever at de har kapasitet til å gi disse barna et fullverdig tilbud

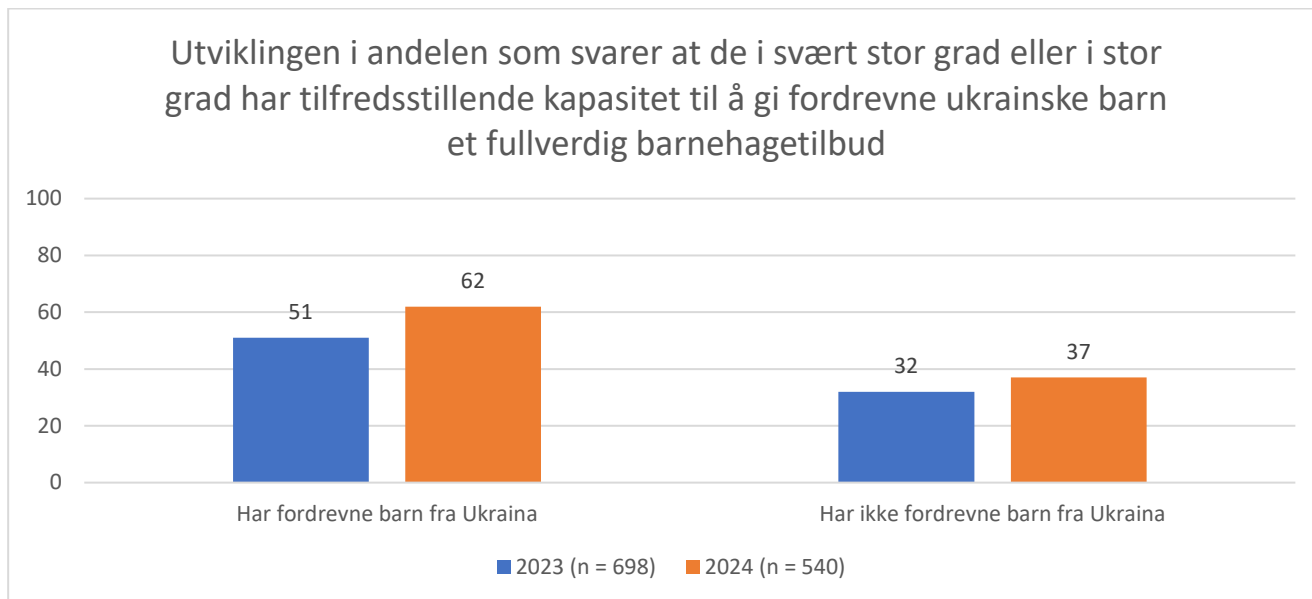
Barnehagestyrerne ble videre spurt om å vurdere i hvilken grad de opplever at barnehagen har kapasitet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Samtlige barnehagestyrere har hatt anledning til å svare på spørsmålet om de opplever at barnehagen har kapasitet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud (uavhengig om de har fordrevne ukrainske barn eller ikke). Svarene er gjengitt samlet for alle barnehager samlet i figur 3-3 og for barnehager henholdsvis med og uten fordrevne ukrainske barn i figur 3-4.

Figur 3-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen har kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 540.

Samlet viser resultatene at 45 prosent av barnehagestyrerne opplever at barnehagen i stor eller svært i stor grad har kapasitet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig tilbud, mens 16 prosent opplever at de i liten eller svært liten grad har kapasitet. Totalt sett er det små forskjeller mellom kommunale og private barnehager, men det er en noe høyere andel som svarer «vet ikke» blant private styrere sammenliknet med kommunale styrere (24 prosent vs. 17 prosent, $p = 0,032$). To av fem barnehagestyrere svarer at de ikke vet (totalt 110 respondenter). Her kan det også trekkes frem at blant den gruppen som svarer «vet ikke» på spørsmålet om kapasitet, er det kun 2 av de totalt 110 barnehagestyrerne som oppgir at barnehagen har fordrevne barn. Følgelig er det de barnehagestyrerne som ikke har fordrevne barn, som svarer at de ikke vet om de har kapasitet til å gi et fullverdig tilbud.

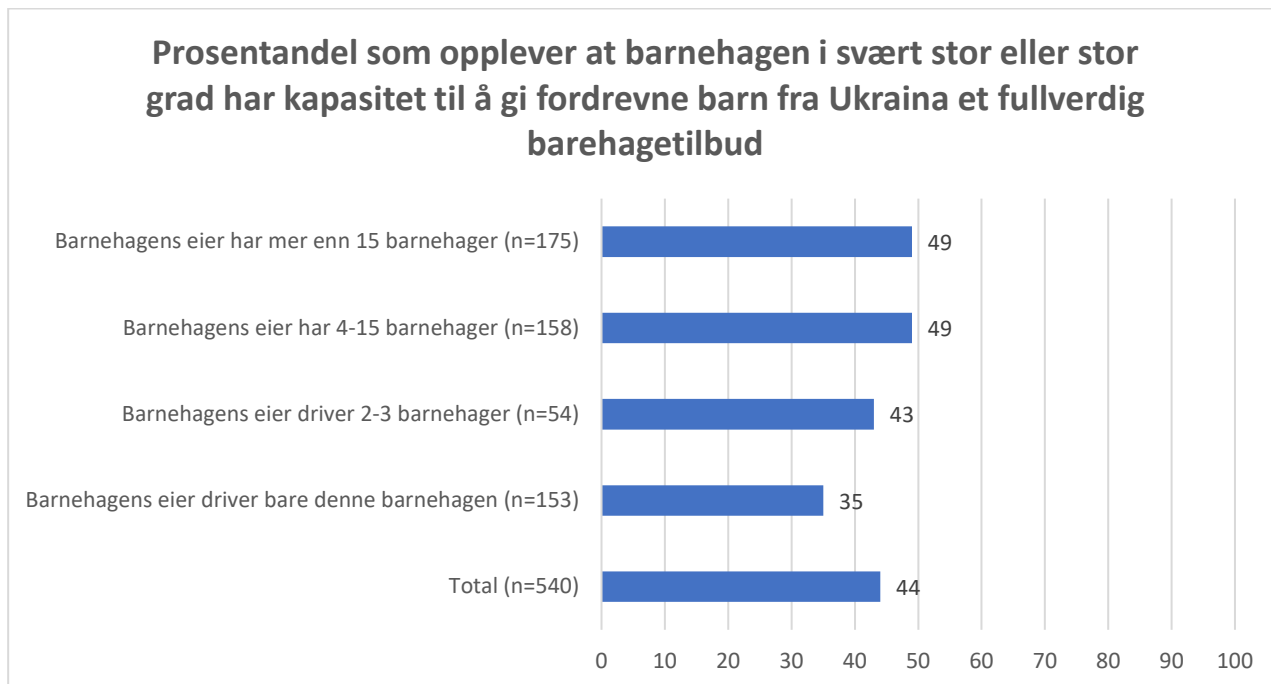
I figur 3-4 skiller vi mellom de som oppgir at de *har* og de som *ikke har* fordrevne fra Ukraina i sin barnehage. Dette gir et noe annet bilde og får tydeligere frem hvordan de barnehagene som har fordrevne barn fra Ukraina, opplever situasjonen. For å vise utviklingen har vi her inkludert tall for 2023 og 2024 i samme figur.

Figur 3-4: Andel barnehagestyrere som svarer at de i svært stor eller i stor grad opplever at barnehagen har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud, blant barnehager som har og ikke har fordrevne barn fra Ukraina. Tall fra 2023 og 2024. Prosent.

Figur 3-4 viser andelen styrere som i stor eller svært stor grad opplever at barnehagen har kapasitet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud. Blant barnehager som har fordrevne ukrainske barn, svarer 62 prosent av styrerne i 2024 at de i stor eller svært stor grad klarer å gi barna et fullverdig barnehagetilbud. Blant de styrerne som *ikke* har fordrevne ukrainske barn i barnehagen, er andelen 37 prosent i årets undersøkelse. Tilsvarende vurderinger ble også gjort i fjorårets spørring, og samlet ser det altså ut til at barnehagene i større grad enn i fjor opplever å ha tilstrekkelig kapasitet. Av figuren ser man at andelen som opplevde å ha tilstrekkelig kapasitet blant barnehager som har ukrainske barn i 2023, lå på 51 prosent totalt mot altså 62 prosent i årets spørring (Naper mfl., 2024)). En sammenlikning av svarene fra kommunale og private barnehager viser at det kun er små forskjeller på mellom de to gruppene med tanke på hvordan de opplever kapasiteten i egen barnehage.

Det kan være ulike faktorer som forklarer barnehagenes oppfatning av egen kapasitet, og det er gjort tilleggsanalyser som ser på betydningen av barnehagens størrelse og kommunestørrelsen. Vi finner imidlertid ingen statistisk signifikante forskjeller mellom barnehager av ulik størrelse eller etter befolkningstallet i kommunene når det gjelder opplevelsen deres av barnehagens kapasitet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Det er imidlertid en antydning til at det er forskjeller mellom barnehager med ulik eierstruktur. Resultatene er presentert i figur 3-5.

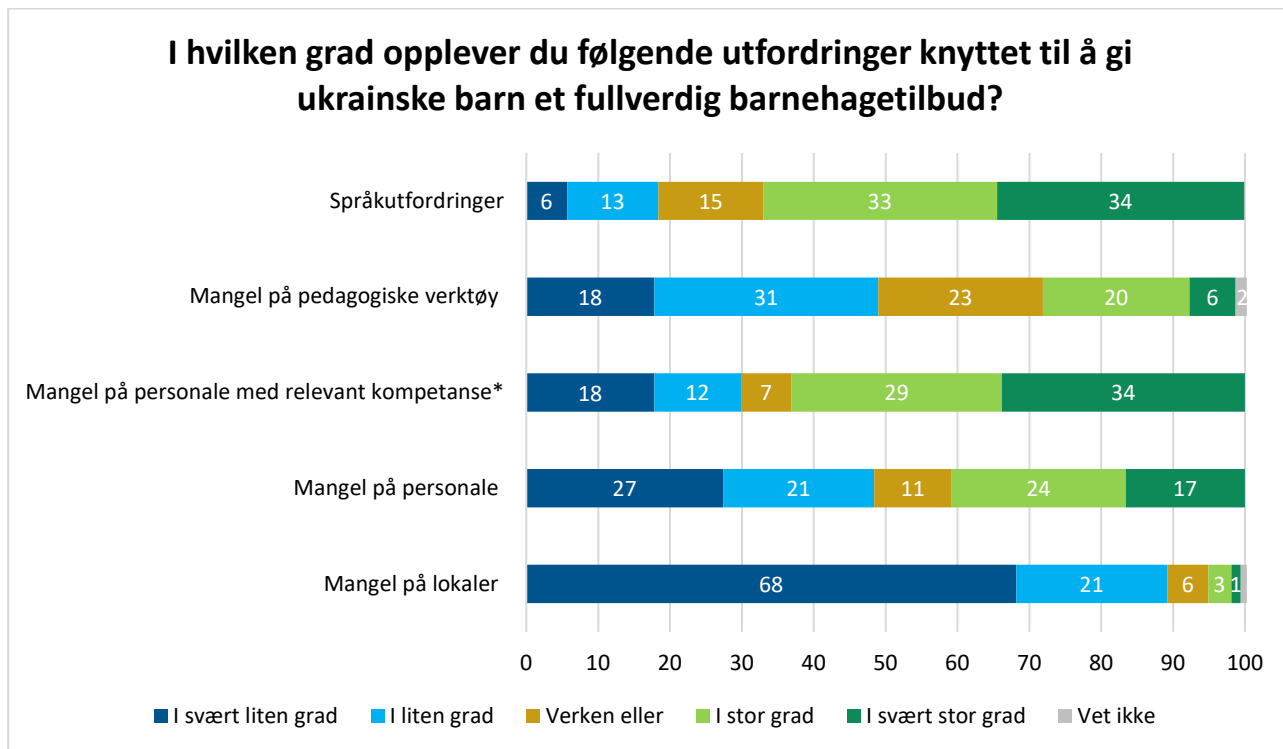

Figur 3-5: Prosentandel barnehagestyrere som opplever at barnehagen i svært stor eller stor grad har kapasitet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barehagetilbud, sortert etter barnehagens eierstruktur. Prosent, n = 540.

Det er en lavere andel styrere som opplever at barnehagen i svært stor eller stor grad har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig tilbud i barnehager der eieren av barnehagen bare driver den ene barnehagen, sammenliknet med barnehager der eieren driver flere enn fire barnehager (35 prosent vs. 49 prosent, $p = 0,013$). Denne sammenhengen gjelder for alle barnehager uavhengig av om de har fordrevne ukrainske barn eller ikke i barnehagen. Dette kan muligens knyttes til et større kollegium og/eller kompetansemiljø for barnehager som hører til en større organisasjon (enten kommunal eller privat eier), men dette er det ikke mulig å undersøke ytterligere basert på de dataene som foreligger i denne undersøkelsen.

3.3 To av tre barnehagestyrere opplever å ha kompetanseutfordringer i møte med fordrevne barn

Barnehagestyrerne som oppgir at de har fordrevne ukrainske barn i sin barnehage (totalt 157 styrere), fikk i tillegg to spørsmål om utfordringer og kompetanse knyttet til å gi et tilbud til denne gruppen. Figur 3-6 viser styrernes vurdering av fem konkrete utfordringer som barnehagen kan oppleve.

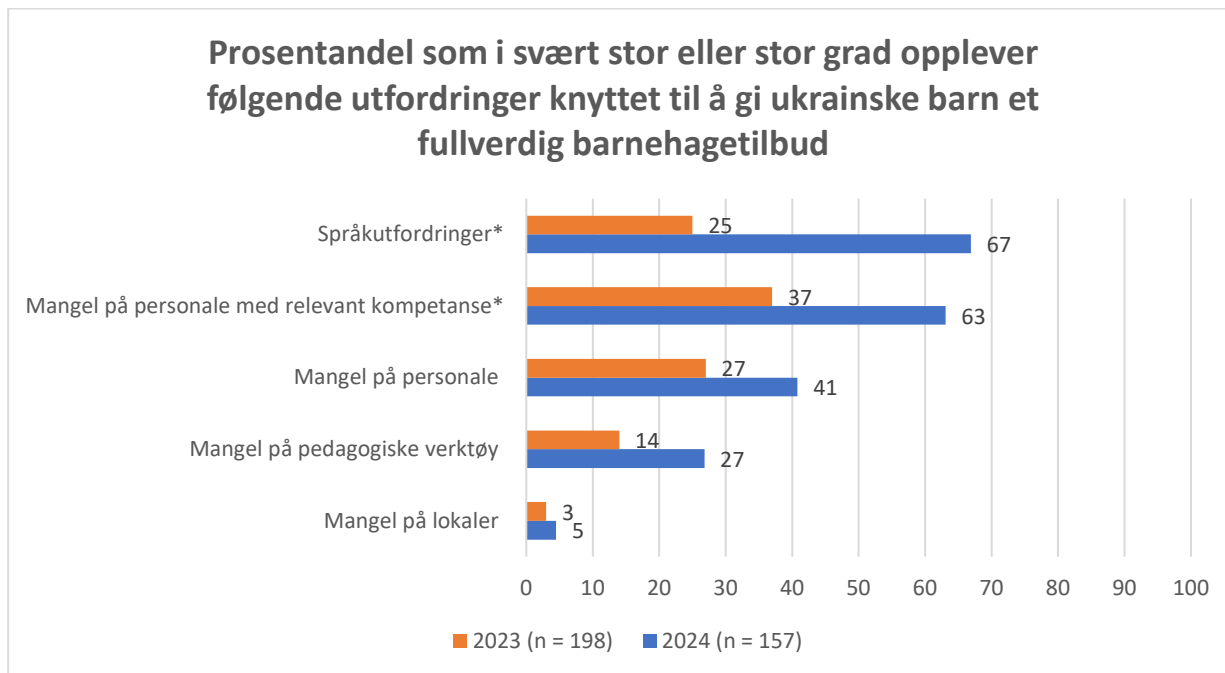

Figur 3-6: Barnehagestyrernes vurdering av ulike typer utfordringer knyttet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 157.

To av tre (67 prosent) styrere oppgir at de i stor eller svært stor grad opplever språkutfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. 63 prosent opplever tilsvarende at mangel på personale med relevant kompetanse er en utfordring.⁹ Fire av ti barnehagestyrere (43 prosent) oppgir at generell mangel på personale er en stor eller svært stor utfordring, mens én av fire (26 prosent) oppgir at de i svært stor eller i stor grad mangler pedagogiske verktøy. Mangel på lokaler oppleves i liten grad som en utfordring, og kun 4 prosent har oppgitt at dette i stor eller svært stor grad oppleves som utfordrende.

Resultatene fra årets spørring sammenliknet med resultatene fra fjorårets spørring (2023) fra disse spørsmålene er gjengitt i figur 3-7.

⁹ I spørreskjemaet ble morsmålskompetanse, kompetanse om migrasjonsrelaterte utfordringer og andrespråkspedagogikk trukket frem som eksempler på relevant kompetanse.

Figur 3-7: Prosentandel av barnehagestyrerne som i svært stor eller stor grad opplever ulike utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud i 2023 og 2024. Prosent.

Figur 3-7 viser prosentandelen barnehagestyrere som i svært stor eller stor grad opplever ulike utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud i 2023 og 2024. I 2023 ble språkutfordringer definert som mangel på tilgang til tolk/tolketjenester, og svarene om språkutfordringer fra 2023 er derfor ikke direkte sammenliknbare med årets. Prosentandelen av barnehagestyrerne som oppgir at mangel på personale med relevant kompetanse (fra 37 prosent til 63 prosent), mangel på personale generelt (fra 27 prosent til 41 prosent) og mangel på pedagogiske verktøy (fra 14 prosent til 27 prosent) i svært stor eller stor grad er utfordringer, har økt fra 2023 til 2024. Derimot har prosentandelen som oppgir at mangel på lokaler er en stor utfordring, vært stabilt lav i begge årene.

Styrerne som vurderer at mangel på personale med relevant kompetanse i svært stor, stor eller noen grad er en utfordring for å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud, fikk et tilleggsspørsmål der de ble bedt om å ta stilling til fem ulike kompetanser og hvorvidt de opplever utfordringer med disse. Resultatene er presentert i tabell 3-1.

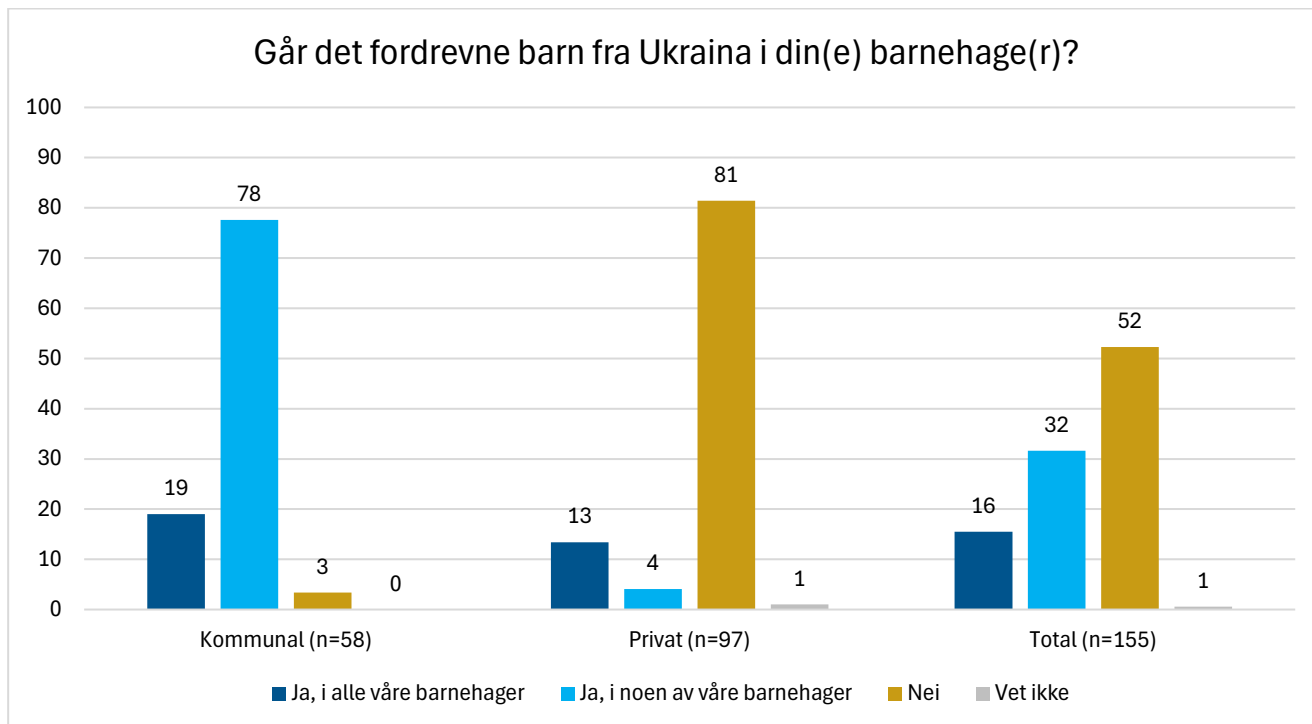
Tabell 3-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilke typer kompetanse det er utfordringer med å skaffe. Prosent, n = 104.

	Ja	Nei	Vet ikke
Morsmålskompetanse			
Kommunal (n = 76)	95	5	0
Privat (n = 28)	93	0	7
Total (n = 104)	94	4	2
Kompetanse om flerspråklighet og språkutvikling			
Kommunal (n = 76)	50	50	0
Privat (n = 28)	46	50	4
Total (n = 104)	49	50	1
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)			
Kommunal (n = 76)	78	21	1
Privat (n = 28)	61	32	7
Total (n = 104)	73	24	3
Kompetanse i andrespråkspedagogikk			
Kommunal (n = 76)	63	33	4
Privat (n = 28)	64	29	7
Total (n = 104)	64	32	5
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk			
Kommunal (n = 76)	61	38	1
Privat (n = 28)	50	50	0
Total (n = 104)	58	41	1

Av alle de fem kompetanseområdene som nevnes i tabell 3-1, er morsmålskompetanse det området som flest angir som utfordrende å skaffe (94 prosent). Videre er det tilnærmet tre av fire styrere (73 prosent) som oppgir mangel på kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer som vanskelig. Andelen er høyere hos kommunale barnehager (78 prosent) enn hos private barnehager (61), men gruppene som sammenliknes, har et lavt antall deltakere, og forskjeller må tolkes med forsiktighet. Flere enn seks av ti styrere (64 prosent) oppgir at manglende kompetanse i andrespråkspedagogikk er en utfordring, mens 61 prosent av styrerne i de kommunale og halvparten av styrerne i de private barnehagene mener at det er utfordrende at de mangler kompetanse i flerkulturell pedagogikk. Omtrent halvparten av samtlige styrere oppgir at mangel på kompetanse om flerspråklighet og språkutvikling er utfordrende i barnehagene deres. Oppsummert ser vi altså at blant de barnehagene som mangler personale med relevant kompetanse, er det i størst grad kompetanse innenfor morsmål og håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer, for eksempel traumer hos barn, som de trekker frem som vanskelig å skaffe.

3.4 Mer enn ni av ti kommunale barnehageeiere opplyser at de har fordrevne barn fra Ukraina i sine barnehager

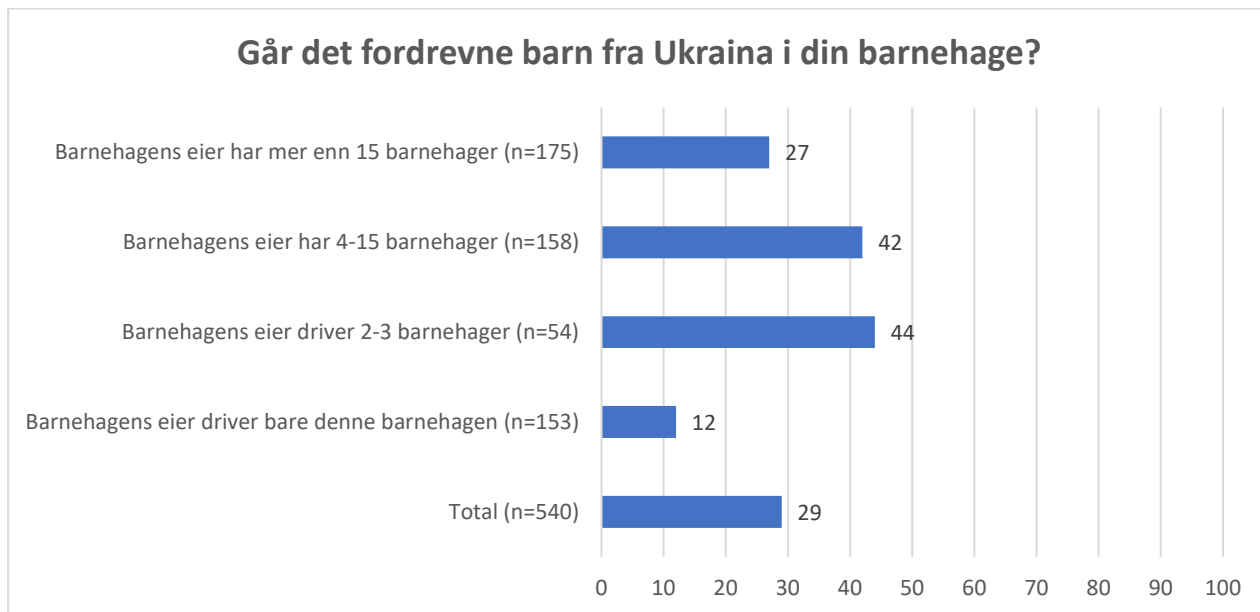
Figur 3-8 viser barnehageeierens svar på om det går fordrevne barn fra Ukraina i barnehagen(e) deres. Det er 58 kommunale og 97 private eiere som har besvart spørsmålet, og samlet sett oppgir om lag halvparten at det går fordrevne barn fra Ukraina i en eller flere av barnehagen(e) deres.

Figur 3-8: Barnehageeiernes svar på spørsmål om det går fordrevne barn fra Ukraina i barnehagen(e) deres. Prosent, n = 155.

Nesten samtlige kommunale barnehageeiere (97 prosent) oppgir at det går fordrevne ukrainske barn i én eller flere av barnehagene deres. Blant private barnehageeiere er det kun 17 prosent som svarer at de har ukrainske barn i barnehagen(e) sine. Blant eierne som svarer, opplyser 4 av 10 at de driver mellom 4 og 15 barnehager, og 3 av 10 driver 2 til 3 barnehager. Blant de private er det til sammenlikning godt over 90 prosent som kun driver én barnehage. Tallene bør ikke sammenliknes direkte med tilsvarende informasjon innhentet fra barnehagestyrene i figur 3-1, da de fleste kommunale barnehageeiere her svarer på vegne av flere barnehager. Tallene bekrefter likevel at ukrainske barn er bosatt i hele landet, og at de fleste går i kommunale barnehager.

Dersom man basert på dette ønsker å bore mer i hvilke barnehager barna faktisk går i, må man se tilbake på svarene fra barnehagestyrene. Figur 3-9 viser prosentandelen av barnehagestyrene som har fordrevne barn i sin barnehage, sortert etter eierstruktur.

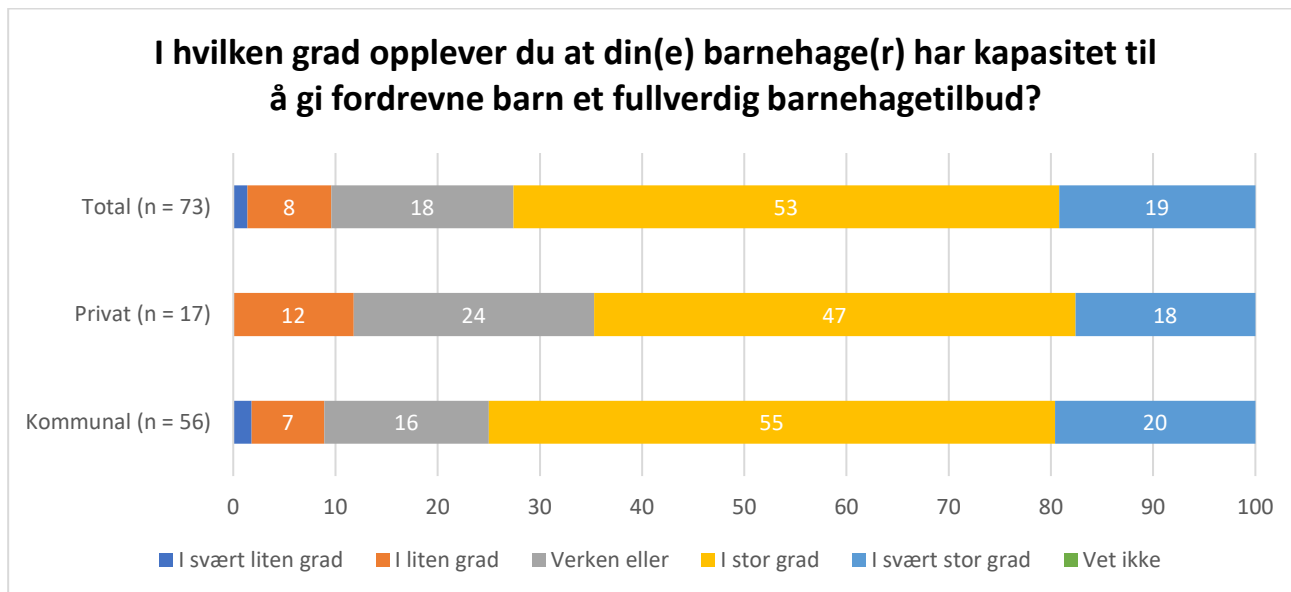

Figur 3-9: Prosentandel av barnehagestyrerne som oppgir at de har fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage, sortert etter eierstruktur. Prosent, n = 540.

Det disse tallene viser, er at blant de styrerne som oppgir at barnehagen har fordrevne ukrainske barn, så eier i all hovedsak eieren mer enn én barnehage. Totalt er det 153 av de 540 barnehagene i utvalget (spørring til barnehagestyrere) som er enkeltstående (eier har kun én barnehage), og blant disse oppgir 12 prosent at de har fordrevne ukrainske barn. Resterende barnehager som har fordrevne ukrainske barn, har eiere som eier 2–3 barnehager (44 prosent), 4–15 barnehager (42 prosent) eller mer enn 15 barnehager (27 prosent).

3.5 En økende andel barnehageeiere opplever at barnehagene har kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud

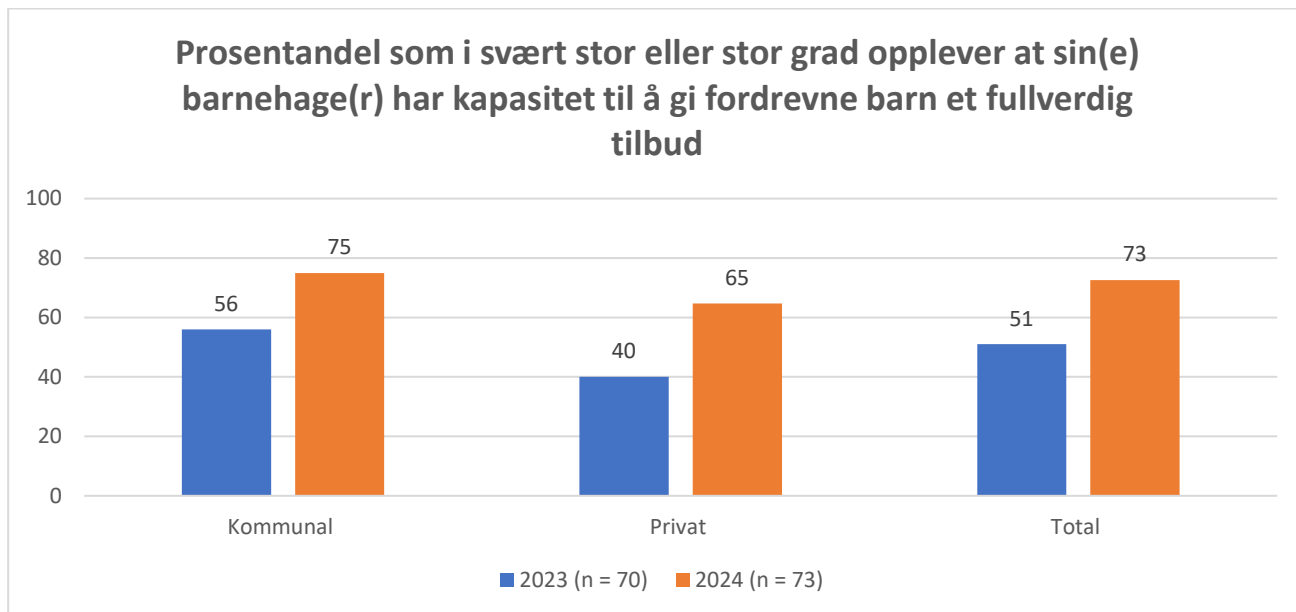
Figur 3-10 viser hvordan de barnehageeierne som oppgir å ha fordrevne barn i en eller flere av barnehagene sine, vurderer kapasiteten i barnehagen(e) med hensyn til å tilby barna et fullverdig tilbud.

Figur 3-10: I hvilken grad barnehageeiere opplever at barnehagen(e) deres har kapasitet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Svar fra de som har ukrainske barn. Prosent, n = 73.

Sju av ti eiere opplever at barnehagene deres i stor eller svært stor grad har kapasitet til å gi et fullverdig tilbud til fordrevne ukrainske barn. Kun 9 prosent av de som har fordrevne ukrainske barn i en eller flere av barnehagene sine, mener at de i svært liten eller liten grad har kapasitet til å gi disse barna et fullverdig tilbud. Som Figur 3-10 viser, er det svært små forskjeller mellom private og kommunale barnehageeiere med tanke på hvordan de vurderer kapasiteten i barnehagen(e) sine. Sammenliknet med barnehagestyrernes svar er det en større andel av eierne som opplever at barnehagene deres har kapasitet til å gi et fullverdig barnehagetilbud (72 prosent vs. 45 prosent). Det er dessuten en betydelig andel styrere (20 prosent) som er usikre på dette og svarer «vet ikke», mens ingen eiere svarer dette. Dette er mulig noe uventet, da eierne kan representere flere barnehager, og i mindre grad føler på kroppen hvordan kapasitetsutfordringer i den enkelte påvirker den daglige driften i barnehagene.

For å se om barnehageeierens opplevelse av om barnehagen har kapasitet til å gi et fullverdig barnehagetilbud har endret seg i løpet av det siste året, har vi sammenliknet resultatene fra årets spørring med fjorårets resultater. Resultatene er gjengitt i figur 3-11.

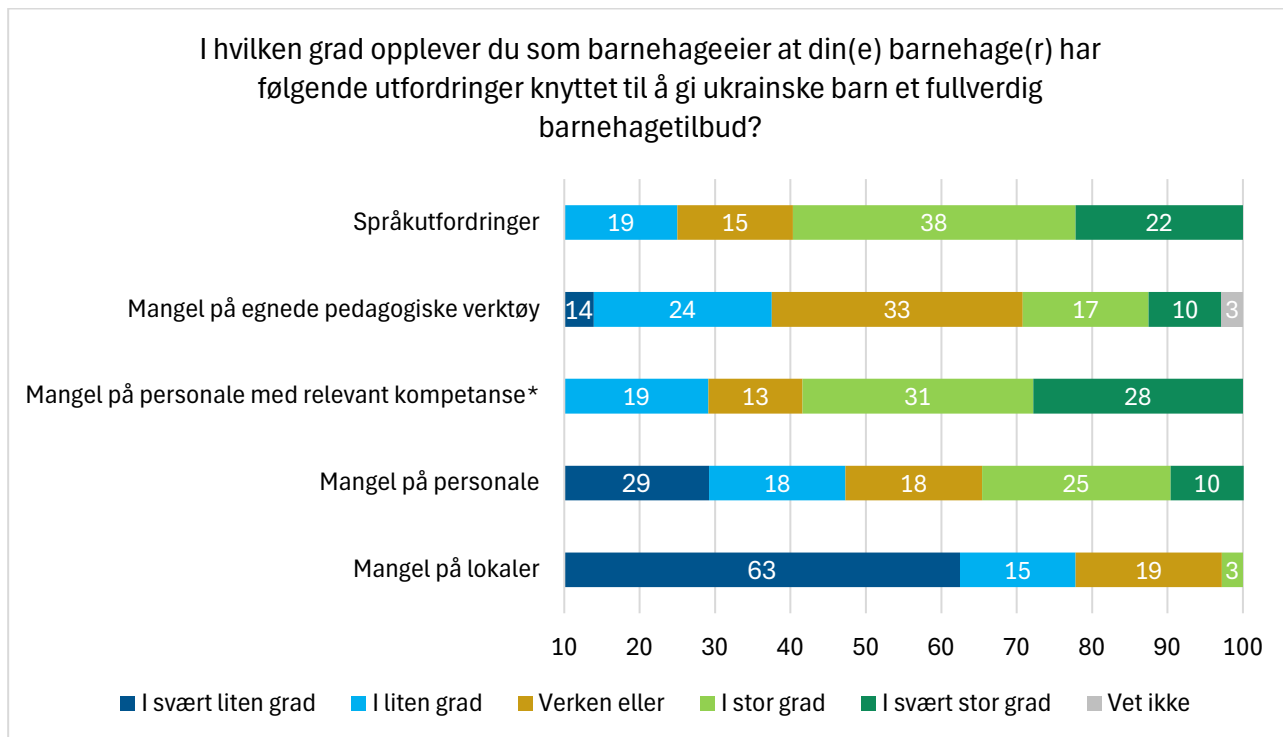

Figur 3-11: Prosentandelen av barnehageeiere som i svært stor eller stor grad opplever at barnehagen(e) deres har kapasitet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud i 2023 og 2024. Svar fra de som har ukrainske barn i noen eller alle sine barnehage(r). Prosent.

Få private barnehageeiere oppgir at de har fordrevne barn fra Ukraina i sin(e) barnehage(r) både i 2023 (n = 20) og 2024 (n = 19), og resultatene fra de private eierne må derfor tolkes med dette i mente. Prosentandelen barnehageeiere som opplever at barnehagen(e) deres har kapasitet til å gi et fullverdig barnehagetilbud, har økt fra 51 prosent i 2023 til 73 prosent i 2024. Denne økningen ser vi blant både kommunale (fra 56 prosent til 75 prosent) og private (fra 40 prosent til 65 prosent) eiere.

3.6 Seks av ti eiere opplever utfordringer knyttet til språk og personalets kompetanse

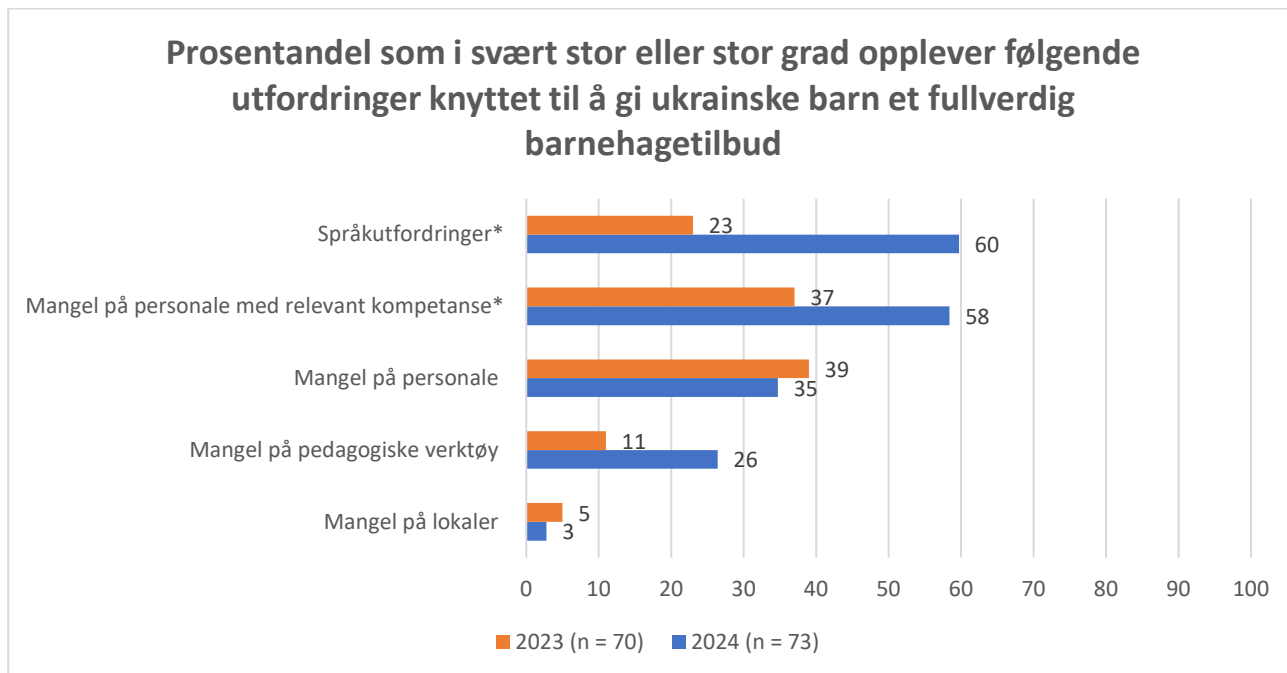
Barnehageeierne ble videre bedt om å vurdere i hvilken grad de opplever at egen (egne) barnehage(r) har ulike utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Spørsmålet var rettet til eiere som oppga at de har fordrevne ukrainske barn i alle eller noen av barnehagene sine. Svarene er gjengitt i figur 3-12.

Figur 3-12: I hvilken grad barnehageeiere opplever ulike utfordringer knyttet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 72.

Seks av ti barnehageeiere opplever i stor eller svært stor grad at språkutfordringer påvirker muligheten til å gi de ukrainske barna et fullverdig barnehagetilbud. Tilsvarende opplever 59 prosent av eierne at mangel på personale med relevant kompetanse er en utfordring. Mer enn én av tre eiere (35 prosent) opplever at generell mangel på personale i stor grad eller i svært stor grad er en utfordring, mens 27 prosent mener at mangel på pedagogiske verktøy er utfordrende. Det er få (3 prosent) som oppgir mangel på lokaler som en utfordring for å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud.

I likhet med for styrerne har vi sammenliknet eiernes svar fra årets spørring med svarene fra fjorårets spørring (2023) på disse spørsmålene. Resultatene er gjengitt i figur 3-13.

Figur 3-13: Prosentandel av barnehageeiere som i svært stor eller stor grad opplever ulike utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehage tilbud i 2023 og 2024. Prosent.

I 2023 ble språkutfordringer definert som mangel på tilgang til tolk eller tolketjenester, og svarene om språkutfordringer fra 2023 blir derfor ikke direkte sammenliknbare med årets resultater. Prosentandelen av barnehageeiere som oppgir at mangel på personale med relevant kompetanse (fra 37 prosent til 58 prosent) og mangel på pedagogiske verktøy (fra 11 prosent til 26 prosent) er en svært stor eller stor utfordring, har økt i årets undersøkelse sammenliknet med fjorårets. Dette mønsteret observeres også blant styrerne. Derimot ser vi blant eierne at prosentandelen som oppgir mangel på personale generelt, har hatt en nedgang på 4 prosentpoeng (fra 39 prosent til 35 prosent), noe som står i kontrast til styrernes svar, hvor denne andelen har økt (fra 27 prosent til 41 prosent). I likhet med styrernes svar er andelen som vurderer mangel på lokaler som en stor eller svært stor utfordring, stabilt lav i begge undersøkelsene.

Tabell 3-2 viser en oversikt over spesifikke kompetanser som eierne oppgir at de mangler eller har utfordringer med i sin barnehage. Barnehageeierne som oppgir at de vurderer mangel på kompetanse som en utfordring i noen, stor eller svært stor grad, fikk et tilleggsspørsmål der de tok stilling til fem ulike kompetanser og hvorvidt de opplever utfordringer med disse.

Tabell 3-2: Barnehageeierne svar på spørsmål om hvilke typer kompetanse det er utfordringer med å skaffe. Prosent, n = 42.

	Ja, i alle barnehager	Ja, i noen barnehager	Nei	Vet ikke
Morsmålskompetanse				
Kommunal (n = 32)	31	66	3	0
Privat (n = 10)	90	0	10	0
Total (n = 42)	45	50	5	0
Kompetanse om flerspråklighet og språkutvikling				
Kommunal (n = 32)	16	66	19	0
Privat (n = 10)	50	0	50	0
Total (n = 42)	24	50	26	0
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)				
Kommunal (n = 32)	34	50	13	3
Privat (n = 10)	90	0	10	0
Total (n = 42)	48	38	12	2
Kompetanse i andrespråkspedagogikk				
Kommunal (n = 32)	38	59	0	3
Privat (n = 10)	70	0	30	0
Total (n = 42)	45	45	7	2
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk				
Kommunal (n = 32)	28	63	3	6
Privat (n = 10)	70	0	30	0
Total (n = 42)	38	48	10	5

Antallet respondenter er lavt, noe som må tas i betraktning når man bruker disse tallene. Resultatene viser at flertallet av eierne oppgir at de har mangel på kompetanse innen alle fem områdene, enten i samtlige eller i noen av sine barnehager.

Barnehageeiere med fordrevne barn fra Ukraina fikk i tillegg mulighet til å skrive åpne tekstsvaer der de kunne beskrive andre typer kompetanse som mangler. En respondent utdyper utfordringen barnehagene står overfor, men uten å knytte svaret sitt til spørsmålet om kompetanse:

Den største utfordringen er at de fleste barnehageplassene blir fylt opp ved hovedopptak, og at det er få barnehageplasser å oppdrive for flyktingene som kommer gjennom året. Økonomien til kommunen er ikke slik at det bare kan opprettes en ny barnehage/avdeling for flyktinger som har reist tilbake, før en rekke å komme i drift [...]

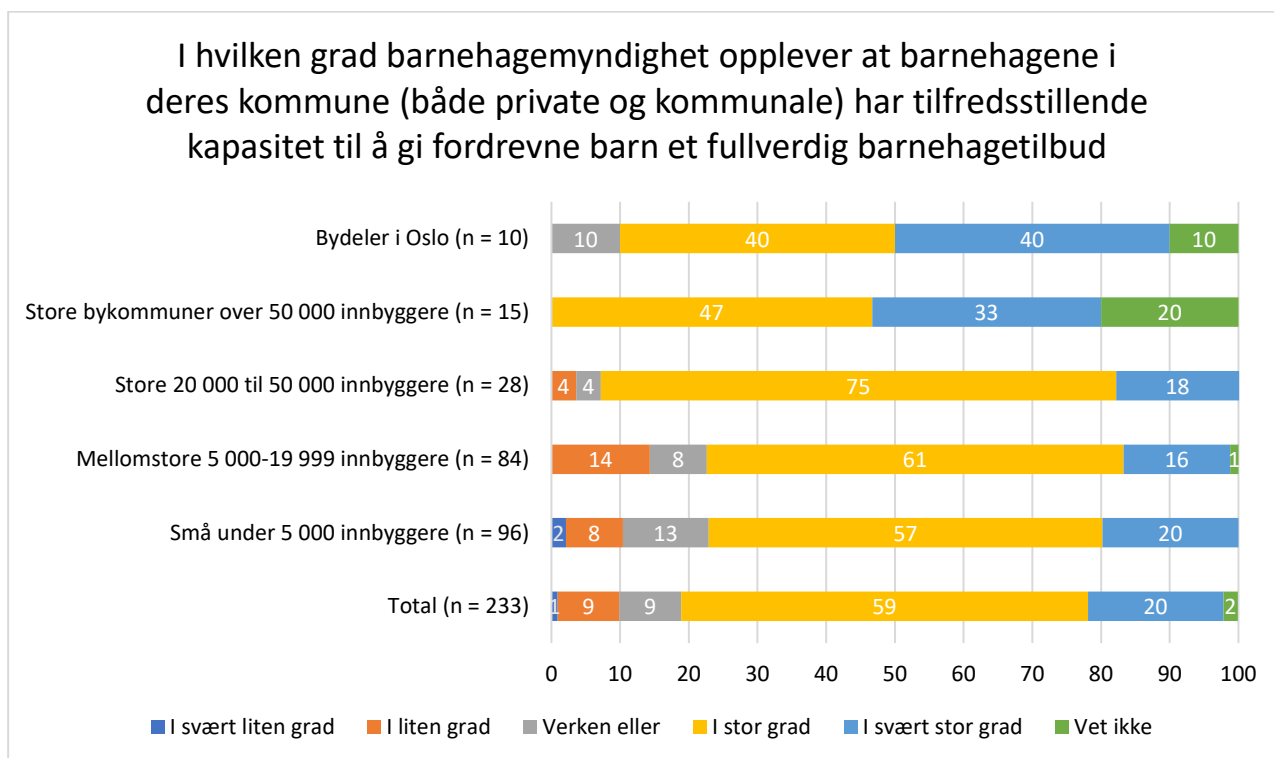
Selv om kommentaren ikke utdyper spørsmålet om kompetansebehov, beskriver det på den andre siden en utfordring som er relevant for det som tas opp i neste avsnitt, der barnehagemyndighetene får konkrete spørsmål om kapasiteten til å ta imot fordrevne barn.

3.7 Åtte av ti barnehagemyndigheter opplever tilfredsstillende kapasitet

Barnehagemyndighetene ble bedt om å oppgi hvorvidt det går fordrevne barn fra Ukraina i en eller flere barnehager i kommunen. Utvalget består av 233 barnehagemyndigheter, og så godt som alle (97 prosent)

oppgir å ha fordrevne barn fra Ukraina i minst én av barnehagene i kommunen (enten det er privat eller offentlig). Tendensen er at flere kommuner enn tidligere år oppgir å ha fordrevne ukrainske barn i sine barnehager.

Barnehagemyndighetene fikk spørsmål om hvordan de opplever barnehagens kapasitet til å tilby barna et fullverdig barnehagetilbud. Figur 3-14 presenterer svarene fordelt på befolkningsstørrelse i kommunene og gir et bilde av hvordan de vurderer kapasiteten i sin kommune.

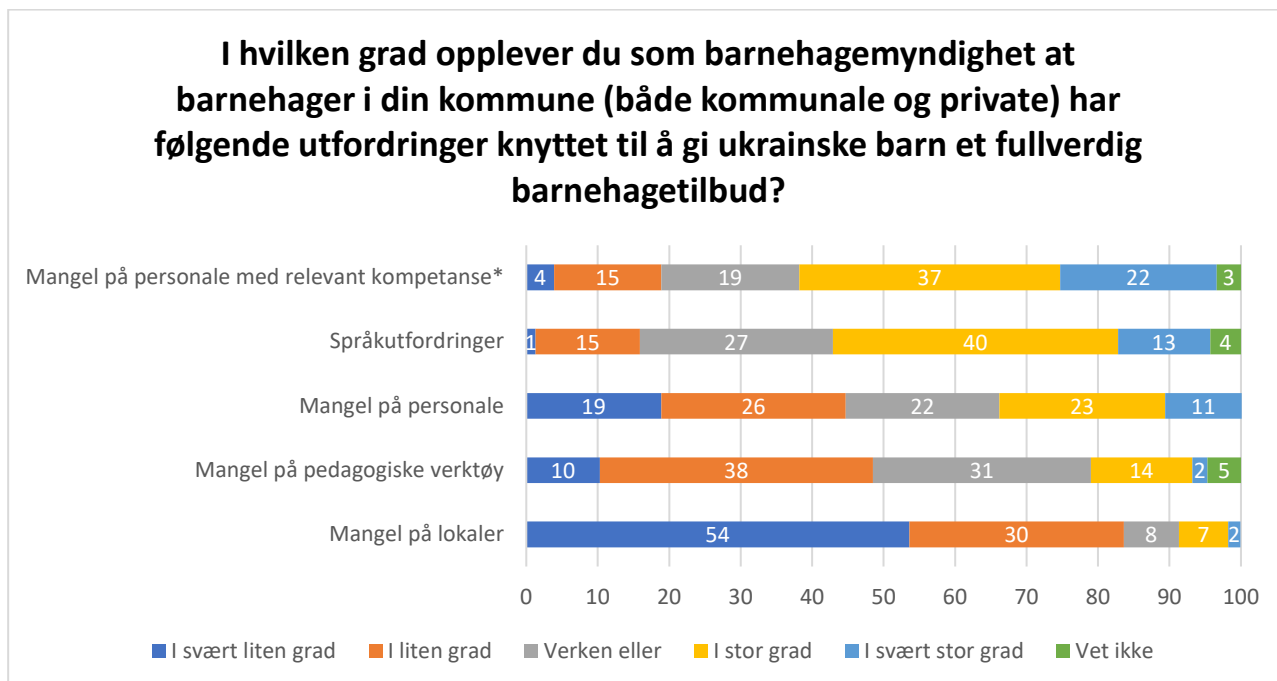
Figur 3-14: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om barnehagens kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 233.

Samlet sett oppgir om lag åtte av ti barnehagemyndigheter (79 prosent) at barnehagene i deres kommune i svært stor eller i stor grad har kapasitet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Andelen varierer noe med kommunestørrelse – fra 77 prosent i små og mellomstore kommuner til 93 prosent i kommuner med mellom 20 000 og 50 000 innbyggere. I de største bykommunene og i bydeler i Oslo ligger andelen på 80 prosent.

I likhet med barnehagestyrerne og -eierne opplever barnehagemyndighetene at barnehagene i større grad enn i 2023 har tilstrekkelig kapasitet. I 2023 opplevde 63 prosent av barnehagemyndighetene at barnehagene i svært stor eller stor grad hadde kapasitet (Naper mfl., 2024). Sammenlikner vi svarene fra barnehagestyrerne og -eierne med svarene til barnehagemyndighetene i årets undersøkelse, vurderer barnehagemyndighetene i større grad at barnehagene har kapasitet til å gi et fullverdig barnehagetilbud.

3.8 Utfordringer med å skaffe kompetanse på flerspråklighet i barnehagene størst i mindre kommuner

Barnehagemyndighetene ble også bedt om å angi i hvilken grad de opplevde spesifikke utfordringer med å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig tilbud. Resultatene er presentert i figur 3-15.

Figur 3-15: I hvilken grad barnehagemyndighetene opplever at kommunens barnehager har ulike utfordringer knyttet til å gi fordrevne ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 233.

Seks av ti (59 prosent) barnehagemyndigheter opplever at mangel på personale med relevant kompetanse i stor eller svært stor grad er en utfordring for barnehagene i kommunen. Over halvparten (53 prosent) peker også på språk som en stor utfordring, mens én av tre (34 prosent) oppgir at generell mangel på personale er en stor utfordring. 16 prosent mener mangel på pedagogiske verktøy i stor eller svært stor grad er en utfordring, mens 9 prosent vurderer at mangel på lokaler i stor eller svært stor grad er en utfordring. Dette harmonerer godt med tilbakemeldingen fra styrere og eiere.

For å utdype svarene fra barnehagemyndighetene noe mer viser vi til tabell 3-3, der resultatene er presentert fordelt på kommunestørrelse.

Tabell 3-3: Prosentandel som i svært stor eller stor grad opplever at barnehager i sin kommune har ulike utfordringer knyttet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud, sortert etter kommunestørrelse. Prosent, n = 233.

Prosentandel	Mangel på lokaler	Mangel på personale	Mangel på personale med relevant kompetanse	Mangel på pedagogiske verktøy	Språkutfordringer
Små under 5000 innbyggere (n = 96)	7	37	61	18	60
Mellomstore 5000–19 999 innbyggere (n = 84)	13	39	69	23	63
Store 20 000 til 50 000 innbyggere (n = 28)	0	21	57	4	40
Store bykommuner over 50 000 innbyggere (n = 15)	13	20	15	7	7
Bydeler i Oslo (n = 10)	0	10	10	0	10
Total (n = 233)	9	34	59	16	53

Tallene viser at små og mellomstore kommuner i større grad opplever utfordringer med språk og mangel på personale med relevant kompetanse enn større bykommuner. De mindre kommunene opplever også i større grad en generell utfordring med å få tak i personale enn hva de større bykommunene (inkludert Oslo) gjør.

Barnehagemyndighetene som oppgir at de vurderer mangel på kompetanse som en stor eller svært stor utfordring, fikk et tilleggsspørsmål der de tok stilling til fem ulike kompetanser og hvorvidt de opplever utfordringer med disse. Svarene er presentert i tabell 3-4.

Tabell 3-4: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om hvilke typer kompetanse det er utfordringer med å skaffe. Prosent, n = 144.

	Ja	Nei	Vet ikke
Kompetanse om flerspråklighet og språkutvikling	56	41	3
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk	57	35	7
Kompetanse i andrespråkspedagogikk	68	27	5
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)	84	13	3
Morsmålskompetanse	93	7	0

Svarene fra barnehagemyndighetene gjenspeiler svarene fra styrerne og eierne på tilsvarende spørsmål. Morsmålskompetanse og kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer er mest utbredt (henholdsvis 93 og 84 prosent), men også kompetanse i andrespråklighet og flerkulturell pedagogikk savnes i flertallet av kommunene (henholdsvis 68 og 57 prosent). Disse tallene er på nivå med det fjorårets spørring viste. Den siste kategorien, «kompetanse om flerspråklighet og språkutvikling», er ny av året. Over halvparten av barnehagemyndighetene svarer at dette også er en kompetanse det er utfordrende å skaffe i kommunens barnehager.

Avslutningsvis fikk barnehagemyndighetene spørsmål om kommunen har opplevd en generell nedgang i barnetall de siste årene. 65 prosent av barnehagemyndighetene (151 av 233) svarte «ja» på dette spørsmålet. Det var mulig å utdype spørsmålet om kapasitet. Færre enn 10 prosent av dem som opplever en nedgang, har besvart oppfølgingsspørsmålet om hvorvidt nedgangen har bidratt til å øke kommunens kapasitet til å ta imot nyankomne barn. Det vi ser at de få som har svar faktisk sier at kapasiteten er blitt bedre på grunn av nedgangen i barnetall. Samtidig er det svært mange, totalt 126 barnehagemyndigheter til sammen, som har valgt å benytte seg av muligheten til å utdype svaret sitt om kapasitet i et åpent tekstsvare. Det som kommer frem av de åpne tekstsvarene er blant annet at kommunene opplever å ha fulle barnehager, og at kapasiteten i barnehagesektoren gjerne er tilpasset forventet utviklingen i folketall (uten at plutselige økninger pga. fordrevne mennesker nødvendigvis er tatt høyde for). Det kommer også frem at kapasitetsutfordringer i mange tilfeller handler om å fremskaffe kompetansen som behøves (barnehagelærere). Samtidig er det mange som bekrefter gjennom det de skriver, at kommunen evner å gi plass til alle som trenger plass, og at det er en viss fleksibilitet i sektoren når det gjelder å kunne tilby plass til barn uten rettighet på plass. De åpne tekstsvarene gir dermed et utfyllende bilde av kapasitetssituasjonen i kommunene.

3.9 Sammendrag

En tredjedel av barnehagestyrerne opplyser at barnehagen de leder, har fordrevne barn fra Ukraina. Dette gjelder flere styrere i kommunale barnehager (42 prosent) enn i private barnehager (16 prosent). 97 prosent av barnehagemyndighetene oppgir å ha fordrevne ukrainske barn i minst én barnehage. Ukrainske barn er altså bosatt over store deler av landet, noe som speiler bosettingspolitikken på området. Seks av ti styrere vurderer at de i svært stor eller stor grad har kapasitet til å gi et fullverdig tilbud til disse barna. Dette er en økning fra fjorårets undersøkelse, hvor 51 prosent av styrerne svarte tilsvarende. En liknende utvikling ser vi også blant barnehageeierne, hvor andelen har økt fra 51 prosent i 2023 til 73 prosent i 2024. Også barnehagemyndigheten har en styrket oppfatning av barnehagenes kapasitet til å barna et fullverdig tilbud, med 79 prosent i årets undersøkelse mot 63 prosent i 2023.

Både barnehagestyrere, eiere og barnehagemyndigheter trekker frem mangel på språkkompetanse og mangel på personale med relevant kompetanse som de største utfordringene knyttet til å gi et fullverdig tilbud til fordrevne ukrainske barn. Mangel på lokaler og pedagogiske verktøy er av mindre betydning. En større andel av barnehagemyndighetene i små kommuner opplever at barnehager i kommunen har språkutfordringer og mangel på personale med relevant kompetanse, enn det barnehagemyndighetene i større bykommuner gjør. Styrere oppgir morsmålskompetanse, andrespråkspedagogikk og mangel på kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer som de tre største utfordringene. Barnehageeierne oppgir at de i stor grad mangler kompetanse innenfor alle språkrelaterte områder og spesifikk pedagogikk (flerkulturell, andrespråk) i tillegg til at de har migrasjonsrelaterte utfordringer.

Barnehagemyndighetene bekrefter at det er en nedgang i barnetallet i mange kommuner. Samtidig ser det ikke ut til at dette automatisk har frigitt kapasitet til å ta imot et større antall fordrevne barn, da det kommer frem av barnehagemyndighetenes tilbakemeldinger at kapasiteten i sektoren over tid gradvis tilpasses utviklingen i folketallet i den enkelte kommunen.

4 Kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Kompetanseløftet vil fra 2025 være en varig satsing som del av ny tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling. Barnehageeierne har et ansvar for å legge til rette for at barnehagene kan bygge nødvendig kompetanse om spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Informasjonen om hvordan barnehageeierne og barnehagene jobber er relevant i arbeidet med videre utforming av tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling (Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen) og kompetanseløftet plass i denne ordningen.

Spørsmålene om kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis ble rettet til **barnehagestyrere** og **barnehageeiere**.

4.1 Samarbeid med universitets- og høgskolesektoren er et viktig tiltak i arbeidet med å bygge kompetanse innenfor spesialpedagogikk

Barnehagestyrerne fikk til sammen tre spørsmål under dette temaet. De ble innledningsvis bedt om å svare på hvorvidt de legger til rette for å bygge kompetanse og utvikle praksis innenfor spesialpedagogikk og inkludering gjennom ulike tiltak. Svarene er presentert i tabell 4-1.

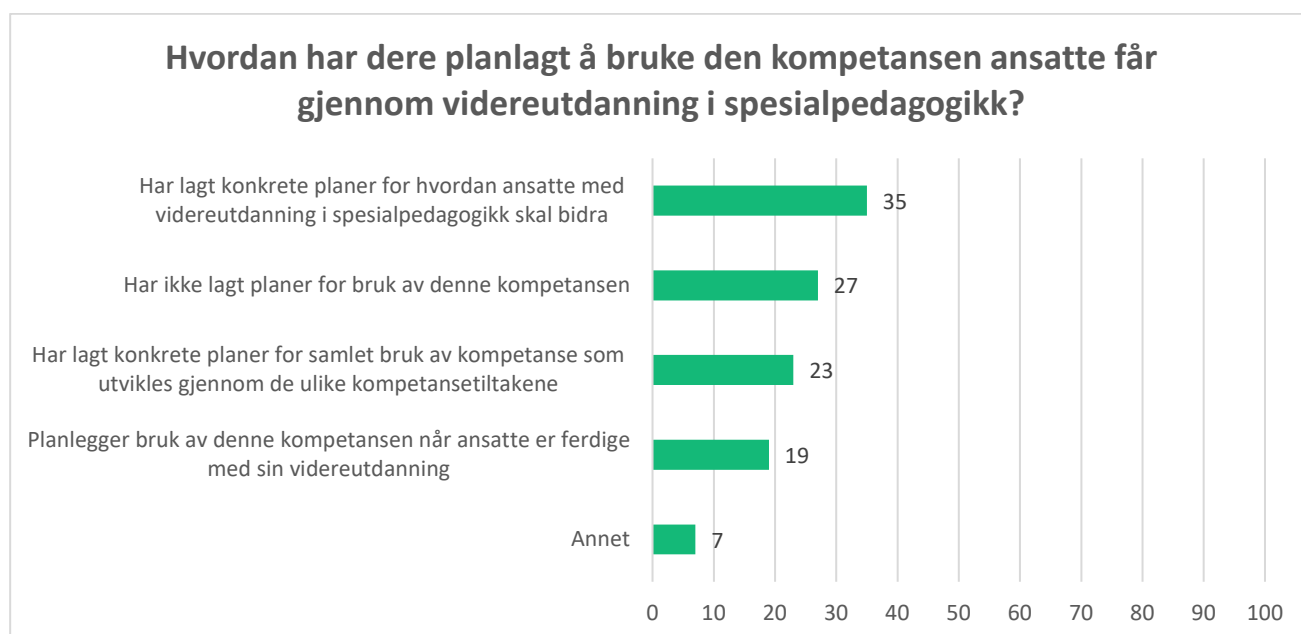
Tabell 4-1: *Barnehagestyrernes svar på spørsmålet: «Hvordan legger du som barnehagestyrer til rette for å bygge nødvendig kompetanse og utvikle praksis knyttet til spesialpedagogikk og inkludering?» Prosentandel «ja», n = 561.*

	Prosent
Gjennomfører kompetansekartlegging blant alle ansatte (for eksempel gjennom inkluderingsanalysen) med vekt på kollektive kompetansebehov	
	Kommunal (n = 284) 27
	Privat (n = 277) 28
	Total (n = 561) 28
Gjennomfører kompetansekartlegging blant alle ansatte (for eksempel gjennom inkluderingsanalysen) med vekt på individuelle kompetansebehov	
	Kommunal (n = 284) 13
	Privat (n = 277) 20
	Total (n = 561) 16
Deltar i partnerskap med universitet/høgskole i kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering (Rekom)	
	Kommunal (n = 284) 51
	Privat (n = 277) 41
	Total (n = 561) 46
Har ansatte som tar, eller har tatt, videreutdanning på minst 30 studiepoeng innen spesialpedagogikk i løpet av de tre siste årene	
	Kommunal (n = 284) 42
	Privat (n = 277) 42
	Total (n = 561) 42
Bruker Udirs kompetansepakke for inkluderende praksis aktivt i personalet	
	Kommunal (n = 284) 42
	Privat (n = 277) 40
	Total (n = 561) 41
Annet	
	Kommunal (n = 284) 20
	Privat (n = 277) 17
	Total (n = 561) 19

En noe høyere andel kommunale barnehager opplyser at de deltar i partnerskap med universitets- og høgskolesektoren (51 prosent kommunale vs. 41 prosent private). Denne typen samarbeid er samtidig det tiltaket som er mest brukt, og samlet er det 46 prosent av styrerne som opplyser at barnehagen bruker samarbeidet med universitets- og høgskolesektoren for å bygge kompetanse og utvikle praksis innenfor spesialpedagogikk og inkluderende praksis. 41 prosent av styrerne opplyser at de bruker Utdanningsdirektoratets kompetansepakke for inkluderende praksis aktivt i personalet.

En liten andel, 16 prosent totalt, av styrerne opplyser at barnehagen gjennomfører kompetansekartlegging med vekt på individuelle kompetansebehov. Her kan det allikevel trekkes frem at dette gjøres hyppigere i private enn i kommunale barnehager (20 prosent vs. 13 prosent). Noe mer utbredt er det at barnehagene gjennomfører kompetansekartlegging med vekt på de kollektive kompetansebehovene i barnehagen. Her svarer 28 prosent av styrerne at dette gjøres i deres barnehage. En tilleggsanalyse av dataene viser at 40 prosent av barnehagene som gjennomfører kompetansekartlegginger (enten med vekt på individuelle eller kollektive behov), også har ansatte som deltar i etter- og videreutdanningstilbud.

To av fem styrere (19 prosent) har i tillegg valgt å utdype under feltet «annet» på spørsmålet om hvordan barnehagen jobber med spesialpedagogikk og inkludering. Her fremkommer det blant annet at veldig mange barnehager gjennomfører ulike former for opplæring og kursopplegg for sine ansatte, enten gjennom samarbeidet de har med universitets- og høgskolesektoren, eller i regi av aktører som Statped, PPT og enkelte private aktører på området. Fire av ti barnehagestyrere (42 prosent) opplyser at de har ansatte som enten er i gang med eller har avsluttet videreutdanning på minst 30 studiepoeng innenfor spesialpedagogikk i løpet av de siste tre årene. Denne gruppen fikk også anledning til å opplyse hvordan barnehagen har planlagt bruken av kompetansen til de ansatte etter endt videreutdanning. Disse svarene er presentert i figur 4-1 nedenfor.

Figur 4-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan de har planlagt bruken av ansattes kompetanse etter videreutdanning i spesialpedagogikk. Prosent, n = 98.

Om lag en tredjedel (27 prosent) opplyser at de ikke har lagt konkrete planer for bruken av kompetansen de ansatte får gjennom videreutdanningen i spesialpedagogikk, mens nærmere 60 prosent opplyser at de enten har lagt konkrete planer for hvordan den ansatte skal bidra (35 prosent), eller de har lagt konkrete planer for samlet bruk av kompetansen (23 prosent). To av fem oppgir at barnehagen vil planlegge bruken av kompetansen når den ansatte er ferdig med sin videreutdanning. Et lite antall styrere la også inn en kommentar under feltet «annet» – her kom det frem at kompetansen gjerne brukes spesifikt opp mot enkeltbarn og som en fleksibel ressurs der det trengs.

4.2 Barnehagestyrerne ser stor verdi av å ha ansatte med videreutdanning innenfor spesialpedagogikk

Avslutningsvis ble barnehagestyrerne bedt om å vurdere ulike områder og oppgaver med tanke på hvilken verdi det ville ha å ha ansatte med kompetanse innenfor spesialpedagogikk som en del av grunnbemanningen. Dette spørsmålet er stilt til alle styrerne uavhengig av om de har ansatte som nylig har tatt videreutdanning eller ikke. Svarene er presentert i Tabell 4-2.

Tabell 4-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmålet: «I hvilken grad opplever du at det har stor verdi å ha barnehagelærere med videreutdanning innen spesialpedagogikk som en del av grunnbemanningen for å arbeide med følgende?» Prosent, n = 561.

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Ha ansvar for individuell oppfølging av barn med særskilte behov						
Kommunal (n = 284)	2	6	6	32	44	10
Privat (n = 277)	2	3	6	37	36	17
Total (n = 561)	2	5	6	34	40	13
Fysisk og teknisk tilrettelegging for barn med særskilte behov						
Kommunal (n = 284)	2	8	11	36	32	11
Privat (n = 277)	2	5	12	35	28	17
Total (n = 561)	2	7	11	36	30	14
Veilede kollegaer i spesialpedagogikk og inkludering						
Kommunal (n = 284)	3	5	6	34	43	10
Privat (n = 277)	1	3	6	35	39	16
Total (n = 561)	2	4	6	34	41	13
Koordinere barnehagens innsats for inkludering og tilrettelegging						
Kommunal (n = 284)	4	9	11	35	32	10
Privat (n = 277)	3	5	11	35	29	17
Total (n = 561)	3	7	11	35	31	14

Det gjennomgående resultatet er at barnehagestyrerne ser stor eller svært stor verdi i det å ha ansatte med videreutdanning innenfor spesialpedagogikk på alle oppgaver eller områder de bes vurdere. Både når det gjelder å ha ansvar for individuell oppfølging av barn med særskilte behov og det å veilede kollegaer i spesialpedagogikk og inkludering, svarer 75 prosent av styrerne at de ser stor eller svært stor verdi av å ha ansatte med videreutdanning. For de to andre områdene, fysisk og teknisk tilrettelegging for barn med særskilt behov og koordinering av barnehagens innsats for inkludering og tilrettelegging, svarer 66 prosent av styrerne det samme.

16 prosent av barnehagestyrerne har i tillegg valgt å legge inn en kommentar under punktet «annet» og utdype den verdien de ser av å ha ansatte med videreutdanning innen spesialpedagogikk. En del velger her å skrive at barnehagen ikke har, men svært gjerne skulle ha hatt denne kompetansen. I tillegg er det flere som påpeker at de har svært stor nytte av kompetansen, men at det kunne vært ønskelig å bruke den mer fleksibelt som en ressurs *i tillegg til* ordinær grunnbemanning. De mente at så lenge den er en del av grunnbemanningen, begrenser det seg litt hvor stor verdi man klarer å trekke ut av ressursen.¹⁰

4.3 Fire av ti barnehageeiere tar Utdanningsdirektoratets kompetansepakker aktivt i bruk

Barnehageeierne fikk spørsmål om hvordan de legger til rette for å bygge nødvendig kompetanse og utvikle praksis knyttet til spesialpedagogikk og inkludering. Resultatene er presentert nedenfor i Tabell 4-3.

Tabell 4-3: Barnehageeiernes svar på spørsmålet: «Hvordan legger du som barnehageeier til rette for å bygge nødvendig kompetanse og utvikle praksis knyttet til spesialpedagogikk og inkludering?»

	Prosent
Gjennomfører kompetansekartlegging blant alle ansatte med vekt på både individuelle og kollektive kompetansebehov	
	Kommunal (n = 58) 63
	Privat (n = 97) 52
	Total (n = 155) 56
Deltar i partnerskap med universitet/høgskole i kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering	
	Kommunal (n = 58) 76
	Privat (n = 97) 45
	Total (n = 155) 57
Har ansatte som tar, eller har tatt, videreutdanning på minst 30 studiepoeng innen spesialpedagogikk i løpet av de tre siste årene	
	Kommunal (n = 58) 66
	Privat (n = 97) 37
	Total (n = 155) 48
Bruker Udirs kompetansepakke for inkluderende praksis aktivt i personalet	
	Kommunal (n = 58) 41
	Privat (n = 97) 40
	Total (n = 155) 40
Annet	
	Kommunal (n = 58) 19
	Privat (n = 97) 22
	Total (n = 155) 21

Resultatene viser at 56 prosent av barnehageeierne gjennomfører kompetansekartlegginger blant ansatte som et ledd i arbeidet. En større andel av de kommunale barnehageeierne opplyser om at de deltar i partnerskap med universitet eller høgskole i kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering (76 prosent blant kommunale vs. 45 prosent blant private ($p = 0,000$)). Tilsvarende er det en høyere andel kommunale eiere som opplyser at de har ansatte som tar, eller har tatt, videreutdanning på minst 30 studiepoeng innen spesialpedagogikk i løpet av de siste tre årene. I sammenlikningen av private og kommunale eiere er det viktig å påpeke at eierstrukturen er svært ulik for disse to gruppene, og at de

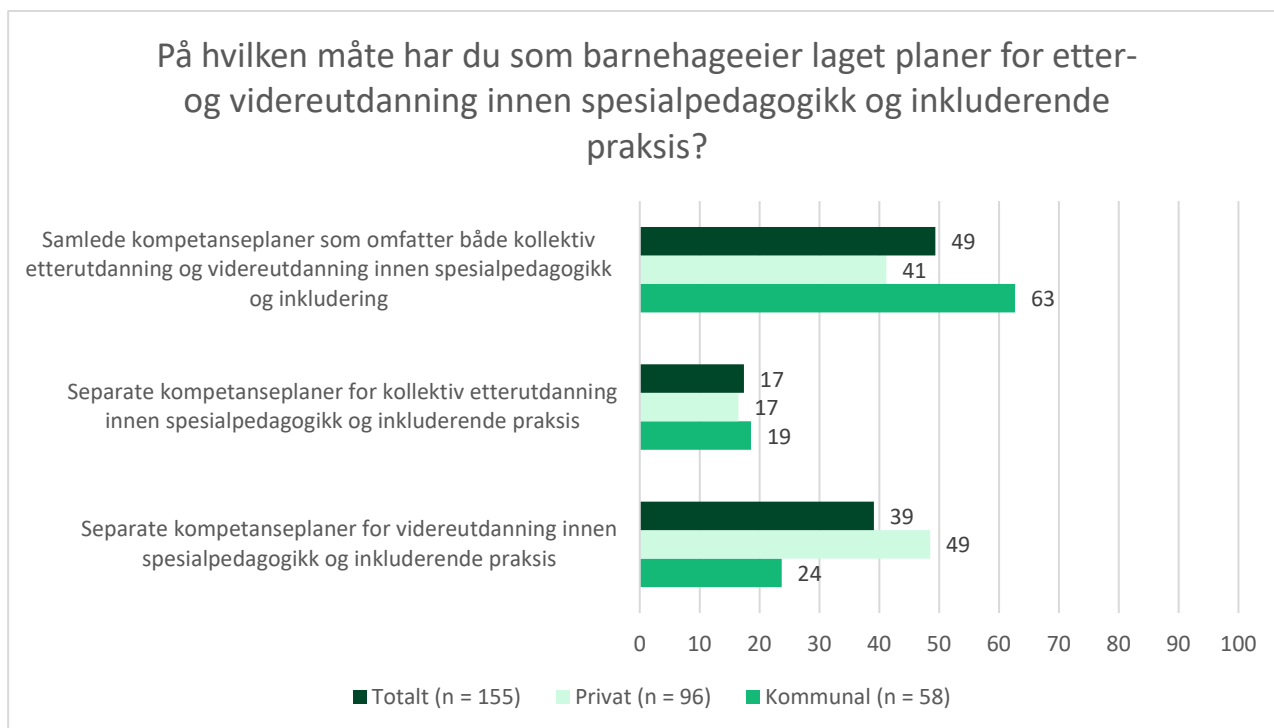
¹⁰ De åpne tekstsvarene er anonymisert og oversendt oppdragsgiver i sin helhet.

kommunale barnehageeierne representerer et langt høyere antall barnehager enn hva som er tilfellet for de private.

Fire av ti eiere har opplyst at de tar i bruk Utdanningsdirektoratets kompetansepakke for inkluderende praksis aktivt i personalet. To av fem eiere har svart at de på andre måter legger til rette for å bygge nødvendig kompetanse og utvikle praksis. Herunder nevnes blant annet gjennomføring og oppfølging av ståstedsanalyse i barnehagene, ulike former for kurs og opplæring for ansatte, deltakelse i regionale og lokale nettverk og samarbeid, m.m.

4.4 Seks av ti barnehageeiere legger konkrete planer for bruken av ansattes kompetanse

Barnehageeierne fikk i tillegg spørsmål knyttet til arbeidet deres med å lage planer for etter- og videreutdanning innenfor spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Svarene er presentert i figur 4-2 nedenfor.

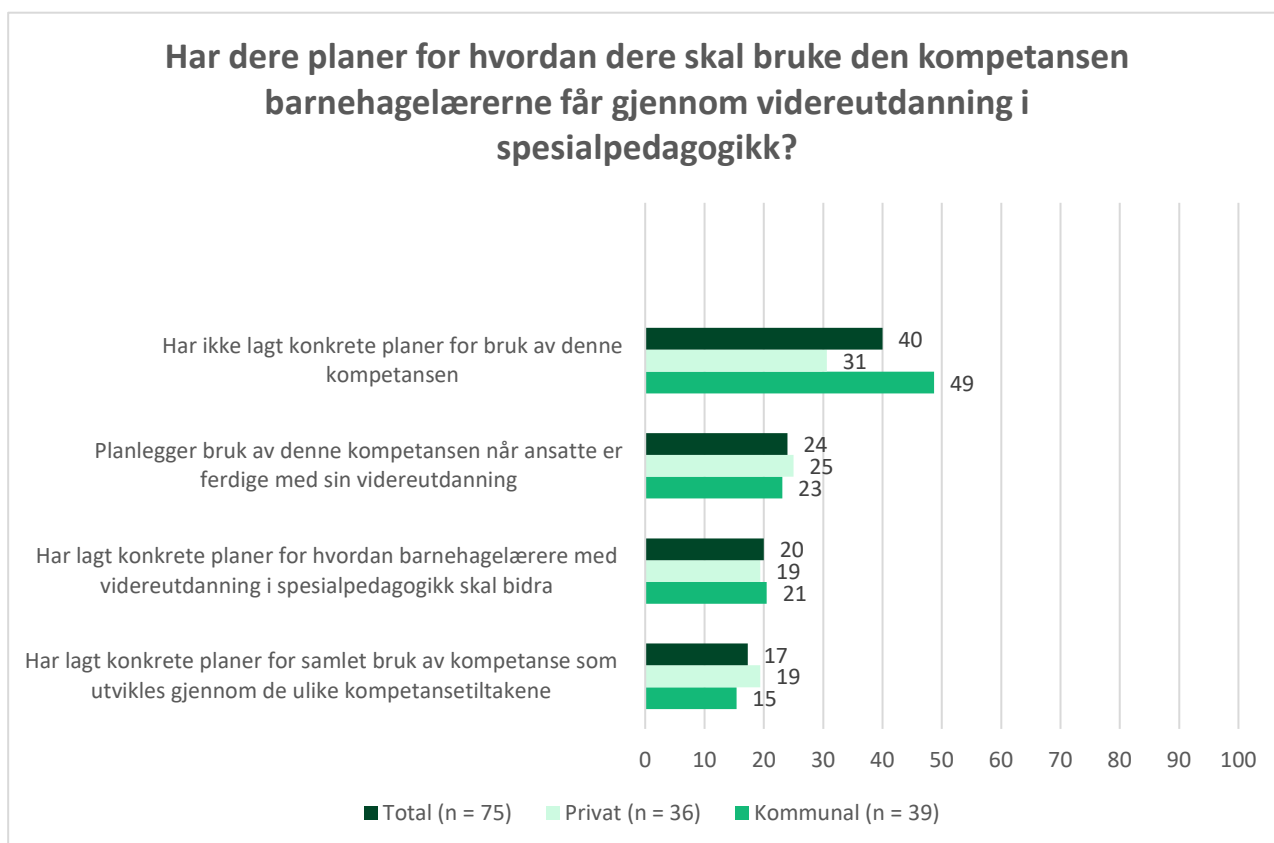

Figur 4-2: Barnehageeiernes svar på spørsmålet om hvordan de som eier har laget planer for etter- og videreutdanning innenfor spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Prosent, n = 155.

Figur 4-2 viser hvordan både private og kommunale eiere har svart. Et lite antall eiere, fem totalt, har oppgitt at de både tar i bruk samlede og separate kompetanseplaner. Av denne grunn vil prosenttallene i figuren ikke summere seg til 100 i hver gruppe. Tendensen i svarene er likevel tydelig og viser at kommunale eiere i størst grad (63 prosent) svarer at de har lagt samlede kompetanseplaner som omfatter både kollektiv etterutdanning og videreutdanning. De private eierne er mer delt i svarene sine: Om lag halvparten oppgir

at de har lagt separate kompetanseplaner for videreutdanning, en mindre andel har separate kompetanseplaner for kollektiv etterutdanning. Om lag fire av ti private eiere svarer at de har lagt samlede kompetanseplaner for både kollektive etterutdanning og videreutdanning.

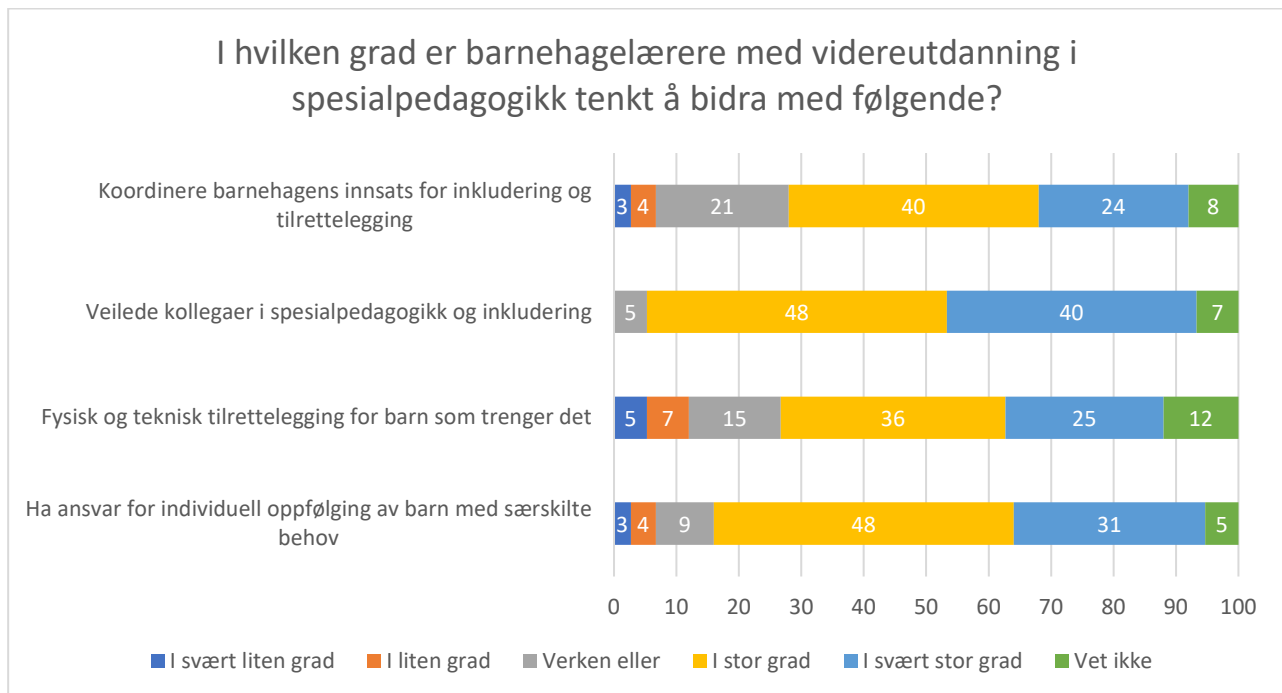
I underkant av halvparten av eierne (48 prosent) oppgir at de har ansatte som tar, eller har tatt, videreutdanning på minst 30 studiepoeng siste tre år (tabell 4-4). Disse eierne fikk anledning til å utdype hvorvidt de har lagt planer for bruken av denne kompetansen. Svarene er presentert i figur 4-3 under.

Figur 4-3: Barnehageeiernes svar på spørsmålet: «Har dere planer for hvordan dere skal bruke den kompetansen barnehagelærerne får gjennom videreutdanning i spesialpedagogikk?» Prosent, n = 75.

Det er kun små forskjeller mellom kommunale og private eiere med hensyn til hvordan de svarer. Fire av ti eiere oppgir at de ikke har lagt konkrete planer. Det er tendens til at kommunale eiere i større grad enn de private oppgir at de ikke har lagt konkrete planer for bruken, men svarene er basert på et lavt antall respondenter, og forskjellene er ikke signifikante. En fjerdedel av eierne oppgir at de planlegger bruken av kompetansen når den ansatte er ferdig med videreutdanningen, to av fem har konkrete planer for hvordan den ansatte med videreutdanning skal bidra, mens noe færre oppgir å ha lagt planer for en samlet bruk av kompetansen gjennom ulike kompetansetiltak.

Barnehageeierne er avslutningsvis bedt om å ta stilling til hvordan barnehagelærere med videreutdanning i spesialpedagogikk er tenkt å bidra på ulike områder. Svarene er presentert i figur 4-4 nedenfor.

Figur 4-4: Barnehageeierne vurderer i hvilken grad barnehagelærere med videreutdanning er tenkt å brukes til å bidra til ulike områder. Prosent, n = 75.

Svarene viser at 88 prosent av eierne har tenkt at barnehagelærerne med videreutdanning i spesialpedagogikk i stor eller svært stor grad skal bidra med veiledning av kollegaer i virksomheten. Videre svarer 79 prosent av eierne at de ansatte med denne kompetansen vil få ansvar for individuell oppfølging av barn med særskilte behov. I mer enn seks av ti tilfeller opplyser barnehageeierne at de har tenkt at ansatte med videreutdanning skal bidra med å koordinere barnehagens innsats for inkludering og tilrettelegging, samt at de skal bidra med den fysiske og tekniske tilretteleggingen. Mellom 5 og 12 prosent av eierne velger svaralternativet «vet ikke» på de ulike alternativene, noe som for så vidt sammenfaller godt med at fire av ti eiere svarer at de ikke har lagt konkrete planer for hvordan de har tenkt å bruke kompetansen i barnehagen (figur 4-3).

4.5 Sammendrag

Samarbeid mellom barnehager og universitets- og høgskolesektoren i Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering er et sentralt tiltak i arbeidet med å bygge kompetanse og utvikle praksis innenfor spesialpedagogikk. 51 prosent av de kommunale og 41 prosent av de private barnehagestyrerne opplyser at barnehagen deltar i slikt samarbeid. En tredjedel av alle barnehagene kartlegger kompetanse med vekt på kollektive kompetansebehov, mens det er vesentlig færre som kartlegger individuelle behov. For barnehageeierne viser resultatene at drøyt halvparten gjennomfører kompetansekartlegging blant ansatte som en del av arbeidet med å bygge kompetanse og utvikle praksis innenfor feltet spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Fire av ti barnehager oppgir at de har ansatte som tar, eller har tatt, videreutdanning med minimum 30 studiepoeng i spesialpedagogikk i løpet av de siste tre årene. Seks av ti barnehageeiere opplyser at de legger planer for etter- og videreutdanning i personalet, og halvparten av eierne har ansatte i en eller flere barnehager som har tatt denne typen utdanning

Seks av ti barnehagestyrere og fire av ti eiere har allerede lagt konkrete planer for hvordan den ansatte skal bidra med sin kompetanse, eller for samlet bruk av kompetanse utviklet gjennom ulike kompetansetiltak. En del styrere (19 prosent) og eiere (24 prosent) svarer dessuten at de vil planlegge bruken av kompetansen først når den ansatte er ferdig med videreutdanningen sin. Både 4 av 10 styrer og eiere oppgir at Utdanningsdirektoratets kompetansepakke for inkluderende praksis aktivt tas i bruk i barnehagen.

75 prosent av barnehagestyrerne ser stor eller svært stor verdi i det å ha ansatte med videreutdanning innenfor spesialpedagogikk som en del av grunnbemanningen. Kompetansen er nyttig både når det gjelder å ha ansvar for individuell oppfølging av barn med særskilte behov og det å veilede kollegaer i spesialpedagogikk og inkludering. Også med tanke på fysisk og teknisk tilrettelegging for barn med særskilt behov og koordinering av barnehagens innsats for inkludering og tilrettelegging svarer nesten sju av ti styrere at de ser stor eller svært stor nytte av denne kompetansen i sin barnehage. Tilbakemeldinger gitt i åpne tekstsvaer peker samtidig i retning av at utnyttelsen av ressursen kunne vært større om den kom som et tillegg til grunnbemanningen.

Resultatene viser at også eierne ser stor verdi av kompetansen ansatte erverver seg gjennom videreutdanning, på flere områder. Ni av ti (88 prosent) eiere planlegger å bruke kompetansen i veiledning av kollegaer i spesialpedagogikk og inkludering, mens åtte av ti (79 prosent) vil gi den ansatte ansvar for oppfølging av barn med særskilte behov. Seks av ti (64 prosent) planlegger å bruke kompetansen i koordinering av barnehagens innsats for inkludering og tilrettelegging og til fysisk og teknisk tilrettelegging for barn som trenger det.

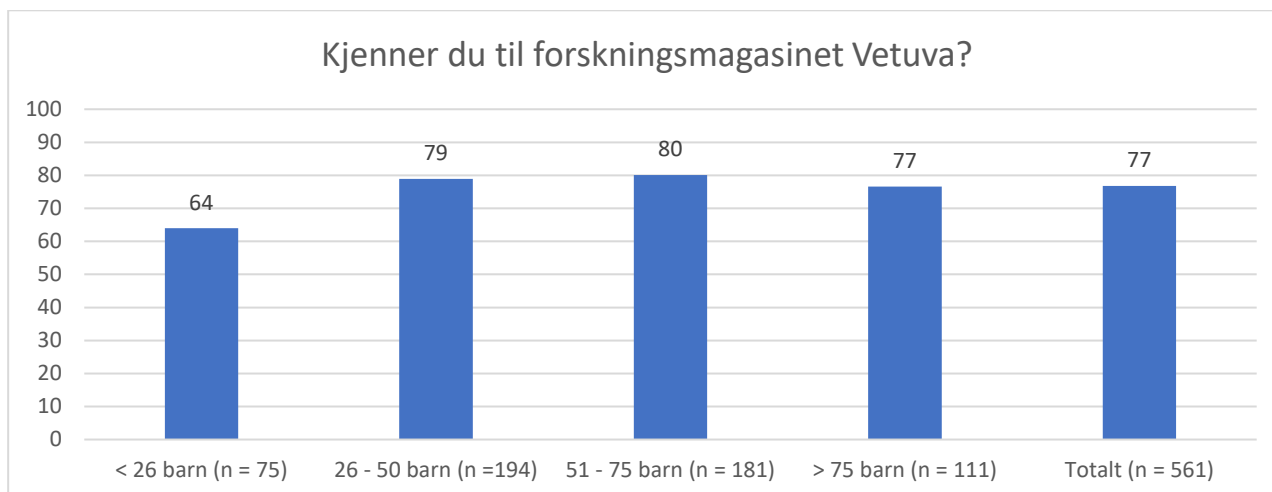
5 Magasinet *Vetuva*

Vetuva er et årlig forskningsmagasin med barnehageansatte som målgruppe, utgitt siden 2014. Magasinet baserer seg på skandinavisk forskning og formidler ny kunnskap om barnehager. Spørsmål om *Vetuva* ble også stilt til barnehagestyrerne i Spørsmål til Barnehage-Norge i 2014 og i 2017. Utdanningsdirektoratet er interessert i å få kunnskap om dagens barnehagestyreres kjennskap til og bruk av magasinet *Vetuva* samt å sammenlikne disse funnene med tidligere data.

Spørsmålene er rettet til **barnehagestyrerne**.

5.1 Forskningsmagasinet *Vetuva* er godt kjent blant barnehagestyrerne

Barnehagestyrerne fikk innledningsvis spørsmål om hvorvidt de kjenner til magasinet. Svarene er presentert etter størrelsen på barnehagen i figur 5-1 nedenfor.

Figur 5-1: Barnehagestyrernes kjennskap til *Vetuva* fordelt etter barnehagestørrelse. Prosent, n = 561.

Også i 2014 og 2017 fikk barnehagestyrerne spørsmål om kjennskapen til og bruken av magasinet *Vetuva*. Sammenliknet med 2017 har ikke bildet endret seg vesentlig når det gjelder kjennskapen til magasinet. I 2017 var det om lag 80 prosent av styrerne (inkludert familiebarnehager) som kjente til *Vetuva*. I årets undersøkelse svarer 77 prosent at de er kjent med magasinet. Det er tilnærmet ingen forskjell mellom private og kommunale styrere. På samme måte som i 2017 ser vi av figur 5-1 at kjennskapen er noe lavere blant de minste barnehagene (med under 26 barn).

5.2 Nesten ni av ti oppgir at de kjenner bladet ved at det kommer tilsendt

De barnehagestyrerne som svarer at de kjenner til *Vetuva*, ble bedt om å svare på seks oppfølgingsspørsmål. Enkelte av spørsmålene er stilt i tidligere spørringer (2014 og 2017), og der det er relevant, sammenliknes

derfor svarene med tidligere års svar.¹¹ Dette gjelder blant annet for spørsmålet om hvordan barnehagestyrerne fikk kjennskap til magasinet. Svarene er presentert i tabell 5-1 nedenfor.

Tabell 5-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilke kanaler de har fått kjennskap til forskningsmagasinet Vetuva. Prosent.

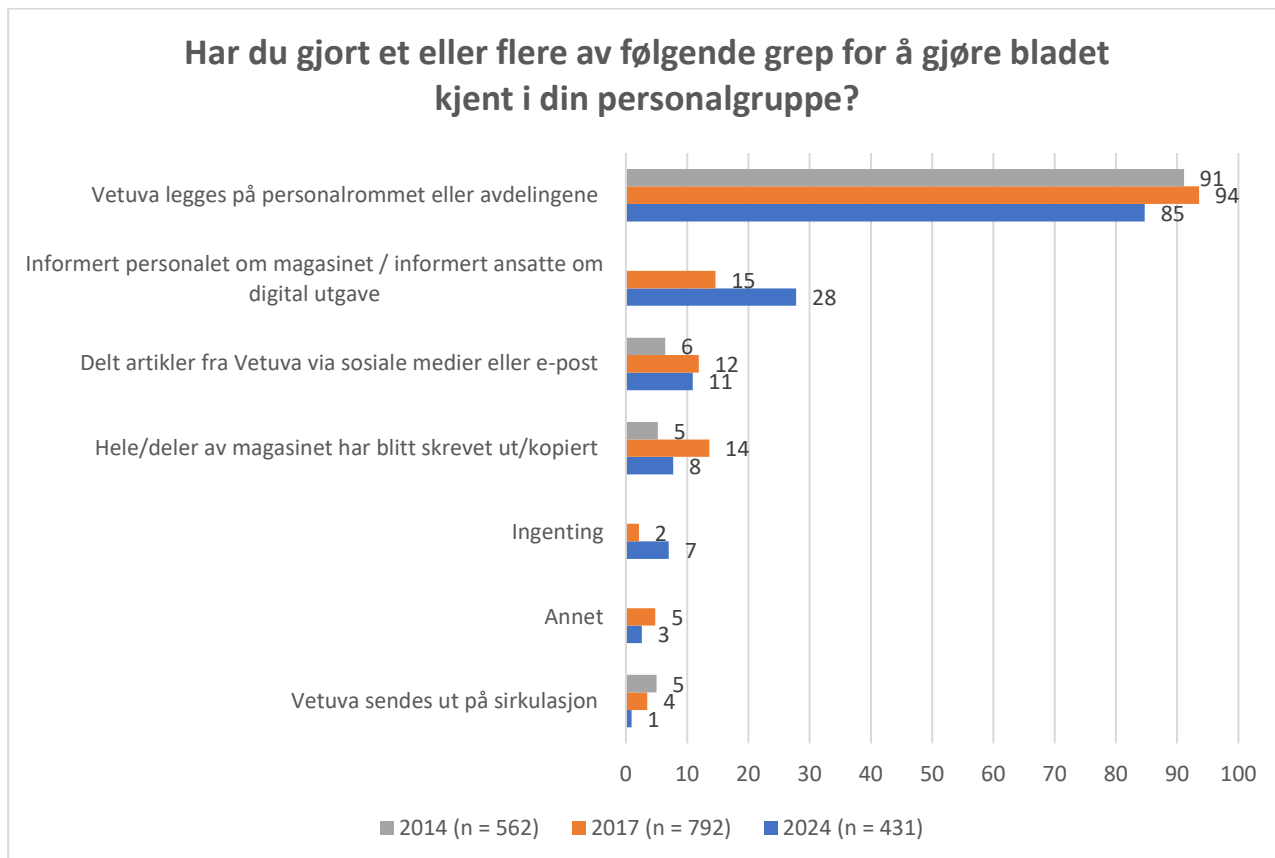
	2014	2017	2024
Barnehagen har fått tilsendt Vetuva	88,3	94,7	86,8
Via Udirs nettsider	16,3	28,7	33,6
Via sosiale medier	-	3,7	3,7
Fått informasjon fra barnehageeier	3,6	3,4	2,3
Har hørt om det fra kollegaer	3,8	3,3	2,6
Annet	4,8	2,7	1,9
<i>n</i>	583	792	431

Resultatene viser at barnehagestyrerne i stor grad blir gjort kjent med forskningsmagasinet ved at barnehagen får tilsendt fysiske eksemplarer. Nesten ni av ti styrere krysser av for dette alternativet. I tillegg oppgir 33 prosent at de kjenner magasinet gjennom Utdanningsdirektoratet sine nettsider. Denne andelen har naturlig nok hatt en markant økning i perioden fra 2014 og frem til i dag tatt i betraktning digitaliseringen av samfunnet generelt. Svaralternativet «via sosiale medier» kom med i spørringen i 2017, og andelen som svarer dette, ligger stabilt på 4 prosent.

Barnehagestyrerne fikk også mulighet til å oppgi andre kanaler eller måter de har fått kjennskap til forskningsmagasinet Vetuva på enn dem som var listet opp i spørsmålet i tabell 5-1. Det var kun sju av styrerne som besvarte dette spørsmålet, og dette er noe av det de nevnte: at styreren selv har vært med på å bidra i utviklingen av magasinet, at det kommer informasjon fra fagforbund, at de kjente magasinet gjennom sin tidligere arbeidsgiver, og at de kjenner magasinet gjennom informasjon på e-post fra Utdanningsdirektoratet.

Barnehagestyrerne ble i tillegg bedt om å svare på om de har gjort et eller flere av en rekke konkret grep for å gjøre magasinet kjent i personalgruppen sin. Også dette spørsmålet er stilt i tidligere spørringer, og svarene sammenliknes med tidligere år i figur 5-2.

¹¹ Utvalget i 2017 omfattet også familiebarnehager.

Figur 5-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilke grep de bruker for å gjøre Vetuva kjent i personalgruppen. Prosent.

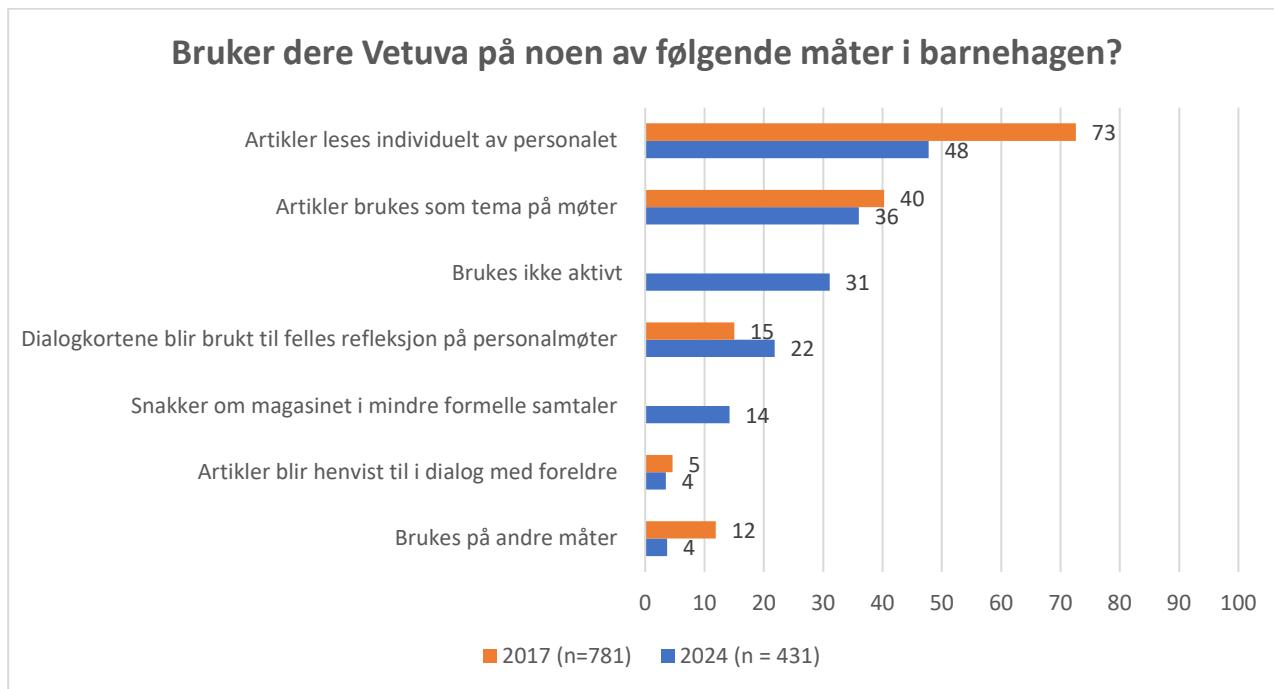
Formuleringene i svaralternativene for spørsmålet om hva styrerne har gjort for å gjøre forskningsmagasinet kjent i personalgruppen, varierer noe i spørringene fra 2014, 2017 og 2024, uten at meningen er vesentlig endret. Figur 5-2 viser at den mest brukte måten å gjøre magasinet kjent på er å legge magasinet tilgjengelig på personalrommet eller ute i avdelingene. Dette har i liten grad endret seg i perioden fra 2014 og frem til i dag, selv om det kan sies at andelen som svarer dette, er lavere i 2024 enn i de to forrige spørningene (fra 91 prosent i 2014 til 85 prosent i 2024).

Prosentandelen av barnehagestyrere som oppgir at de har informert personalet om magasinet, økte fra 15 prosent i 2017 til 28 prosent i 2024. Det er imidlertid verdt å merke seg at formuleringen av dette svaralternativet var noe annerledes i 2017 («Informert ansatte om digital utgave») sammenliknet med årets spørring («Informert personalet om magasinet»), og svarene fra den gang er derfor ikke helt sammenliknbare med årets. I 2014 var ikke dette svaralternativet med.

Også her var det anledning til å legge inn en kommentar under alternativet «annet». Det er få som har gjort dette. Av det som likevel nevnes, er at temaer og artikler fra bladet aktivt brukes i personalmøter og i dialog med ansatte, enten sporadisk eller systematisk.

5.3 Noe mer bruk av *Vetuva* blant private barnehager

Barnehagestyrerne ble bedt om å angi hvordan magasinet brukes i personalgruppen, ved å ta stilling til sju ulike alternativer. Resultatene presenteres i figur 5-3, hvor også svarene fra året 2017 er tatt med for sammenlikning.

Figur 5-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmålet: «Bruker dere *Vetuva* på noen av følgende måter i barnehagen?» Prosent. Svar fra 2017 og 2024.

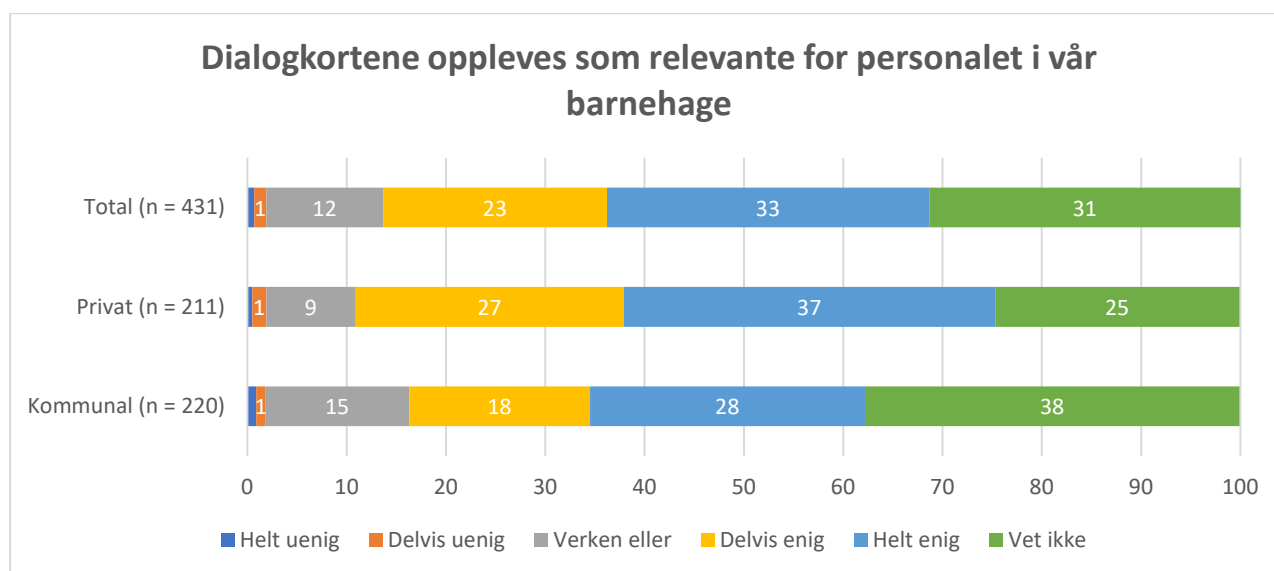
Figur 5-3 viser at prosentandelen barnehagestyrere som oppgir at artikler i *Vetuva* leses individuelt av personalet, har gått ned fra 73 prosent i 2017 til 48 prosent i 2024. 36 prosent oppgir at de bruker artiklene som tema på møter, noe som er en knapp nedgang på 4 prosentpoeng siden spørringen i 2017. Videre oppgir 22 prosent av styrerne at dialogkortene som følger med magasinet blir brukt til felles refleksjon på personalmøter, en økning på 7 prosentpoeng siden 2017.

14 prosent av styrerne oppgir at de snakker om magasinet i mindre formelle samtaler i barnehager. Denne andelen er noe høyere blant private styrere sammenliknet med blant kommunale styrere (18 prosent vs. 11 prosent, $p = 0,03$). Dette svaralternativet var ikke med i 2017. Svært få, 4 prosent, oppgir at de bruker artikler fra *Vetuva* i dialog med foreldre, og denne andelen er relativt stabil sammenliknet med resultatene fra 2017. Prosentandelen som oppgir at magasinet brukes på andre måter, har gått ned fra 12 prosent i 2017 til 4 prosent i 2024.

En sammenlikning av svarene for private og kommunale eiere (ikke gjengitt i figur 5-3 over) viser at samtidig som en høyere andel private styrere oppgir at *Vetuva* snakkes om i mindre formelle samtaler i barnehagen, svarer en noe høyere andel kommunale styrere (36 prosent vs. 27 prosent, $p = 0,05$) at magasinet ikke brukes aktivt. Dette kan tyde på at *Vetuva* i noe større grad aktivt tas i bruk av personalet i private barnehager.

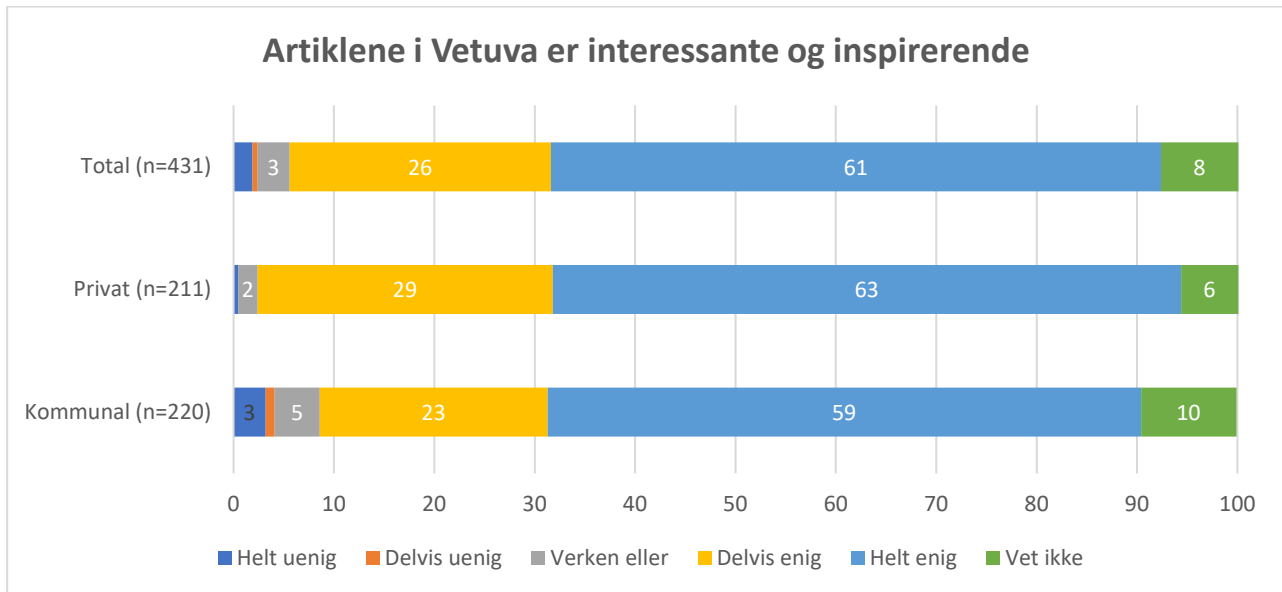
5.4 *Vetuva* oppfattes jevnt over som relevant og nyttig for personalet i barnehagene

Barnehagestyrerne ble videre bedt om å angi i hvilken grad de er enige i en rekke påstander knyttet til bruken av *Vetuva*. Resultatene er presentert i egne figurer for hver påstand nedenfor. Tilsvarende spørsmål ble stilt i 2014 og 2017, men utformingen av påstandene varierer noe mellom årene.

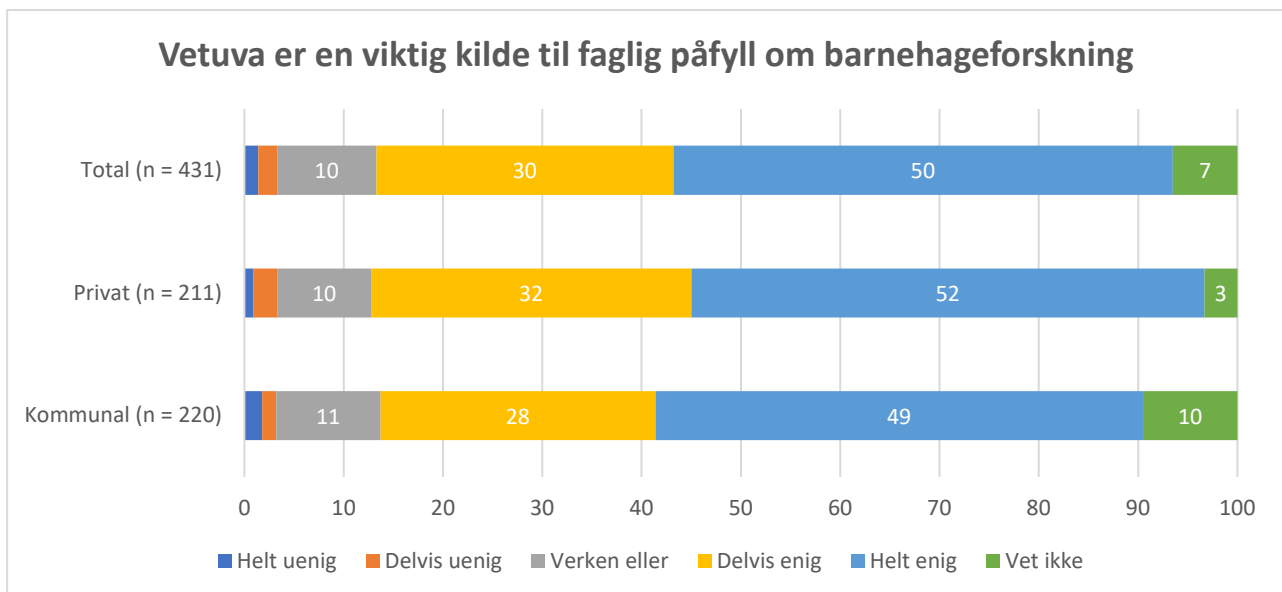
Figur 5-4: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.

I overkant av halvparten av styrerne er helt eller delvis enig i at dialogkortene som følger med magasinet oppleves som relevante for personalet i sin barnehage (figur 5-5). Denne andelen er noe høyere blant private styrere enn blant kommunale styrere (64 prosent vs. 45. prosent, $p < 0,01$). Imidlertid er tre av ti styrere usikre og svarer «vet ikke» på denne påstanden. Dette kan indikere at de ikke har erfaringer med å benytte dialogkortene. Det er dessuten flere kommunale enn private styrere som svarer «vet ikke» (38 prosent vs. 25 prosent, $p < 0,01$).

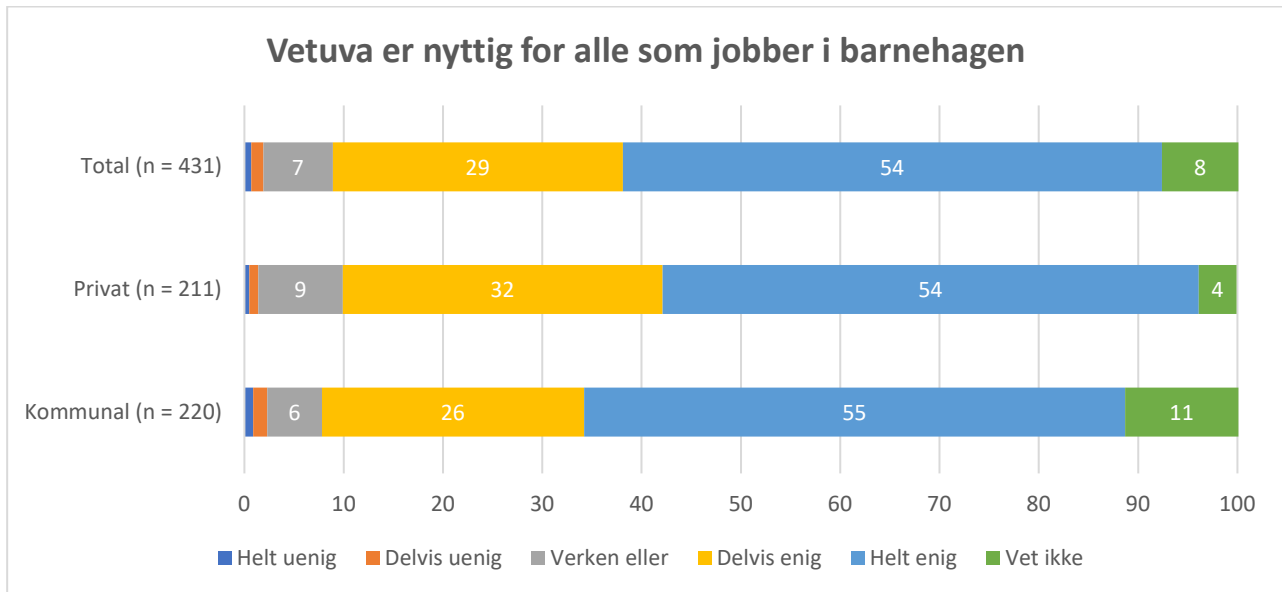
Figur 5-5: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.

Figur 5-5 viser barnehagestyrernes vurdering av påstanden «Artiklene i *Vetuva* er interessante og inspirerende». Seks av ti barnehagestyrere sier seg helt enige i denne påstanden, mens om lag en fjerdedel er delvis enig.

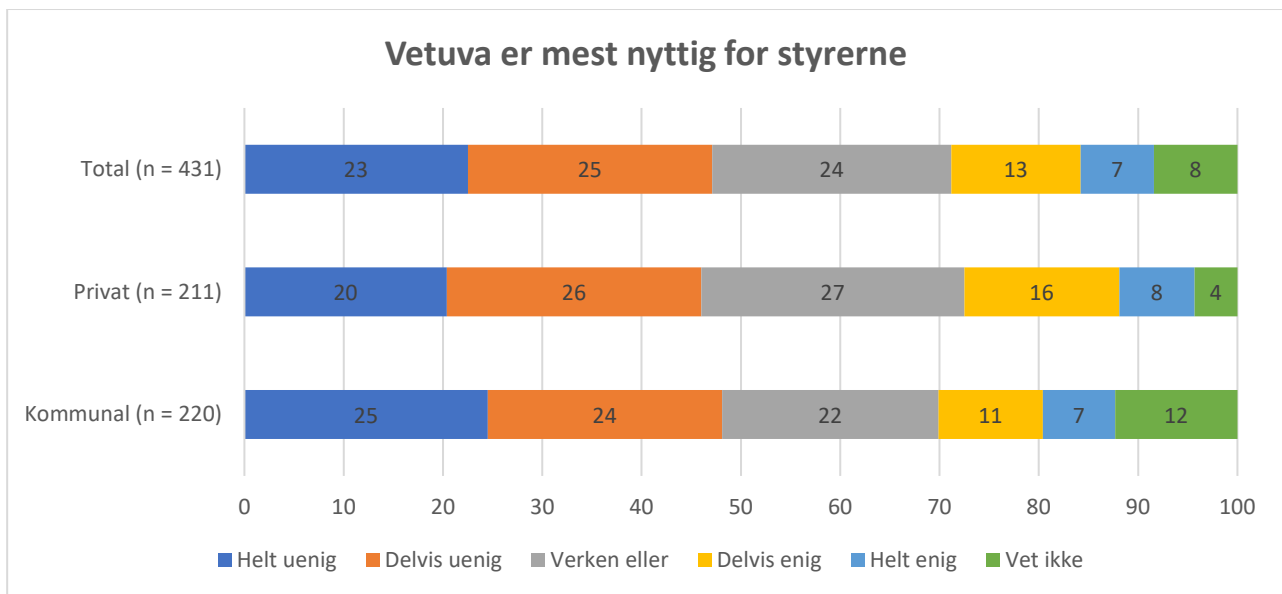
Figur 5-6: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.

Halvparten av barnehagestyrerne er helt enig, mens en tredjedel er delvis enig i at *Vetuva* er en viktig kilde til faglig påfyll om barnehageforskning (figur 5-6). Heller ikke for denne påstanden er det særlig stor forskjell mellom styrerne i private og kommunale barnehager.

Figur 5-7: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.

Figur 5-7 viser at drøyt åtte av ti styрere er helt eller delvis enige i at *Vetuva* er nyttig for alle som jobber i barnehagen. I underkant av en av ti er usikre og svarer «vet ikke» på denne påstanden.

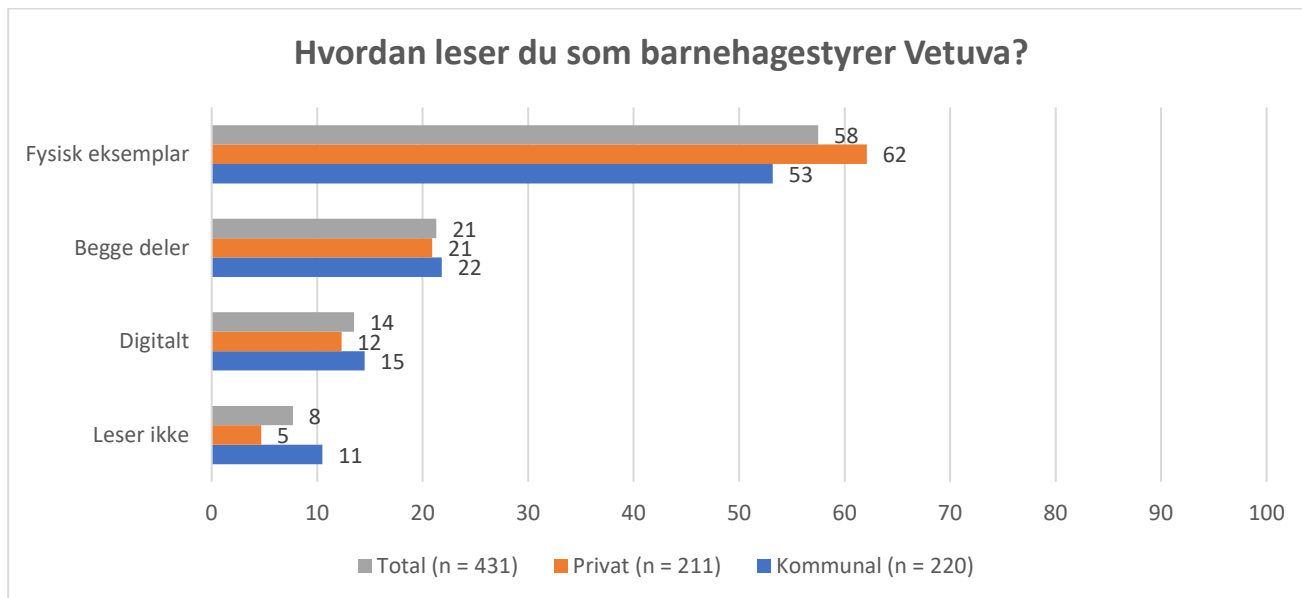

Figur 5-8: Barnehagestyrernes vurdering av hvor enige de er i påstanden. Prosent, n = 431.

For den siste påstanden, «*Vetuva* er mest nyttig for styrerne», er bildet litt annerledes (figur 5-8). Her svarer nærmere halvparten av barnehagestyrerne at de er helt eller delvis uenige, og samlet er det kun 7 prosent som svarer at de er helt enige. Dette underbygger resultatene fra de andre utsagnene som antyder at forskningsmagasinet *Vetuva* er inspirerende, nyttig og en viktig kilde til faglig påfyll for alle ansatte i barnehagen.

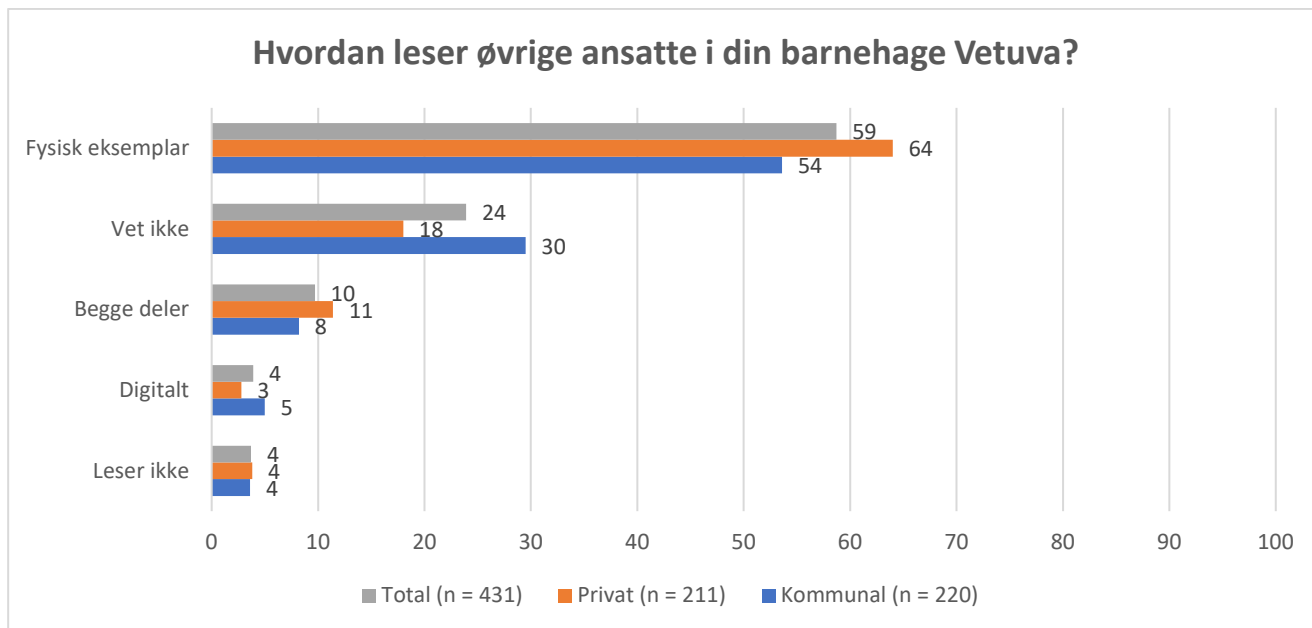
5.5 Flertallet av de som leser *Vetuva*, leser det fysiske eksemplaret av magasinet

I årets spørring fikk også barnehagestyrerne spørsmål om hvordan de og de øvrige ansatte leser magasinet. Svarene er presentert i figur 5-9 og figur 5-10 under.

Figur 5-9: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan de leser *Vetuva*. Prosent, n = 431.

Figur 5-9 viser at seks av ti styrere leser det fysiske eksemplaret av *Vetuva*. Mens to av ti leser både det digitale og fysiske eksemplaret, leser 14 prosent kun den digitale versjonen av magasinet. I underkant av en av ti oppgir at de ikke leser magasinet.

Figur 5-10: Hvordan leser øvrige ansatte i din barnehage *Vetuva*? Prosent, n = 431.

På spørsmålet om hvordan øvrige ansatte leser *Vetuva*, svarer 59 prosent av barnehagestyrerne at ansatte leser det fysiske eksemplaret. Denne andelen er noe høyere blant private styrere sammenliknet med kommunale styrere (64 prosent vs. 54 prosent). Nesten en av fire styrere er usikre på hvordan øvrige ansatte i barnehagen leser *Vetuva*, og svarer «vet ikke» på dette spørsmålet. Denne andelen er noe høyere blant kommunale styrere sammenliknet med private styrere (30 prosent vs. 18 prosent, $p = 0,035$). En av ti styrere oppgir at magasinet leses både fysisk og digitalt, mens kun 4 prosent oppgir at magasinet leses digitalt.

Avslutningsvis fikk barnehagestyrerne anledning til å legge igjen en tilbakemelding om magasinet. 54 styrere valgte å gjøre dette, og tilbakemeldingene gikk for det meste ut på at magasinet er bra og gir et positivt bidrag til å jobbe faglig. Noen nevner at det dessverre er for liten tid i arbeidshverdagen til å benytte seg av innholdet på en god måte.

5.6 Sammendrag

Vetuva er godt kjent i sektoren. Det fysiske eksemplaret av magasinet virker å være viktig, både for å gjøre styrerne kjent med at magasinet eksisterer, men også i forbindelse med å gjøre det kjent blant ansatte ved at magasinet legges på personalrommet. Det er videre slik at det først og fremst er det fysiske eksemplaret som leses, både av styrerne og av personalet ellers. Innholdet i magasinet leses oftest individuelt og av den enkelte, men blir også benyttet som tema på møter eller snakket om i mindre formelle sammenhenger i barnehagen. Magasinets innhold vurderes av barnehagestyrerne som relevant, nyttig, interessant og inspirerende for alle ansatte i barnehagen, og det er samtidig en viktig kilde til å være oppdatert på forskning i sektoren.

6 Beredskap og forebygging av alvorlige hendelser

Barnehagenes arbeid med beredskap er regulert i forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, som er en del av Helse- og omsorgsdepartementets regelverk. Forskriftens § 14 sier at virksomheten skal ha planer og rutiner for å forebygge og håndtere skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser. Rutinene skal være kjent for virksomhetens ansatte, barn og elever. I rundskriv I-6/2015 er det presisert at barnehageeieren, ved lederen av virksomheten, også plikter å vurdere risiko for alvorlige tilskjedte hendelser og planlegge beredskap ved virksomheten i henhold til dette risikobildet.

Utdanningsdirektoratet samler allerede inn informasjon om beredskapsarbeidet i sektoren gjennom andre spørreundersøkelser, men har behov for bedre kunnskapsgrunnlag om beredskapsarbeidet som gjøres i barnehagene, blant annet for å vurdere om det er behov for tiltak for å heve beredskapen.

Spørsmål om beredskap og forebygging av alvorlige hendelser er stilt til **barnehagestyrere, barnehageeiere og barnehagemyndighetene.**

6.1 Fire av ti barnehagestyrere benytter veileder i beredskapsplanlegging på Udir.no i beredskapsarbeidet

Barnehagestyrerne fikk spørsmål om i hvilken grad de benytter veiledning eller hjelp fra ulike aktører i beredskapsarbeidet. Svarene er gjengitt i tabell 6-1 under.

Tabell 6-1: *I hvilken grad benytter du som barnehagestyrer veiledning eller hjelp fra følgende i beredskapsarbeidet?*

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Benytter ikke
Politiet						
Kommunal (n = 261)	22	36	17	11	5	9
Privat (n = 252)	22	42	11	14	2	9
Total (n = 513)	22	39	14	13	3	9
Brannvesen						
Kommunal (n = 261)	8	20	17	41	9	4
Privat (n = 252)	8	27	9	41	11	4
Total (n = 513)	8	23	13	41	10	4
Kommunen						
Kommunal (n = 261)	2	5	6	49	36	2
Privat (n = 252)	6	19	13	44	15	3
Total (n = 513)	4	12	9	47	25	3
Statsforvalter						
Kommunal (n = 261)	19	33	20	14	4	11
Privat (n = 252)	20	35	19	18	2	6
Total (n = 513)	20	34	20	16	3	8
Veileder i beredskapsplanlegging på Udir.no						
Kommunal (n = 261)	16	24	17	27	7	9
Privat (n = 252)	12	27	16	33	7	6
Total (n = 513)	14	26	16	30	7	7

Tabell 6-1 viser at drøye sju av ti (73 prosent) barnehagestyrere i stor eller svært stor grad benytter veiledning eller hjelp fra kommunen i beredskapsarbeidet i barnehagen. Andelen er større blant kommunale (85 prosent, $p < 0,001$) enn blant private (59 prosent) barnehagestyrere. Fem av ti og nesten fire av ti styrere

oppgir dessuten at de benytter henholdsvis veiledning fra brannvesen og veileder i beredskapsarbeidet på udir.no. Videre oppgir 19 og 16 prosent at de i stor eller svært stor grad benytter veiledning fra henholdsvis statsforvalter og politi.

Barnehagestyrerne ble spurt om hvorfor de ikke hadde brukt veiledningsmaterieell eller ekstern hjelp i beredskapsarbeidet, dersom dette var tilfellet. Totalt svarte 167 styrere på dette. Mange oppga mangel på tid og ressurser som hovedårsak, mens noen nevnte at de ikke var kjent med mulighetene. Flere fortalte også at de bruker egne kommunale eller lokale planer og ressurser i stedet.

6.2 Åtte av ti barnehageeiere er i svært stor eller stor grad involvert i utarbeidelse av beredskapsplaner

Eierne fikk innledningsvis spørsmål om i hvilken grad de er involvert i ulike deler av beredskapsarbeidet i barnehagen(e) sine. Svarene er gjengitt i tabell 6-2.

Tabell 6-2: I hvilken grad er du som barnehageeier involvert i følgende deler av beredskapsarbeidet i barnehagen(e) dine?

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Utarbeidelse av beredskapsplaner						
Kommunal (n = 56)	2	13	11	45	27	4
Privat (n = 95)	3	7	2	24	63	0
Total (n = 151)	3	9	5	32	50	1
Veiledning						
Kommunal (n = 56)	4	7	9	61	16	4
Privat (n = 95)	6	6	6	32	48	1
Total (n = 151)	5	7	7	42	36	2
Tilsyn						
Kommunal (n = 56)	14	16	21	38	7	4
Privat (n = 95)	5	7	5	27	51	4
Total (n = 151)	9	11	11	31	34	4

Resultatene viser at om lag åtte av ti barnehageeiere i stor eller svært stor grad er involvert i utarbeidelse av beredskapsplaner (82 prosent) og veiledning (78 prosent) for barnehagen(e) sin(e). Det er imidlertid en større andel av private eiere (87 prosent, $p < 0,001$) som oppgir at de er involvert i dette arbeidet, sammenliknet med kommunale barnehager (71 prosent).

Nesten sju av ti barnehageeiere (65 prosent) oppgir dessuten at de i svært stor eller stor grad er involvert i tilsyn i forbindelse med beredskapsarbeidet. Også på dette spørsmålet er det tydelige forskjeller mellom private og kommunale barnehager, hvor en større andel av de private (78 prosent, $p = 0,002$) sammenliknet med de kommunale (45 prosent) barnehagene er i svært stor eller stor grad involvert i arbeidet.

Som barnehagestyrerne fikk også barnehageeierne spørsmål om bruken av veiledning fra ulike aktører i arbeidet. Resultatene er presentert i tabell 6-3 under.

Tabell 6-3: I hvilken grad benytter du som barnehageeier veiledning eller hjelp fra følgende i beredskapsarbeidet?

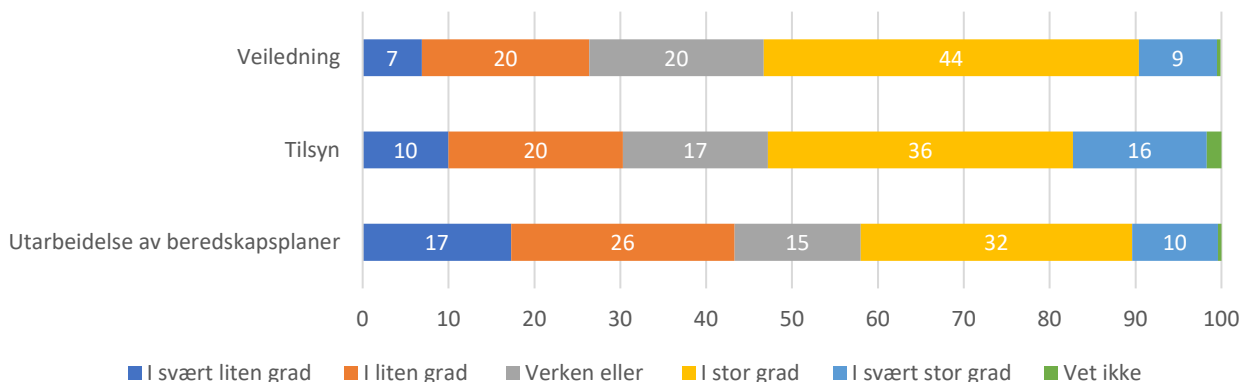
	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Politiet						
Kommunal (n = 56)	20	25	21	20	9	5
Privat (n = 94)	35	33	20	7	3	1
Total (n = 150)	29	30	21	12	5	3
Brannvesen						
Kommunal (n = 56)	14	20	21	34	7	4
Privat (n = 94)	15	29	13	35	7	1
Total (n = 150)	15	25	16	35	7	2
Statsforvalter						
Kommunal (n = 56)	9	20	29	30	7	5
Privat (n = 94)	33	27	25	13	1	2
Total (n = 150)	24	24	26	19	3	3
Veileder i beredskapsplanlegging på Udir.no						
Kommunal (n = 56)	16	11	25	36	5	7
Privat (n = 94)	14	27	18	37	1	3
Total (n = 150)	15	21	21	37	3	5

Om lag fire av ti barnehageeiere oppgir at de i svært stor eller stor grad benytter veiledning eller hjelp fra brannvesen (42 prosent) og veileder i beredskapsplanlegging på udir.no (40 prosent) i beredskapsarbeidet i barnehagen(e) sin(e) (tabell 6-3). Drøyt to av ti eiere (22 prosent) oppgir at de benytter veiledning eller hjelp fra statsforvalteren, og denne andelen er større blant private (38 prosent, $p = 0,001$) sammenliknet med kommunale (14 prosent) barnehageeiere. Nesten to av ti eiere (17 prosent) oppgir dessuten at de i svært stor eller stor grad benytter veiledning fra politiet, og denne andelen er større blant kommunale (29 prosent, $p = 0,028$) sammenliknet med private (10 prosent) eiere. Et lite fåtall eiere har valgt å utdype svaret under kategorien «andre», og her er det flere som nevner PBL (Private barnehagers Landsforbund) som en sentral støtte i beredskapsarbeidet, i tillegg nevnes kommunenes egen beredskapsavdeling av noen.

6.3 Fire av ti kommuner er i svært stor eller stor grad involvert i utarbeidelse av beredskapsplaner

Kommunene som barnehagemyndighet ble spurt om i hvilken grad de er involvert i barnehagens beredskapsarbeid i sin kommune. Svarene er presentert nedenfor i figur 6-1 og figur 6-2.

I hvilken grad er du som barnehagemyndighet involvert i følgende deler av barnehagens beredskapsarbeid i din kommune?

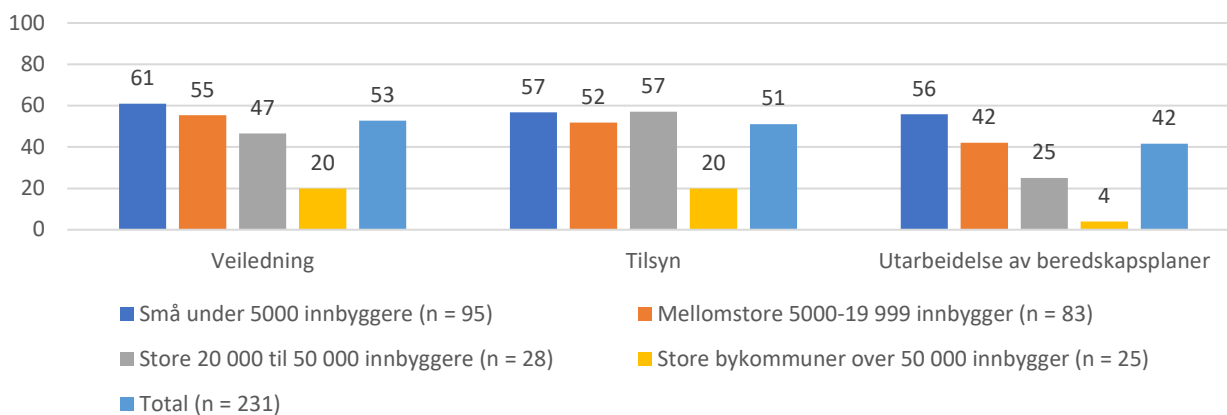

Figur 6-1: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om i hvilken grad de er involvert i ulike deler av barnehagens beredskapsarbeid i sin kommune. Prosent, n = 231.

Halvparten av barnehagemyndighetene er i svært stor eller stor grad involvert i veiledning (53 prosent) og tilsyn (52 prosent) knyttet til barnehagens beredskapsarbeid. Fire av ti (42 prosent) oppgir dessuten at de i svært stor eller stor grad er involvert i utarbeidelse av beredkapsplaner.

Det er samtidig stor variasjon mellom kommuner med hensyn til i hvilken grad de er involvert i de ulike delene av beredskapsarbeidet. Figur 6-2 viser prosentandelen som i svært stor eller stor grad er involvert i ulike deler av barnehagens beredskapsarbeid i sin kommune, sortert etter kommunestørrelse (dvs. antall innbyggere).

Prosentandel som i svært stor eller stor grad er involvert i barnehagens beredskapsarbeid i sin kommune

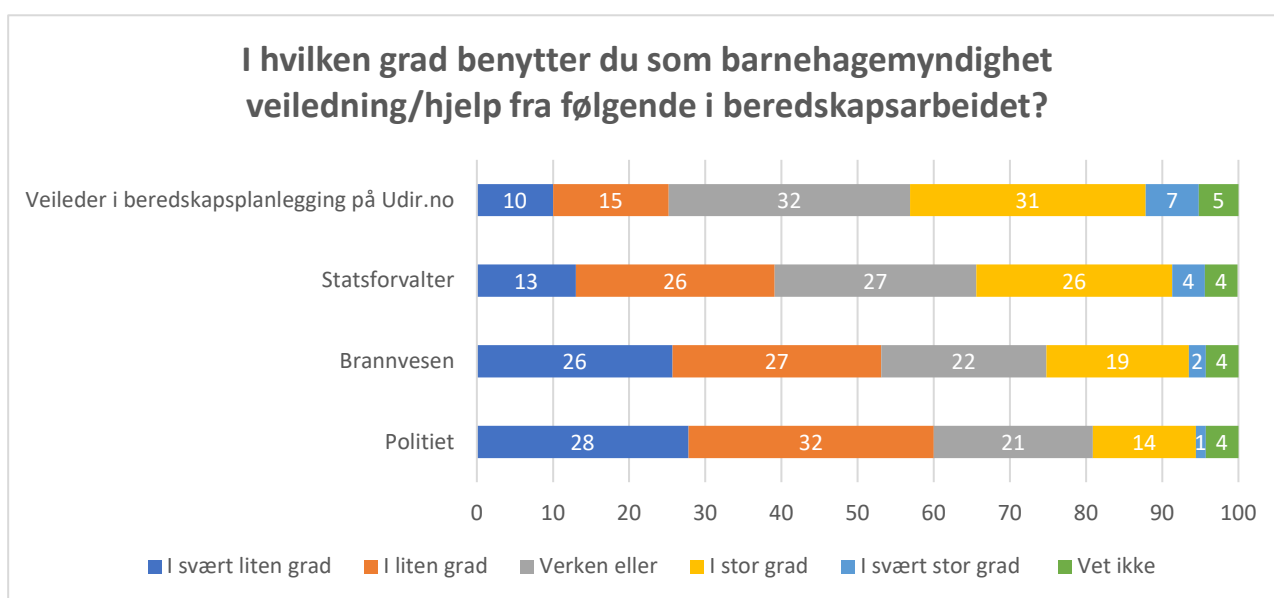

Figur 6-2: Prosentandel av barnehagemyndighetene som i stor eller svært stor grad er involvert i deler av barnehagens beredskapsarbeid i sin kommune, sortert etter kommunestørrelse. n = 231.

Prosentandelen av barnehagemyndighetene som i svært stor eller stor grad er involvert i utarbeidelse av beredskapsplaner og veiledning, synker med økende kommunestørrelse (dvs. antall innbyggere) og er lavest blant store bykommuner.

Andelen som er involvert i tilsyn, er også betydelig lavere blant store bykommuner sammenliknet med kommuner med færre enn 50 000 innbyggere. Det er imidlertid liten variasjon mellom små, mellomstore og store kommuner når det gjelder i hvilken grad de er involvert i tilsyn i forbindelse med beredskapsarbeidet.

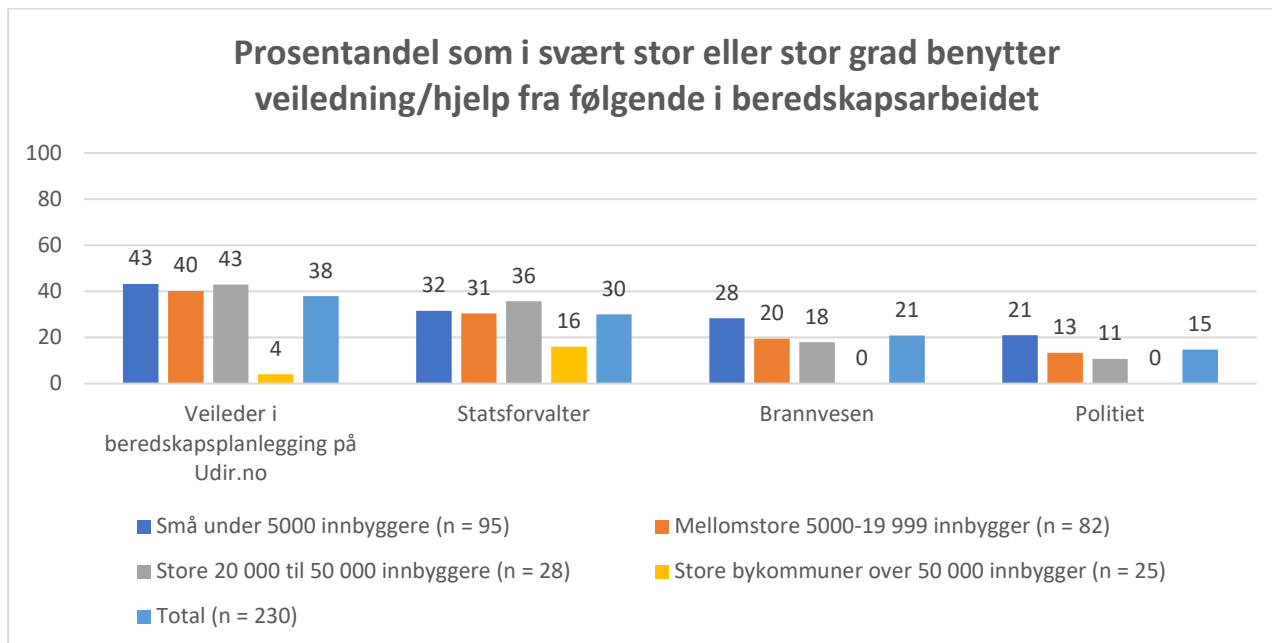
På samme måte som barnehagestyrerne og barnehageeierne fikk også barnehagemyndighetene spørsmål om hvorvidt de benytter veiledning eller hjelp fra ulike (eksterne) aktører i beredskapsarbeidet. Svarene er presentert i figur 6-3 og figur 6-4.

Figur 6-3: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om i hvilken grad de benytter veiledning eller hjelp fra ulike aktører i beredskapsarbeidet. n = 231.

38 prosent av kommunene oppgir at de i stor eller svært stor grad bruker veiledning fra Udir.no i beredskapsplanlegging, mens 30 prosent sier det samme om veiledning fra statsforvalteren. Færre kommuner oppgir at de i stor eller svært stor grad benytter veiledning eller hjelp fra brannvesenet (21 prosent) og politiet (15 prosent).

Også på dette spørsmålet ser man at det er forskjeller basert på hvor store kommunen er. Figur 6-4 viser prosentandelen som oppgir at de i stor eller svært stor grad benytter seg av de ulike instansene, fordelt på kommunestørrelse.

Figur 6-4: Prosentandel som i stor eller svært stor grad benytter veiledning fra følgende i beredskapsarbeidet, sortert etter kommunestørrelse. n = 230.

Ingen storbykommuner oppgir at de benytter veiledning eller hjelp fra politi eller brannvesen. Det er dessuten svært få storbykommuner som benytter veiledning eller hjelp fra veileder i beredskapsplanlegging. Blant kommuner med færre enn 50 000 innbyggere synker andelen som bruker veiledning fra politi og brannvesen, jo større kommunen er. Samtidig holder andelen kommuner som bruker veiledning fra statsforvalteren og Udir.no, seg stabil på henholdsvis 30 prosent og 38 prosent.

6.4 Sammendrag

Barnehagenes arbeid med beredskap viser store variasjoner avhengig av rollen til og størrelsen på virksomheten. Blant barnehagestyrerne oppgir 73 prosent at de i stor eller svært stor grad benytter veiledning fra kommunen i beredskapsarbeidet, med en høyere andel blant kommunale barnehager (85 prosent) sammenliknet med private (59 prosent). Derimot bruker kun 19 prosent veiledning fra statsforvalteren og 16 prosent fra politiet i stor eller svært stor grad.

Barnehageeierne er også sentrale i beredskapsarbeidet. Hele 82 prosent oppgir at de i stor eller svært stor grad er involvert i utarbeidelsen av beredskapsplaner og 78 prosent i veiledning. Private eiere er dessuten i større grad involvert i utarbeidelsen av planer enn de kommunale, (87 prosent vs 71 prosent). Når det gjelder bruk av veiledning fra eksterne aktører, oppgir fire av ti eiere at de i stor eller svært stor grad bruker veiledning fra brannvesenet og Udir.no, mens kun to av ti oppgir det samme for statsforvalteren eller politiet.

Kommunene (som barnehagemyndighet) deltar i varierende grad i beredskapsarbeidet. Halvparten av kommunene oppgir at de er i stor eller svært stor grad involvert i veiledning og tilsyn, mens fire av ti oppgir samme grad av involvering i utarbeidelse av beredskapsplaner. Det er imidlertid store forskjeller

mellom kommunene. Større kommuner er i mindre grad involvert i beredskapsarbeidet sammenliknet med mindre kommuner. Når det gjelder bruken av veiledning fra ulike aktører, oppgir 38 prosent av kommunene at de i stor eller svært stor grad benytter Udir.no, mens 30 prosent oppgir det samme for statsforvalteren. Veiledning fra brannvesenet (21 prosent) og politiet (15 prosent) benyttes i betydelig mindre grad.

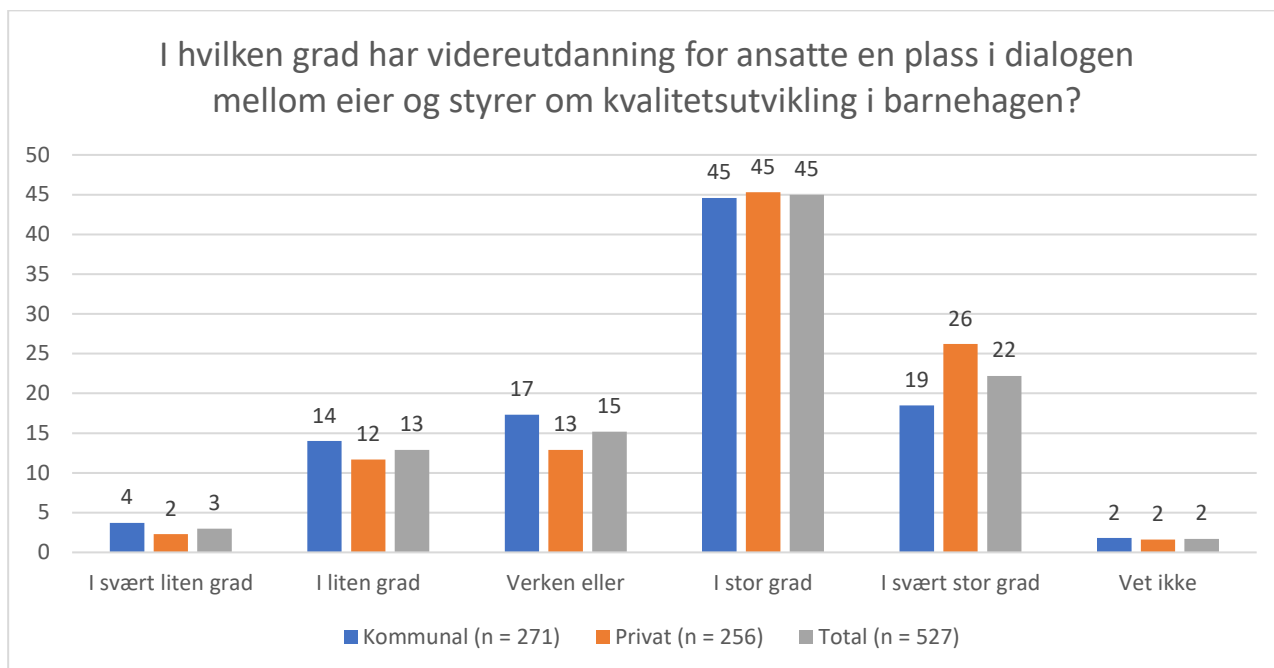
7 Videreutdanning som virkemiddel i kvalitets- og kompetanseutvikling

De nasjonale ordningene for videreutdanning koster samfunnet rundt 2 milliarder kroner årlig og skal støtte opp under barnehage- og skoleeierens ansvar for at ansatte har riktig og nødvendig kompetanse, og å gi den enkelte mulighet til å utvikle seg faglig, både individuelt og i et profesjonelt fellesskap. Videreutdanning skal ses i sammenheng med andre tiltak og virkemidler og blant annet bidra til økt faglig og didaktisk kompetanse hos den enkelte og kollektiv læring i barnehagen og skolen. Fra 2025 etablerer regjeringen et nytt helhetlig system for kompetanse og karriereutvikling. Det er en ambisjon i det nye systemet å knytte videreutdanning tettere til de lokale prosessene med kompetanse- og kvalitetsutvikling. Resultatene fra årets spørring skal brukes i arbeidet med å innføre nytt system, og som grunnlag for målrettet støtte til barnehageeiere i arbeidet med kvalitets- og kompetanseutvikling.

Spørsmål om videreutdanning som virkemiddel i kvalitets- og kompetanseutvikling er stilt til barnehagestyrere og barnehageeiere.

7.1 Nærmere sju av ti styrere oppfatter at videreutdanning for ansatte har stor eller svært stor plass i dialogen med barnehageeier

Barnehagestyrerne fikk spørsmål om i hvilken grad de oppfatter at videreutdanning for ansatte har en plass i dialogen mellom eier og styrer i barnehagen. Svarene er presentert nedenfor i figur 7-1.

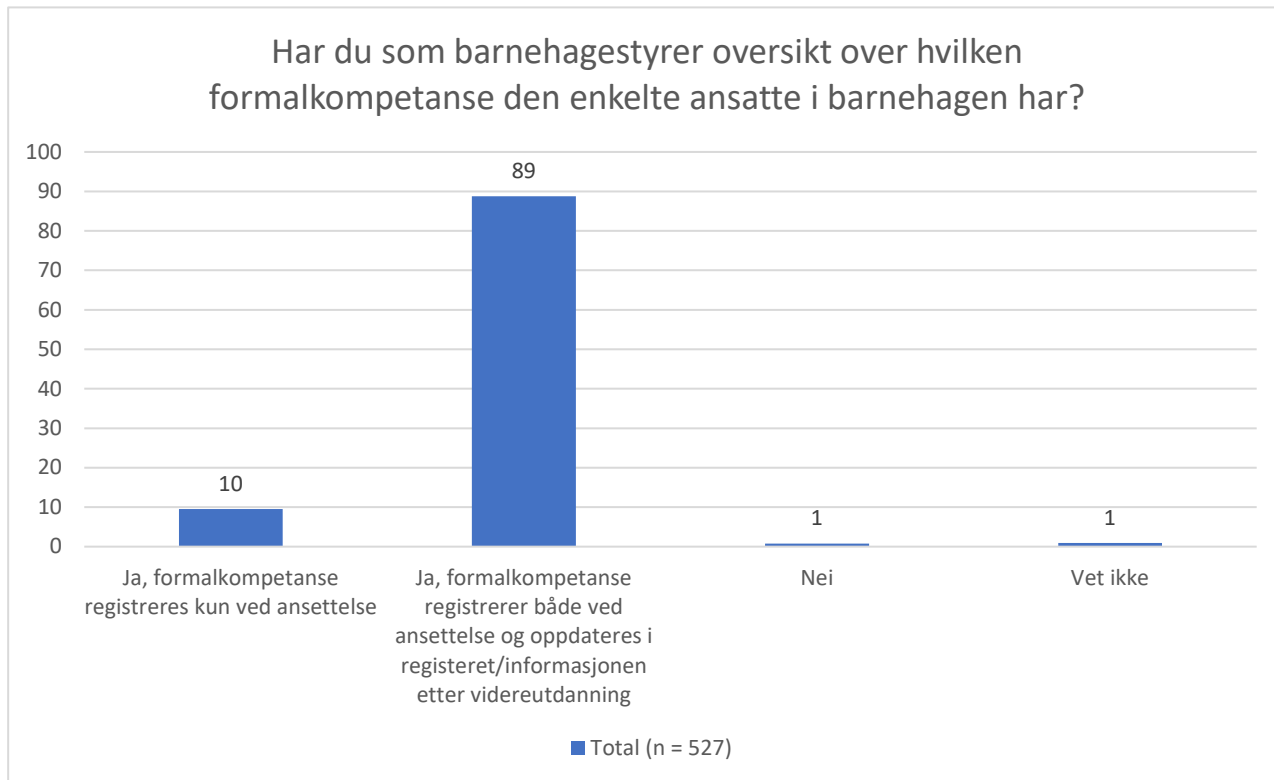

Figur 7-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad videreutdanning for ansatte har en plass i dialogen mellom eier og styrer om kvalitetsutvikling i barnehagen. Prosent, n = 527.

I underkant av 70 prosent av barnehagestyrerne oppgir at de i stor eller svært stor grad oppfatter at videreutdanning for ansatte har en plass i dialogen med barnehageeier. Det er liten forskjell mellom private og kommunale barnehager.

7.2 Barnehagestyrerne har god oversikt over ansattes formalkompetanse

Barnehagestyrerne fikk videre spørsmål om sin kjennskap eller oversikt over ansattes formalkompetanse. Svarene er presentert nedenfor i figur 7-2.

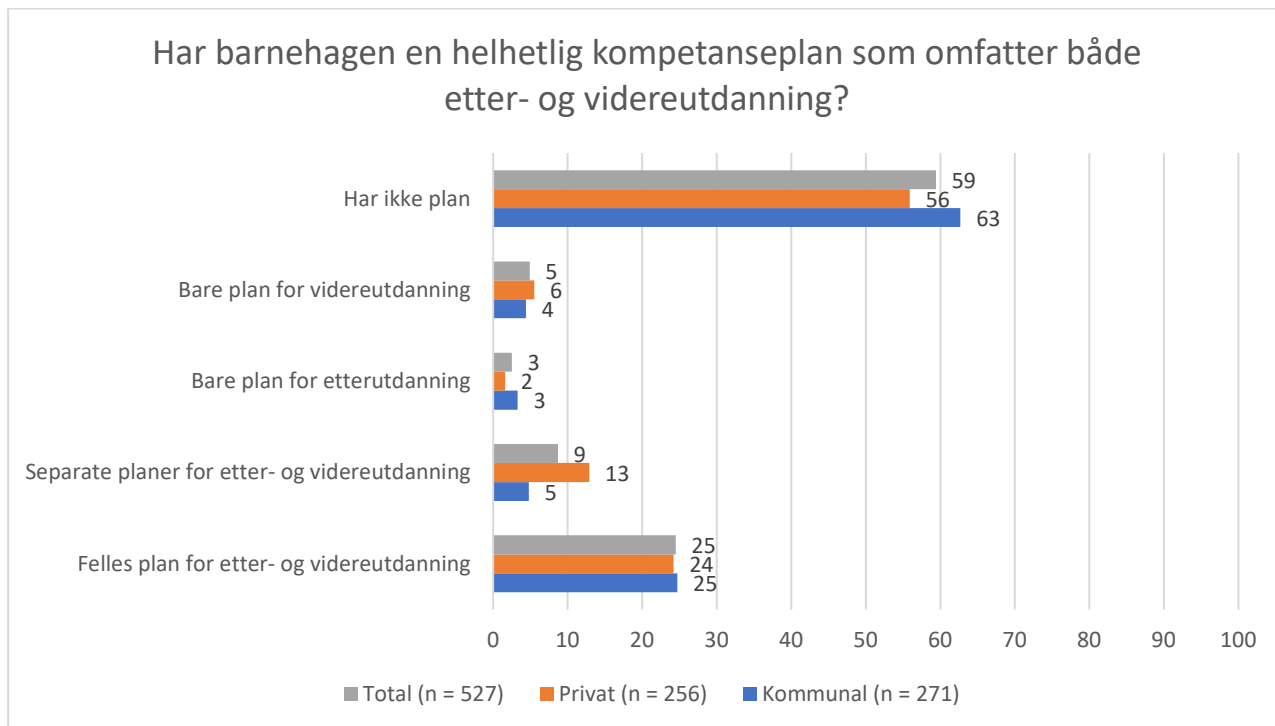

Figur 7-2: Har du som barnehagestyrer oversikt over hvilken formalkompetanse den enkelte ansatte i barnehagen har? Prosent, n = 527.

Barnehagestyrerne har oversikt over formalkompetansen til de ansatte. Blant så godt som samtlige (99 prosent) registreres dette ved ansettelse, og hos ni av ti oppdateres i tillegg informasjonen om den enkelte etter videreutdanning.

7.3 Kun fire av ti barnehager har helhetlige kompetanseplaner for etter- og videreutdanning

Barnehagestyrerne fikk også spørsmål om bruken av kompetanseplaner for etter- og videreutdanning. Svarene er presentert i figur 7-3 nedenfor.

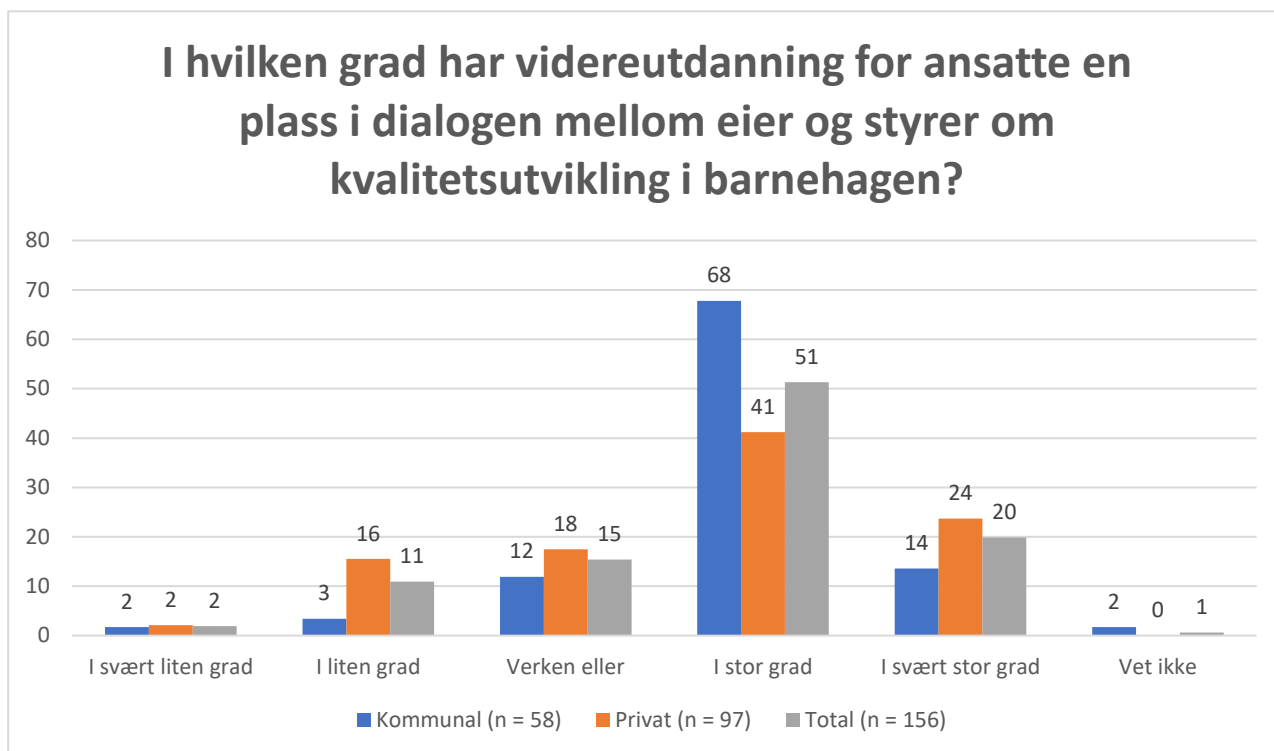
Figur 7-3: Har barnehagen en helhetlig kompetanseplan som omfatter både etter- og videreutdanning? Prosent, n = 527.

Samlet for private og kommunale barnehagestyrere viser tallene at mer enn seks av ti (63 prosent) ikke har etablert helhetlige kompetanseplaner for etter- og videreutdanning. En fjerdedel opplyser at barnehagen har etablert felles plan for etter- og videreutdanning. Det er vanligere i private barnehager å ha separate planer for etter- og videreutdanning – tallene viser at 13 prosent av de private (vs. 5 prosent av de kommunale barnehagene) har separate planer ($p = 0,012$). En mindre andel av barnehagene opplyser å ha planer for enten videreutdanning eller etterutdanning.

Avslutningsvis fikk barnehagestyrerne anledning til å beskrive eventuelle tiltak som er gjort i barnehagen for å sørge for at kompetansen ansatte tilegner seg gjennom videreutdanning, deles med andre ansatte. Hele 332 barnehagestyrere har gitt et svar på dette spørsmålet. En ting som går igjen i tilbakemeldingene, er at ansatte som har tatt videreutdanning gis nye oppgaver og mer ansvar og på den måten deler kunnskap gjennom praksis og gjennom veiledning av kollegaer. Det legges også til rette for at den ansatte kan dele kunnskapen sin i personalmøter og på liknende arenaer. Det kan virke som at delingen skjer gjennom at styreren setter søkelys på at man deler kunnskap i personalgruppen («delingskultur» er et ord som blir brukt).

7.4 Sju av ti eiere oppgir at videreutdanning har en stor eller svært stor plass i dialogen med barnehagestyrer

Barnehageeierne fikk tilsvarende som barnehagestyrerne spørsmål om i hvilken grad videreutdanning for ansatte har en plass i dialogen mellom eier og styrer om kvalitetsutvikling i barnehagen. Svarene er presentert nedenfor i figur 7-4.

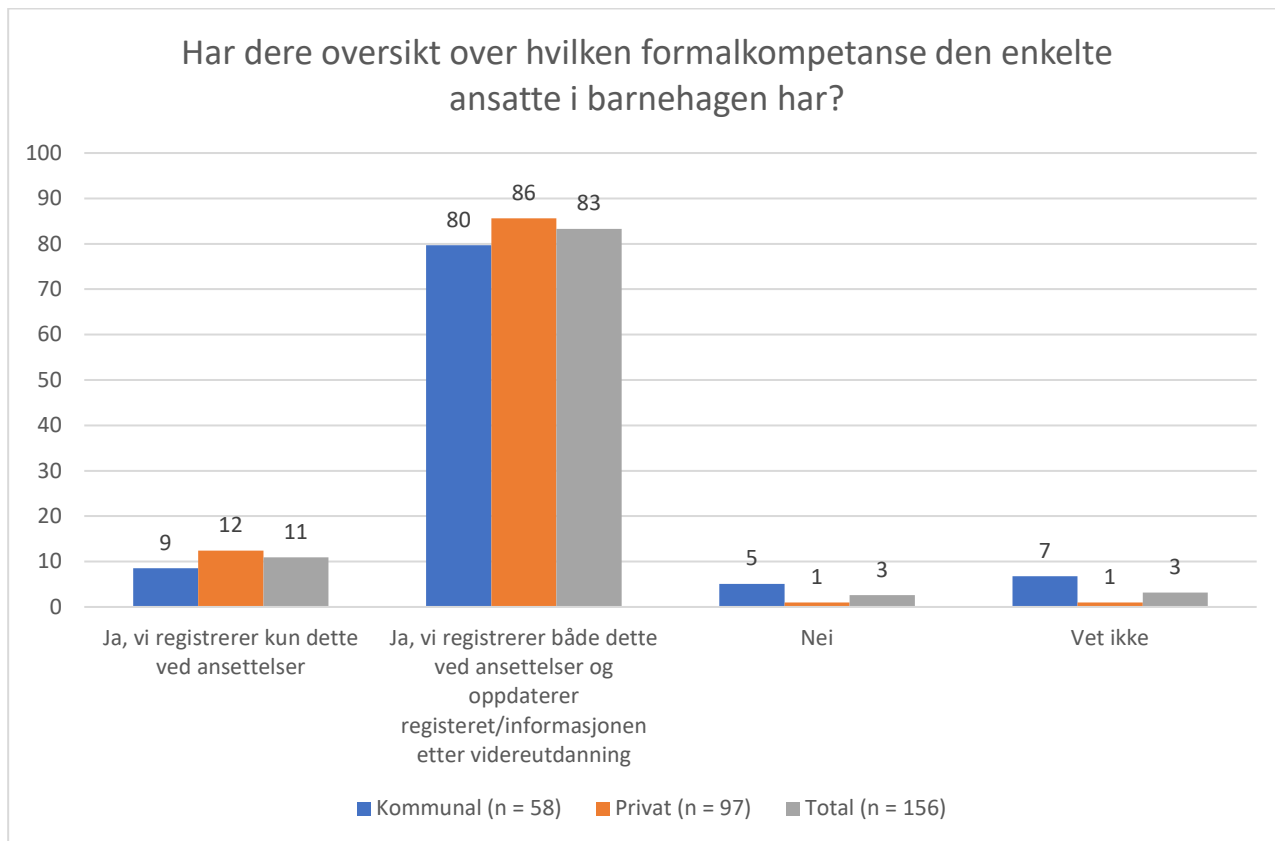

Figur 7-4: Barnehageeiernes svar på spørsmål om i hvilken grad videreutdanning for ansatte har en plass i dialogen mellom eier og styrer om kvalitetsutvikling i barnehagen. Prosent, n = 155.

Til sammen mener sju av ti eiere at videreutdanning for ansatte i stor eller svært stor grad har en plass i dialogen med barnehagestyrer. Andelen som svarer i stor eller svært stor grad, er større for kommunale enn for de private eierne (82 vs. 65 prosent, $p = 0,014$). Svarene til barnehageeierne må sies å gjenspeile svarene til barnehagestyrerne, men både eierstrukturen og det faktum at antallet barnehageeiere er relativt lavt, innebærer at man ikke bør trekke for sterke konklusjoner på dette punktet.

7.5 Barnehageeierne har god oversikt over ansattes formalkompetanse

Også barnehageeierne fikk spørsmål om hvorvidt de har oversikt over de ansattes formalkompetanse. Svarene er gjengitt i figur 7-5.

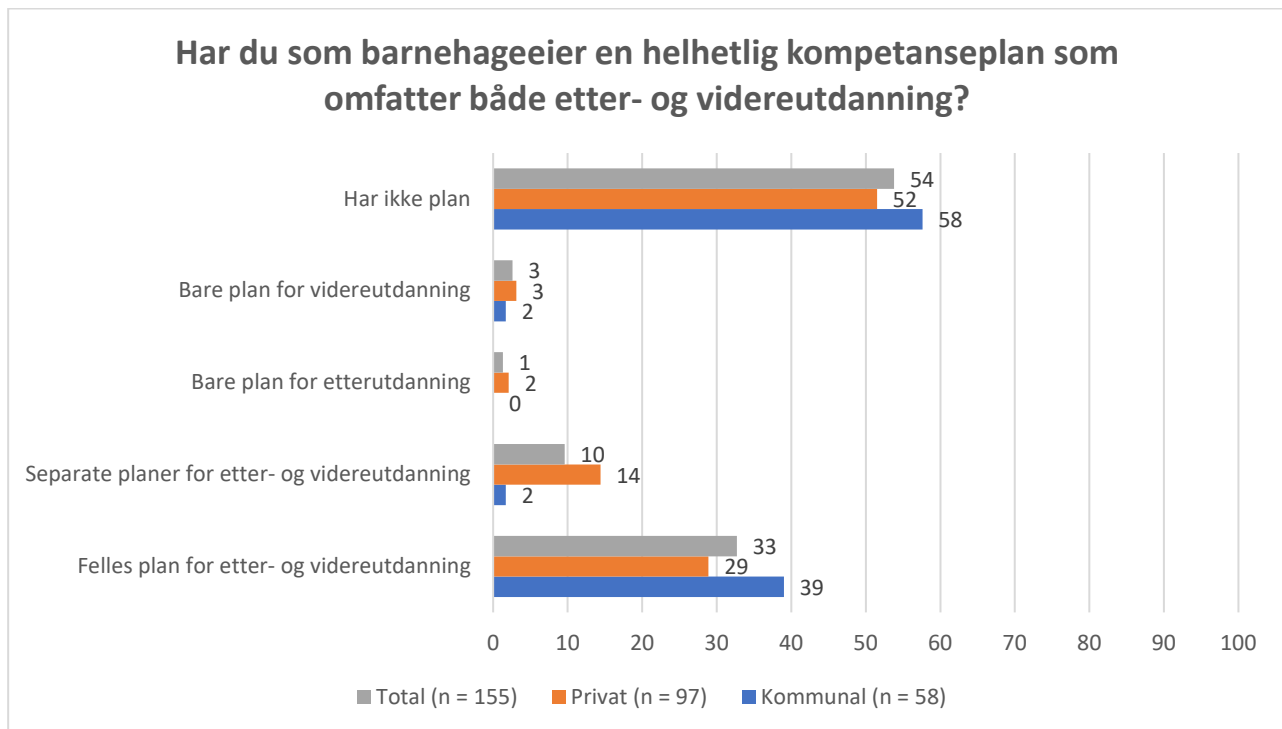
Figur 7-5: Har dere oversikt over hvilken formalkompetanse den enkelte ansatte i barnehagen har? Prosent, n = 155.

I likhet med svarene fra styrerne (se figur 7-2) viser også svarene fra eierne at det er etablert en god oversikt over formalkompetansen til ansatte. 11 prosent oppgir at formalkompetansen registreres ved ansettelse, og mer enn 80 prosent oppgir at formalkompetansen i tillegg oppdateres i registeret etter fullført videreutdanning.

Barnehageeierne fikk også spørsmål om å utdype hvilke tiltak som eventuelt er gjort i barnehager for å dele kunnskapen som den ansatte med videreutdanning har tilegnet seg. I alt 111 eiere valgte å svare. Innspillene handler mye om delingsrutiner på ulike møtearenaer, både i personalgruppen og i barnehagens ledergruppe. På samme måte som i svarene fra styrerne er det tydelig at det legges til rette for å dele kunnskap, både gjennom praksis og veiledning av kollegaer. Det nevnes at det er vanlig å gi den ansatte spesifikke ansvars- og oppgaveområder. Fra eiernivået nevnes det også at den ansattes kompetanse kan deles på tvers av barnehagene, for eksempel ved at ansatte «lånes ut».

7.6 Nesten halvparten av eierne har etablert helhetlig kompetanseplan for etter- og videreutdanning

Avslutningsvis fikk barnehageeierne spørsmål om bruken av helhetlige kompetanseplaner. Svarene er presentert i figur 7-6.

Figur 7-6: Har du som barnehageeier en helhetlig kompetanseplan som omfatter både etter- og videreutdanning? Prosent, n = 155.

33 prosent av barnehageeierne svarer at de har en felles plan for etter- og videreutdanning. Andelen er høyere blant de kommunale eierne enn blant de private (39 vs. 29 prosent). Samtidig er det en tendens til at flere private eiere svarer at de har separate planer (14 vs. 2 prosent, $p = 0,05$). I overkant av halvparten oppgir at de ikke har en helhetlig plan for etter- og videreutdanning. Det samlede bildet viser at det er relativ lik oppfatning av dette blant eiere og styrere.

7.7 Sammendrag

Blant både eiere og styrere svarer om lag sju av ti at videreutdanning for ansatte har en stor eller svært stor plass i dialogen dem imellom. Både eierne og styrerne bekrefter at det er god kontroll på ansattes formalkompetanse. Det er regelen at formalkompetansen registreres for den enkelte ved ansettelse, i tillegg oppgir om lag ni av ti at formalkompetansen også oppdateres dersom ansatte gjennomfører videreutdanning.

Over halvparten av styrerne og eierne svarer at de *ikke* har en helhetlig kompetanseplan for etter- og videreutdanning. Blant de som har etablert helhetlige planer, er det vanligste at man har en felles plan for etter- og videreutdanning. Dette bekreftes av én av fire styrere og én av tre eiere. Resultatene viser dessuten at det er mer utbredt blant private barnehager å ha en separat plan for etter- og videreutdanning. Mindre vanlig er det ha en plan kun for det ene.

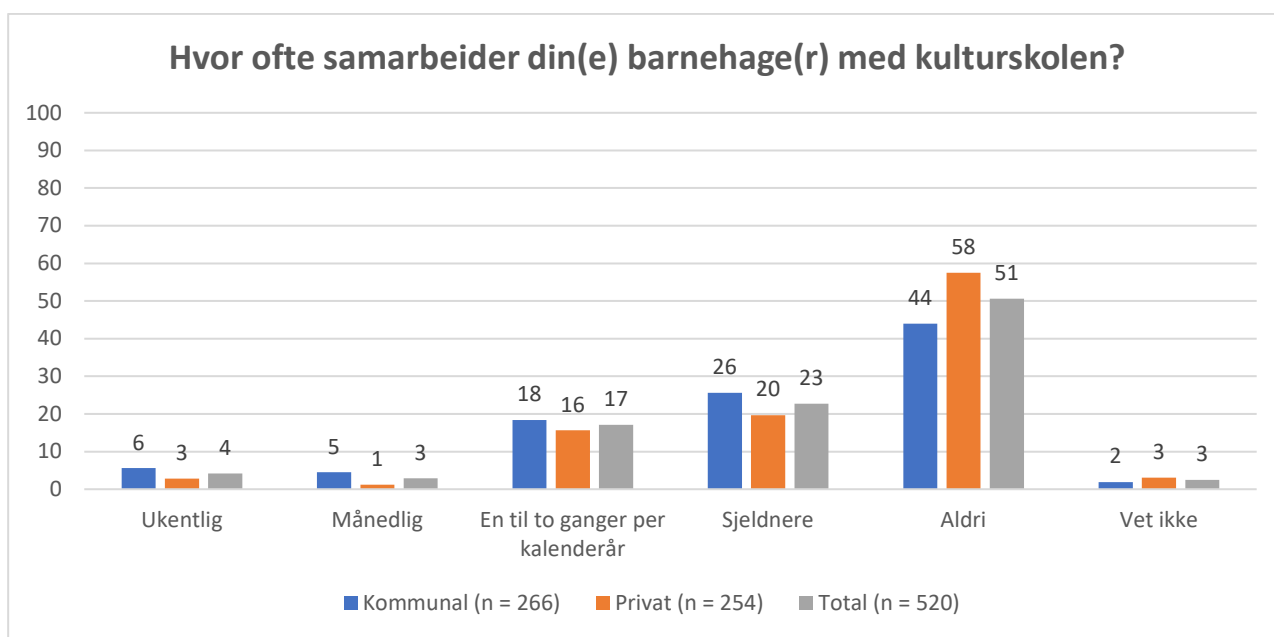
8 Samarbeid mellom kulturskole og barnehage

I tråd med Meld. St. 18 (2020–2021) *Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge* oppfordres det til samarbeid med kulturskolen, slik at kompetansen i kulturskolen kommer barnehagen til gode. Kunst, kultur og kreativitet er ett av fagområdene i rammeplan for barnehagen. Ambisjonen er å gi barn muligheten til å oppleve og skape kultur på egne premisser. For å bidra til dette er det nødvendig med mer kunnskap om barnehagens samarbeid med kulturskolen samt med andre eksterne institusjoner og organisasjoner innen kulturfag og estetiske fag. Videre er det viktig å forstå årsakene til eventuelt manglende samarbeid med kulturskolene, slik at disse kan tas med i vurderinger av tiltak.

Spørsmål om samarbeid mellom kulturskole og barnehage har gått til **barnehagestyrere** og **barnehageeiere**.

8.1 Halvparten av barnehagestyrerne oppgir at de ikke samarbeider med kulturskolen

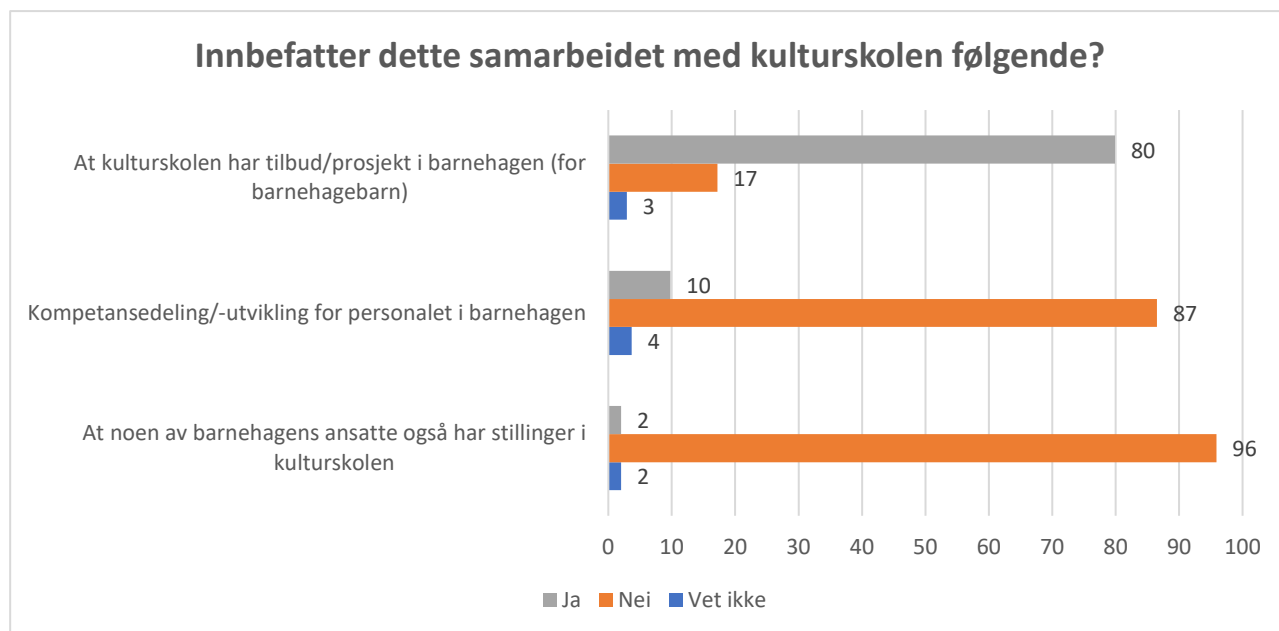
Barnehagestyrerne fikk innledningsvis spørsmål om hvor ofte barnehagen(e) deres samarbeider med kulturskolen, og hva dette samarbeidet innbefatter. Svarene er gjengitt i figur 8-1.

Figur 8-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor ofte barnehagen(e) deres samarbeider med kulturskolen. Prosent, n = 520.

Halvparten av barnehagestyrerne oppgir at barnehagen deres aldri samarbeider med kulturskolen. Denne andelen er høyere blant private barnehager (58 prosent, $p = 0,008$) enn blant kommunale barnehager (44 prosent). Kun 7 prosent av barnehagestyrerne rapporterer at de samarbeider med kulturskolen månedlig eller oftere. Videre oppgir 17 prosent av styrerne at barnehagen(e) deres samarbeider med kulturskolen en til to ganger per kalenderår.

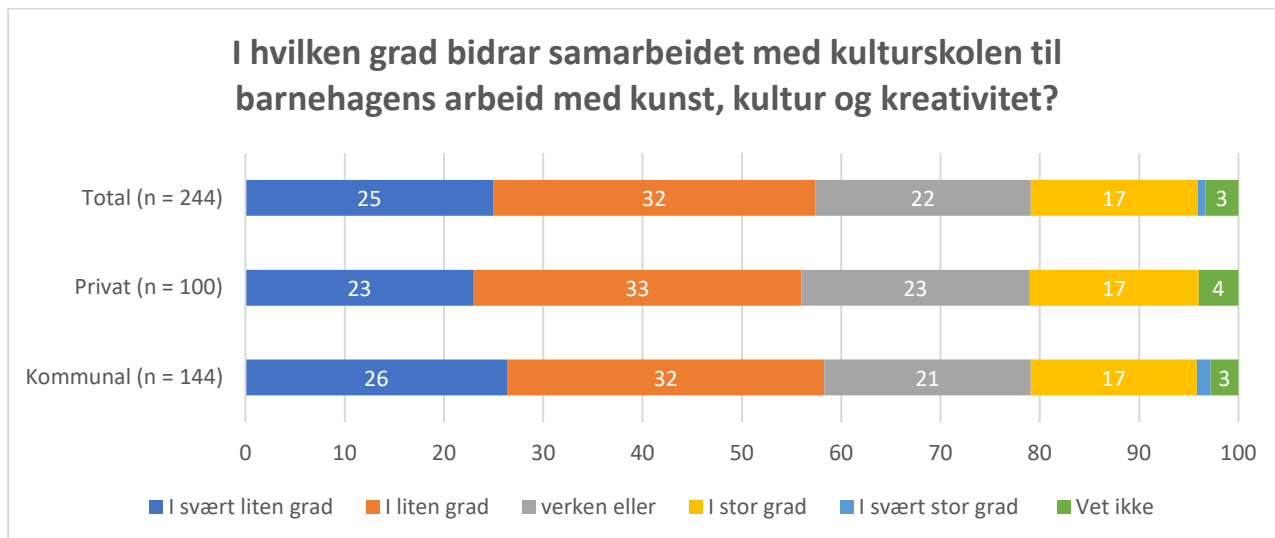
Det er totalt 244 barnehagestyrere som svarer at de samarbeider med kulturskolen. Disse fikk oppfølgingsspørsmål knyttet til hva samarbeidet innbefatter (figur 8-2), og i hvilken grad samarbeidet bidrar til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet (figur 8-3).

Figur 8-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hva samarbeidet med kulturskolen innbefatter. Prosent, n = 244.

Åtte av ti styrere oppgir at kulturskolen har tilbud eller prosjekt i barnehagen, mens kun en av ti styrere svarer at samarbeidet inkluderer kompetansedeling og -utvikling for personalet. Svært få, kun 2 prosent, oppgir at ansatte i barnehagen også har stillinger i kulturskolen.

På spørsmål om i hvilken grad samarbeidet bidrar til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet (figur 8-3), svarer i underkant av seks av ti styrere at samarbeidet med kulturskolen i svært liten eller liten grad bidrar til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet.

Figur 8-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad samarbeidet med kulturskolen bidrar til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet. Prosent, n = 244.

8.2 Om lag halvparten av barnehagene oppgir at de ikke har vurdert muligheten for samarbeid med kulturskole

Barnehagestyrerne ble også spurt om i hvilken grad ulike faktorer hindrer samarbeid mellom kulturskolen og barnehagen(e) deres. Dette spørsmålet ble rettet til alle barnehagestyrerne uavhengig av om de faktisk har et samarbeid med kulturskolen i dag. Resultatene av disse svarene er presentert i tabell 8-1.

Om lag halvparten av barnehagestyrerne oppgir at de ikke har vurdert muligheten for samarbeid, ikke har rom for det i sine budsjetter eller ikke kjenner til kulturskolens tilbud. Disse hindrene gjelder i stor eller svært stor grad for barnehagene deres. Det er imidlertid flere private enn kommunale barnehager som oppgir at de ikke har vurdert muligheten for samarbeid (58 prosent vs. 45 prosent, $p = 0,008$) eller ikke kjenner til kulturskolens tilbud (59 prosent vs. 45 prosent, $p < 0,001$).

Videre oppgir rundt tre av ti styrere at mangel på kapasitet og ressurser samt lang reisevei til kulturskolen er hindre for samarbeid. Flere kommunale barnehager enn private barnehager oppgir at lang reisevei er et hinder (31 prosent vs. 22 prosent, $p < 0,001$). Kun 7 prosent av styrerne oppgir at de ikke har behov for slikt samarbeid, og denne andelen er noe høyere blant private barnehager enn blant kommunale barnehager (10 prosent vs. 5 prosent).

Tabell 8-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad følgende hindre for samarbeid mellom kulturskole og barnehage stemmer for barnehagens situasjon. Prosent, n = 515.

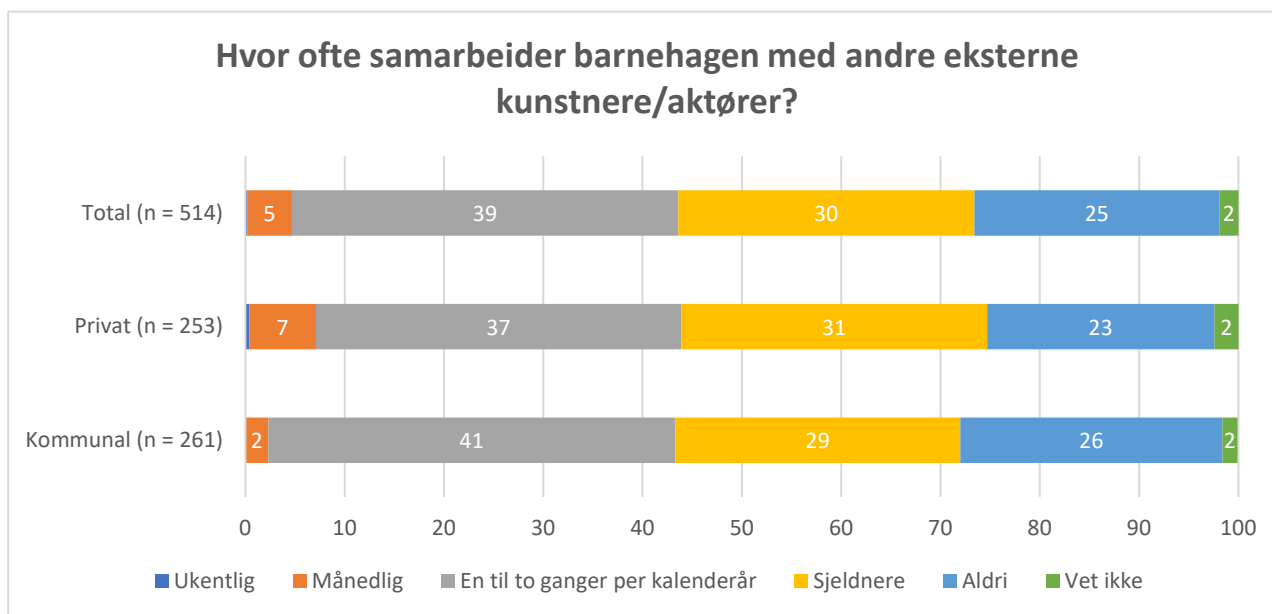
	Stemmer ikke	Stemmer i liten grad	Verken eller	Stemmer godt	Stemmer svært godt	Vet ikke
Vi har ikke vurdert muligheten for samarbeid						
Kommunal (n = 262)	20	12	15	20	26	8
Privat (n = 253)	10	7	17	26	32	8
Total (n = 515)	15	9	16	23	29	8
Vi har ikke rom for dette i vårt budsjett						
Kommunal (n = 262)	14	10	13	21	31	11
Privat (n = 253)	12	11	17	20	26	14
Total (n = 515)	13	11	15	21	28	12
Kulturskolen har ikke lærerkapasitet og/eller ressurser						
Kommunal (n =262)	9	5	10	15	10	52
Privat (n = 253)	4	4	14	9	9	61
Total (n = 515)	6	4	12	12	10	56
Barnehagen har ikke kapasitet og/eller ressurser						
Kommunal (n =262)	20	14	24	16	19	7
Privat (n = 253)	13	13	31	19	11	13
Total (n = 515)	16	14	27	18	15	10
Vi prioriterer samarbeid med andre aktører						
Kommunal (n = 262)	34	11	28	15	5	8
Privat (n = 253)	19	12	32	19	9	9
Total (n = 515)	26	12	30	17	7	9
Vi har ikke behov						
Kommunal (n = 262)	44	20	23	3	3	8
Privat (n = 253)	23	19	37	7	4	12
Total (n = 515)	34	19	30	5	3	10
Vi kjenner ikke til kulturskolens tilbud/muligheter						
Kommunal (n =262)	24	12	14	24	21	4
Privat (n = 253)	9	10	14	25	35	8
Total (n = 515)	17	11	14	24	28	6
Lang reisevei til kulturskolen						
Kommunal (n =262)	33	5	16	12	19	15
Privat (n = 253)	23	12	16	13	9	27
Total (n = 515)	28	8	16	13	14	20

Barnehagestyrerne fikk også mulighet til å skrive inn andre hindre for samarbeid med kulturskolen som ikke var listet opp. Blant disse hindrene ble det nevnt at barnehagene har kulturtilbud gjennom kommunen som ikke er kulturskole, at det ikke er etablert strukturer for slikt samarbeid, og at barnehagen har andre tilbud, for eksempel Den kulturelle bæremeisen og Sangskattekista. Flere styrere nevnte også at de ikke kjenner til at kulturskolen har tilbud til barnehager, at barnehagen har mange andre samarbeidspartnere innen kunst og kultur, og at samarbeidet har opphørt på grunn av økonomi og manglende ressurser.

8.3 Fire av ti barnehager samarbeider med eksterne kunstnere eller aktører minst en gang per kalenderår

Avslutningsvis fikk barnehagestyrerne spørsmål om hvor ofte de samarbeider med andre eksterne kunstnere eller aktører, og i tillegg om de samarbeider med andre helt konkrete aktører.

Svarene er gjengitt i figur 8-4 og figur 8-5 nedenfor.

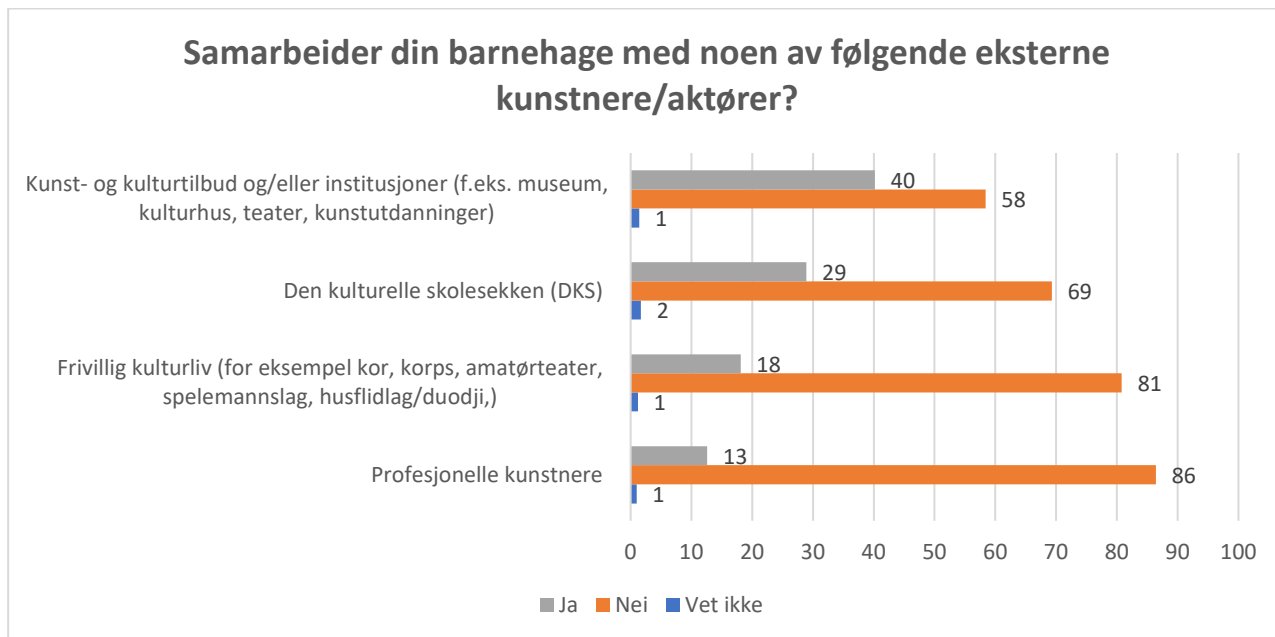

Figur 8-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor ofte barnehagen(e) deres samarbeider med andre eksterne kunstnere eller aktører. Prosent, n = 514.

44 prosent (5 pluss 39) av styrerne oppgir at barnehagen samarbeider med andre eksterne kunstnere eller aktører månedlig eller en til to ganger per kalenderår, og blant disse oppgir majoriteten at samarbeidet skjer én til to ganger per kalenderår (figur 8-4). Én av fire barnehagestyrere oppgir at barnehagen(e) aldri samarbeider med eksterne kunstnere eller aktører.

Figur 8-5 nedenfor viser barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen(e) deres samarbeider med ulike eksterne kunstnere eller aktører, sortert i synkende rekkefølge.

Fire av ti styrere oppgir at barnehagen(e) deres samarbeider med kunst- og kulturtilbud og/eller institusjoner. Tre av ti styrere rapporterer også samarbeid med Den kulturelle skolesekken (DKS). I underkant av to av ti styrere rapporterer samarbeid med frivillig kulturliv (18 prosent) og profesjonelle kunstnere (13 prosent).

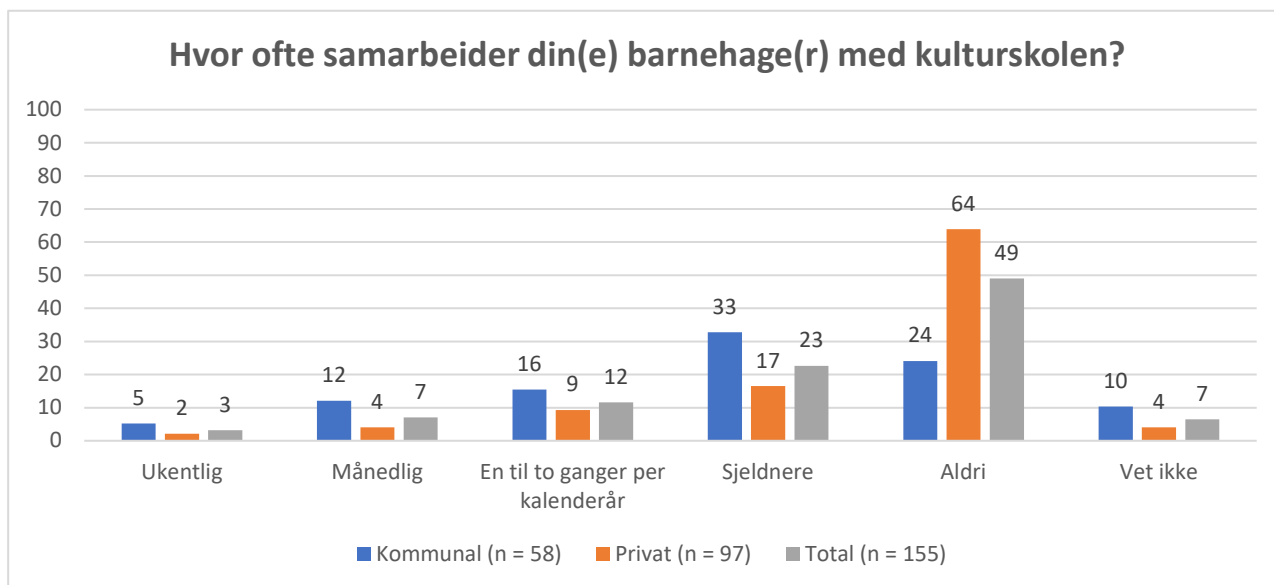

Figur 8-5: Barnehagestyrernes svar på om barnehagen(e) deres samarbeider med ulike eksterne kunstnere eller aktører. Prosent, $n = 515$.

Barnehagestyrerne fikk også mulighet til å oppgi samarbeid med andre eksterne aktører enn dem som var listet opp. Blant disse aktørene nevnes lokale kunstnere, kulturavdelingen i kommunen, kordirigenter, felles kulturtilbud med sykehjem, biblioteker, besøk av Rikskonsertene samt Røde Kors. Flere styrere nevner at økonomi er et hinder for samarbeid, og at de derfor benytter seg av tilbud som i all hovedsak er gratis.

8.4 Flest kommunale barnehager som samarbeider med kulturskolen

Barnehageeierne fikk innledningsvis spørsmål om hvor ofte de samarbeider med kulturskolen. Svarene er gjengitt i figur 8-6.

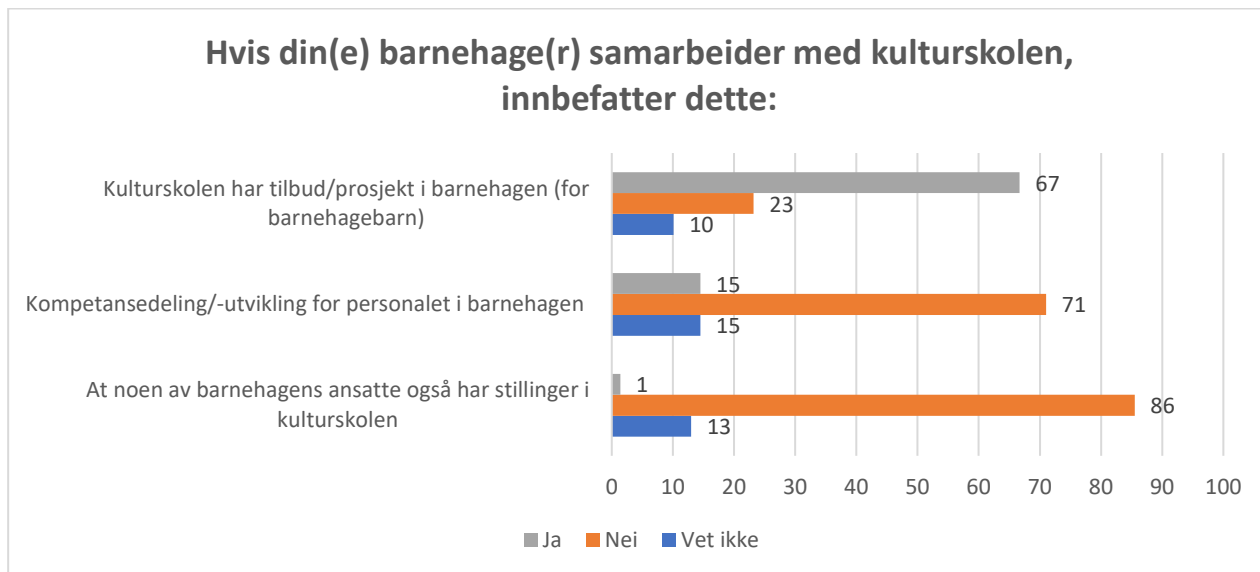

Figur 8-6: Barnehageeiernes svar på spørsmål om hvor ofte barnehagen(e) deres samarbeider med kulturskolen. Prosent, n = 155.

Halvparten (49 prosent) av barnehageeierne oppgir at barnehagen(e) deres aldri samarbeider med kulturskolen, og denne andelen er høyere blant private eiere (64 prosent, $p < 0,001$) enn blant kommunale barnehager (24 prosent). Totalt sier to av ti barnehager at de samarbeider ukentlig (3 prosent), månedlig (7 prosent) eller en til to ganger per kalenderår (12 prosent). Det er en høyere andel kommunale barnehageeiere som samarbeider en til to ganger per kalenderår eller oftere.¹² En av ti kommunale barnehager opplyser at de er usikre på hvor ofte barnehagen(e) deres samarbeider med kulturskolen.

Figur 8-7 nedenfor viser svar på spørsmålet om hva samarbeidet med kulturskolen innbefatter for de i alt 69 eierne som ukentlig eller sjeldnere samarbeider med kulturskolen.

¹² For private rundes summen opp, til 16 prosent (2 + 4 + 9 – rundes opp pga. desimaler). For kommunale er den 33 prosent (5 + 12 + 16), $p < 0,001$.

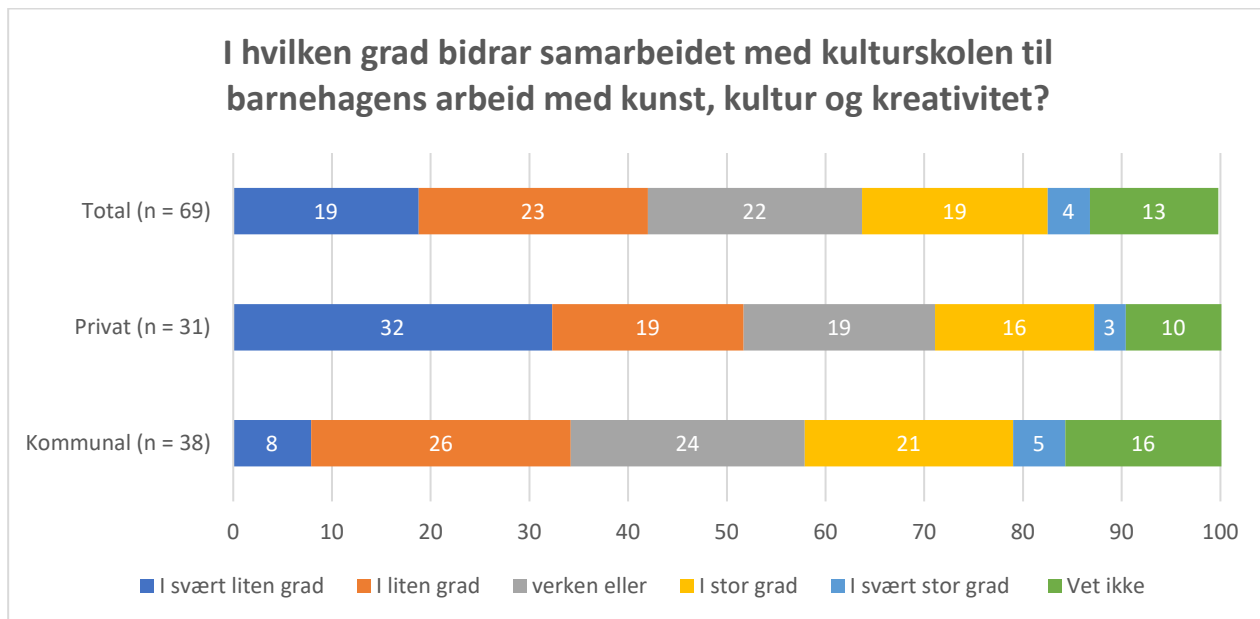
Figur 8-7: Barnehageeiernes svar på spørsmål om hva samarbeidet med kulturskolen innbefatter. Prosent, n = 69.

Flest eiere, hele 67 prosent, oppgir at kulturskolen har tilbud eller prosjekter i barnehagen(e). Videre oppgir 15 prosent av eierne at barnehagen(e) har kompetansedeling og -utvikling for personalet. Svært få eiere, kun 1 prosent, oppgir at noen av barnehagen(e)s ansatte også har stillinger i kulturskolen. Det er imidlertid 13 prosent av eierne som også er usikre og svarer «vet ikke» på dette spørsmålet.

Eierne fikk videre mulighet til å legge til andre former for samarbeid med kulturskolen enn dem som var listet opp. Flere eiere nevner at barnehagen deltar på forestillinger eller konserter arrangert av kulturskolen. En eier oppgir også at de har en kunstner ansatt i en liten stilling i barnehagen, som i tillegg leder en kunstgruppe med elever på kulturskolen.

8.5 Barnehageeierne usikre på effekten av kulturskolesamarbeidet

Eierne fikk videre spørsmål om i hvilken grad samarbeidet med kulturskolen bidrar til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet. Svarene er gjengitt i figur 8-8.

Figur 8-8: Barnehageeiernes svar på spørsmål om i hvilken grad samarbeidet med kulturskolen bidrar til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet. Prosent, n = 69.

To av ti eiere mener at samarbeidet med kulturskolen i svært stor eller stor grad bidrar til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet (figur 8-8). Fire av ti eiere mener imidlertid at samarbeidet bidrar i svært liten eller liten grad til dette arbeidet. 13 prosent av eierne er usikre og svarer «vet ikke» på dette spørsmålet.

Avslutningsvis fikk eierne spørsmål om barnehage(e) deres samarbeider med eksterne kunstnere eller aktører, samt hvorvidt ulike hindre for samarbeid med kulturskolen gjelder for barnehage(e) deres. Svarene er gjengitt i tabell 8-2 og tabell 8-3.

Tabell 8-2: Samarbeider din(e) barnehage(r) med noen av følgende eksterne kunstnere eller aktører?

	Ja	Nei	Vet ikke
Frivillig kulturliv (for eksempel kor, korps, amatørteater, spelemannslag, husflidlag/duodji)			
Kommunal (n = 58)	26	53	21
Privat (n = 97)	23	75	2
Total (n = 155)	24	67	9
Den kulturelle skolesekken (DKS)			
Kommunal (n = 58)	38	43	19
Privat (n = 97)	23	75	2
Total (n = 155)	28	63	8
Kunst- og kulturtilbud og/eller institusjoner (f.eks. museum, kulturhus, teater, kunstutdanninger)			
Kommunal (n = 58)	48	40	12
Privat (n = 97)	49	50	2
Total (n = 155)	48	46	6
Profesjonelle kunstnere			
Kommunal (n = 58)	16	52	33
Privat (n = 97)	22	74	4
Total (n = 155)	19	66	15

Tabell 8-2 viser at rundt halvparten av eierne samarbeider med kunst- og kulturtilbud og/eller institusjoner. Imidlertid er 12 prosent av de kommunale eierne usikre på om barnehagen(e) deres har et slikt samarbeid, og svarer «vet ikke» på dette spørsmålet. Tre av ti eiere oppgir samarbeid med Den kulturelle skolesekken (DKS), og denne andelen er høyere blant kommunale barnehager (38 prosent, $p < 0,001$) sammenliknet med private barnehager (23 prosent). En av fire eiere oppgir samarbeid med frivillig kulturliv, mens en av fem eiere oppgir samarbeid med profesjonelle kunstnere. Det er verdt å merke seg at 33 prosent av de kommunale eierne er usikre på om barnehagen(e) har samarbeid med profesjonelle kunstnere.

Tabell 8-3 viser barnehageeierens svar på spørsmål om i hvilken grad ulike faktorer hindrer samarbeid med kulturskolen for barnehagen(e) deres.

Tabell 8-3: *Det kan være ulike hindre for samarbeid mellom kulturskole og barnehage. I hvilken grad stemmer følgende for din(e) barnehage(r)s situasjon:*

	Stemmer ikke	Stemmer i liten grad	Verken eller	Stemmer godt	Stemmer svært godt	Vet ikke
Vi har ikke vurdert muligheten for samarbeid						
Kommunal (n = 58)	21	19	21	21	9	10
Privat (n = 97)	8	10	20	31	24	7
Total (n = 155)	13	14	20	27	18	8
Vi har ikke rom for dette i vårt budsjett						
Kommunal (n = 58)	16	9	26	14	26	10
Privat (n = 97)	11	10	21	24	26	8
Total (n = 155)	13	10	23	20	26	9
Kulturskolen har ikke lærerkapasitet og/eller ressurser						
Kommunal (n = 58)	14	9	14	24	14	26
Privat (n = 97)	6	1	10	17	6	60
Total (n = 155)	9	4	12	19	9	47
Barnehagen(e) har ikke kapasitet og/eller ressurser						
Kommunal (n = 58)	14	14	29	22	12	9
Privat (n = 97)	18	16	28	19	12	8
Total (n = 155)	16	15	28	20	12	8
Vi prioriterer samarbeid med andre aktører						
Kommunal (n = 58)	29	14	26	14	9	9
Privat (n = 97)	17	9	43	16	9	6
Total (n = 155)	21	11	37	15	9	7
Vi har ikke behov						
Kommunal (n = 58)	43	22	24	0	0	10
Privat (n = 97)	32	18	24	10	6	10
Total (n = 155)	36	19	24	7	4	10
Vi kjenner ikke til kulturskolens tilbud/muligheter						
Kommunal (n = 58)	24	12	24	17	10	12
Privat (n = 97)	7	11	14	30	29	8
Total (n = 155)	14	12	18	25	22	10
Lang reisevei til kulturskolen						
Kommunal (n = 58)	31	9	29	14	9	9
Privat (n = 97)	22	10	18	18	7	26
Total (n = 155)	25	10	22	16	8	19

Om lag halvparten av eierne oppgir at de ikke kjenner til kulturskolens tilbud og muligheter, ikke har rom for det i budsjettet eller ikke har vurdert muligheten for samarbeid. Disse hindrene gjelder i stor eller svært stor grad for barnehagene deres. Flere private enn kommunale barnehager oppgir at de ikke kjenner til kulturskolens tilbud og muligheter (59 prosent vs. 28 prosent, $p = 0,003$), og at de ikke har vurdert muligheten for samarbeid (55 prosent vs. 29 prosent, $p = 0,025$).

Tre av ti eiere oppgir at barnehagen mangler kapasitet eller ressurser, og at kulturskolen ikke har lærerkapasitet og/eller ressurser. Flere kommunale eiere (38 prosent, $p = 0,001$) enn private eiere (23 prosent) oppgir at kulturskolen mangler lærerkapasitet. Videre oppgir en av fire eiere at de prioriterer samarbeid med andre aktører, og at lang reisevei til kulturskolen er et hinder. Færrest eiere, 10 prosent, oppgir at de ikke har behov for samarbeid, og denne andelen er høyere blant private barnehager sammenliknet med kommunale barnehager (17 prosent vs. 0 prosent, $p = 0,048$).

8.6 Sammendrag

Samarbeid mellom barnehage og kulturskole ser ikke ut til å være særlig utbredt. Halvparten av barnehagene samarbeider aldri med kulturskolen. Der det er samarbeid, foregår det vanligvis en til to ganger i året, og i form av at kulturskolen gir et tilbud eller har et prosjekt i barnehagen. I seks av ti barnehager mener styrer at samarbeidet i liten grad bidrar til barnehagens eget arbeid med kunst, kultur og kreativitet. Tallene for barnehageeier er tilsvarende.

De viktigste grunnene til begrenset samarbeid med kulturskolen er at styrer/eier ikke har vurdert dette som en mulighet, at barnehagen ikke har rom i budsjettet, eller at styrer/eier ikke kjenner til kulturskolens tilbud. Bare en av ti svarer at de mener barnehagen ikke har behov for samarbeid med kulturskolen.

En andel på 44 prosent av styrerne opplyser at barnehagen samarbeider med eksterne kunstnere eller aktører en til to ganger i året eller sjeldnere. 40 prosent av barnehagestyrerne opplyser at barnehagen samarbeider med kunst- og kulturtilbud og/eller institusjoner, og halvparten av eierne svarer det samme. Samarbeid med Den kulturelle skolesekken (DKS) og frivillig kulturliv er mindre vanlig.

9 Rekruttering av barnehagelærere

Det er store regionale forskjeller på rekrutteringsutfordringene i barnehage. Mest utfordrende er det i de nordligste fylkene og i mange distriktskommuner, men også større kommuner og mer sentrale strøk har vansker med rekruttering. De siste årene har det vært en stor nedgang i rekrutteringen til barnehagelærerutdanningene over hele landet. I løpet av få år kan dette forsterke utfordringene med å få nok barnehagelærere. Det trengs mer kunnskap om hvordan barnehageeiere og styrere opplever situasjonen, hvilke behov de har, og hva de allerede gjør for å skaffe nok barnehagelærere.

Spørsmål om rekruttering av barnehagelærere ble stilt til **barnehagestyrere** og **barnehageeiere**.

9.1 Halvparten av barnehagestyrerne opplyser at barnehagen i stor eller svært stor grad får kvalifiserte søkere på utlyste stillinger som barnehagelærer

Barnehagestyrerne ble innledningsvis spurt om i hvilken grad ulike påstander knyttet til rekruttering av barnehagelærere passer for barnehagen(e) deres. Svarene er sammenstilt i tabell 9-1 under.

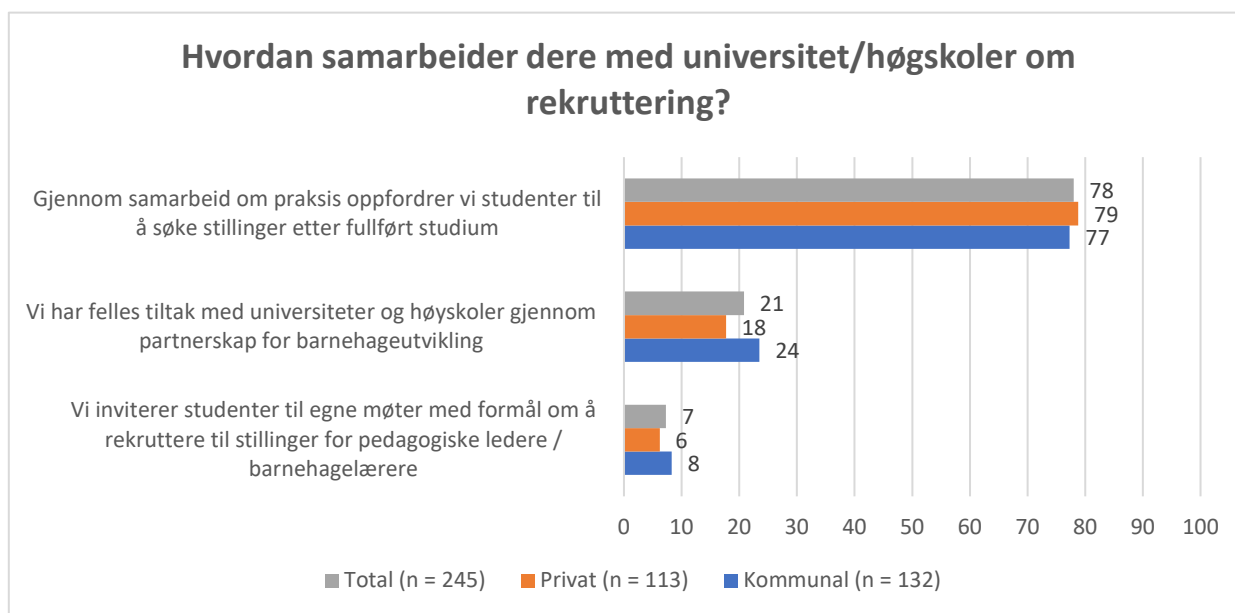
Tabell 9-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad påstander om rekruttering av barnehagelærere passer for barnehagen(e) deres. Prosent, n = 522.

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Vi får som regel kvalifiserte søkere til utlyste stillinger som barnehagelærere						
Kommunal (n = 267)	12	23	17	36	11	1
Privat (n = 255)	12	24	9	35	17	3
Total (n = 522)	12	23	13	36	14	2
Vi får som regel søkere som er nyutdannet og med liten erfaring						
Kommunal (n = 267)	6	17	26	39	11	1
Privat (n = 255)	4	17	32	31	13	3
Total (n = 522)	5	17	29	35	12	2
Vi får som regel søkere med relevant utdanning og lang praksiserfaring						
Kommunal (n = 267)	20	33	26	18	2	1
Privat (n = 255)	22	29	23	21	3	2
Total (n = 522)	21	31	25	20	2	2
Vi samarbeider med universitet/høgskole om rekruttering av barnehagelærere						
Kommunal (n = 267)	46	24	12	11	3	5
Privat (n = 255)	51	18	13	11	4	3
Total (n = 522)	49	21	12	11	3	4

50 prosent av barnehagestyrerne opplyser at de i stor eller svært stor grad får kvalifiserte søkere til utlyste stillinger som barnehagelærere. En tilsvarende andel opplyser at de som regel får søkere som er nyutdannet og med liten erfaring (47 prosent). To av ti (22 prosent) svarer at de i stor eller svært stor grad får søkere med relevant utdanning og lang praksiserfaring. På spørsmålet der de skal vurdere graden av samarbeid med universitets- og høgskolesektoren, er det 14 prosent som vurderer at de i svært stor eller stor grad samarbeider om rekrutteringen av barnehagelærere, mens 49 prosent vurderer at de i svært liten grad har samarbeid om rekrutteringen med universitets- og høgskolesektoren. Det er kun små forskjeller mellom private og kommunale barnehager på disse spørsmålene.

Når det gjelder barnehagenes samarbeid med universiteter og høgskoler om rekruttering, er det stilt spørsmål om dette på to ulike måter i spørningen. I spørsmålet over (tabell 9-1) har styrerne gjort en vurdering av i hvilken grad de samarbeider, og her ser vi at 49 prosent svarer «i svært liten grad». I neste

spørsmål bes barnehagestyrerne som samarbeider med universitets- og høyskolesektoren om rekruttering, om å utdype hva dette samarbeidet innebærer. Alle styrerne mottok dette spørsmålet, og det var anledning til å svare at man ikke har et slikt samarbeid om rekruttering. 47 prosent av styrerne valgte dette svaralternativet.¹³ Figur 9-1 viser fordelingen av svarene fra barnehagestyrere som oppgir at de har rekrutteringssamarbeid med UH-sektoren (53 prosent).

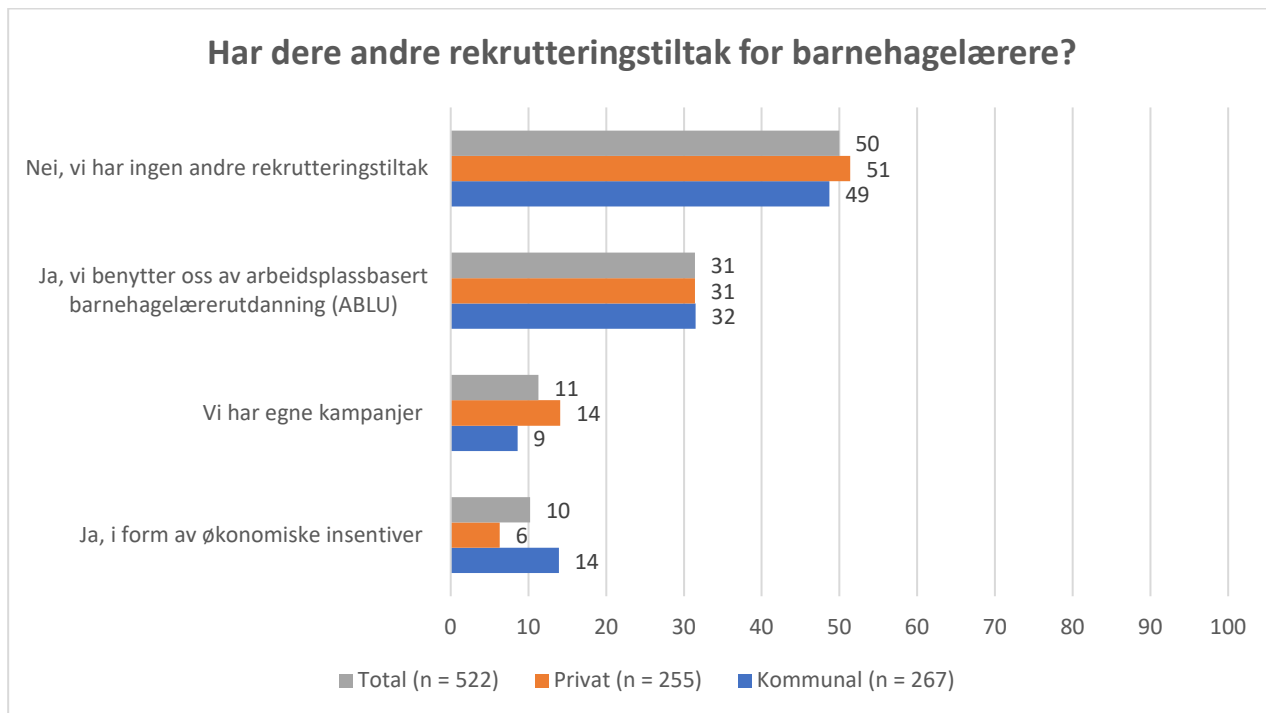

Figur 9-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan de samarbeider med universitet eller høyskole om rekruttering. Prosent, n = 245.

Blant de barnehagestyrerne som oppgir at de har et samarbeid (53 prosent), svarer åtte av ti at dette samarbeidet går ut på at de gjennom praksissamarbeid oppfordrer studenter til å søke på stillinger etter fullført studium. I tillegg oppgir to av ti styrere (21 prosent) at de har felles tiltak med universiteter og høyskoler gjennom partnerskap for barnehageutvikling. Kun 7 prosent av de som har et samarbeid, oppgir at de inviterer studenter til egne møter med formål om å rekruttere til stillinger som pedagogiske ledere eller barnehagelærere.

Samtlige barnehagestyrere fikk spørsmål om de har andre rekrutteringstiltak utover samarbeid med universiteter og høyskoler. Svarene er gjengitt i figur 9-2.

¹³ Det er med andre ord en liten forskjell mellom andelen som svarer at de i svært liten grad samarbeider, i tabell 9-1(49 prosent), og andelen som oppgir at de ikke har et samarbeid i det hele tatt (47 prosent), i figur 9-1. Mest sannsynlig kan dette forklares ved at enkelte har et samarbeid, men at de samtidig opplever at dette i svært liten grad fungerer eller utnyttes.

Figur 9-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om de har andre rekrutteringstiltak for barnehagelærere. Prosent, n = 522.

Halvparten av barnehagestyrerne svarer at de ikke har noen ytterligere rekrutteringstiltak for barnehagelærere, mens en tredjedel oppgir at de benytter seg av arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Videre oppgir 10 prosent av styrerne at de bruker økonomiske insentiver, og 11 prosent at de har egne kampanjer som rekrutteringstiltak.

9.2 Arbeidsplassbasert og deltidsbasert barnehagelærerutdanning er godt kjent blant styrerne

Barnehagestyrerne fikk spørsmål om egenkjennskapen til og bruk av ordningene deltids- og arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Svarene er gjengitt i tabell 9-2.

Mer enn åtte av ti barnehagestyrere (83 prosent) svarer at de i svært stor eller stor grad kjenner til ordningene med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning og barnehagelærerutdanning på deltid. Sju av ti (71 prosent) styrere er også klar over at det kan søkes om tilretteleggingsmidler når ansatte tar barnehagelærerutdanning på deltid mens de jobber i barnehagen.

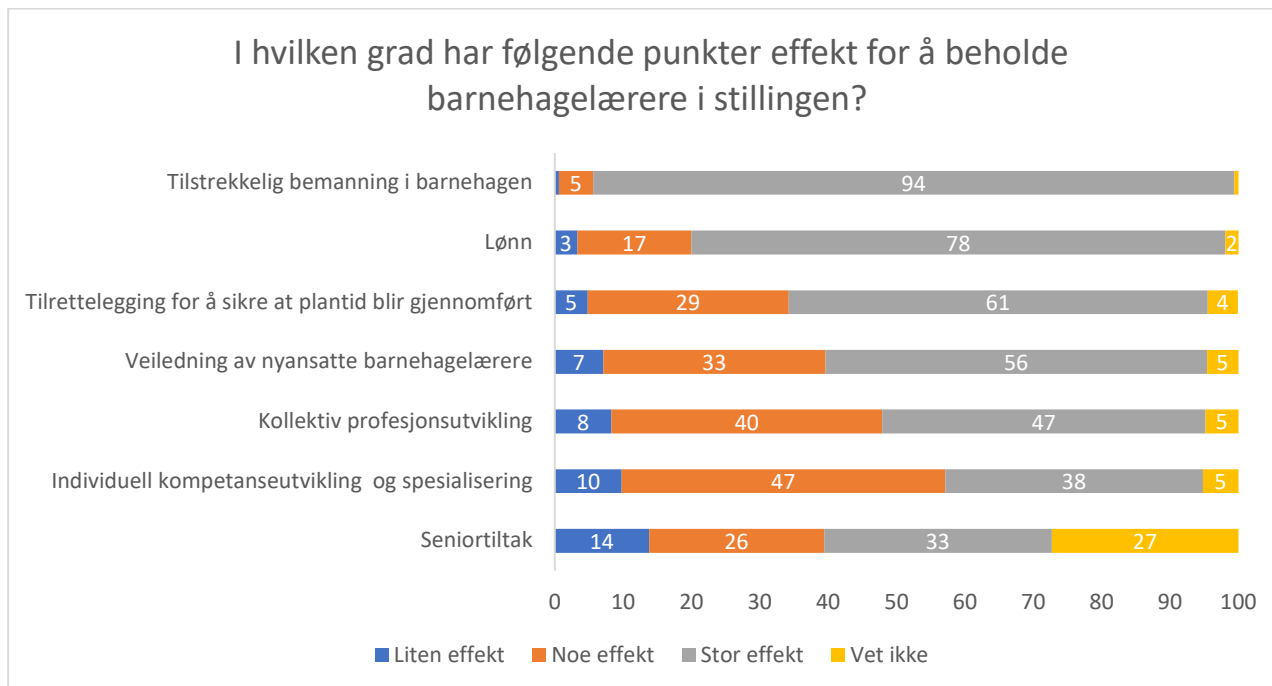
Tabell 9-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad følgende utsagn passer. Prosent, n = 521.

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Kjenner du som barnehagestyrer ordningene med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning eller annen barnehagelærerutdanning på deltid?						
Kommunal (n = 267)	3	9	6	42	41	0
Privat (n = 254)	4	8	5	39	43	2
Total (n = 521)	3	8	5	41	42	1
Opplever du som barnehagestyrer at det er tilgang på studieplasser for arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning?						
Kommunal (n = 267)	5	10	14	33	18	21
Privat (n = 254)	5	9	15	29	20	23
Total (n = 521)	5	10	14	31	19	22
Opplever du som barnehagestyrer at det er mulighet til å gi de ansatte tilbud om barnehagelærerutdanning på deltid?						
Kommunal (n = 267)	4	14	15	42	23	2
Privat (n = 254)	4	14	16	41	23	2
Total (n = 521)	4	14	16	41	23	2
Kjenner du som barnehagestyrer til at det kan søkes om tilretteleggingsmidler når ansatte tar barnehagelærerutdanning på deltid mens de jobber i barnehagen?						
Kommunal (n = 267)	9	12	7	33	35	4
Privat (n = 254)	8	10	5	33	42	3
Total (n = 521)	8	11	6	33	38	3
Har du som barnehagestyrer oppfordret ansatte i barnehagen til å søke arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning?						
Kommunal (n = 267)	10	16	14	29	31	0
Privat (n = 254)	12	9	10	31	34	3
Total (n = 521)	11	13	12	30	33	2

Seks av ti styrere (63 prosent) opplever at de i svært stor eller stor grad har mulighet til å tilby ansatte barnehagelærerutdanning på deltid, og en tilsvarende andel har i svært stor eller stor grad oppfordret ansatte til å søke arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Halvparten (50 prosent) av styrerne opplever at det i svært stor eller stor grad er tilgang på studieplasser for arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Imidlertid er en relativt stor andel, 22 prosent, usikker og oppgir «vet ikke» på dette spørsmålet.

9.3 Tilstrekkelig bemanning og lønn vurderes som viktigst for å beholde ansatte i stillingen

Avslutningsvis ble barnehagestyrerne bedt om å vurdere effekten av ulike tiltak for å beholde barnehagelærere i stillingen. Figur 9-3 viser barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad ulike tiltak bidrar til å beholde barnehagelærere i stillingene, sortert i synkende rekkefølge.

Figur 9-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad følgende tiltak har effekt for å beholde barnehagelærere i stillingen. Prosent, n = 520.

Tilstrekkelig bemanning i barnehagen og lønn vurderes som de mest effektive tiltakene for å beholde barnehagelærere i stillingen, henholdsvis svarer 94 prosent og 78 prosent av styrerne at disse tiltakene har stor effekt. Videre mener 61 prosent at tilrettelegging for å sikre at plantid blir gjennomført, og 56 prosent at veiledning av nyansatte barnehagelærere har stor effekt. Kollektiv profesjonsutvikling og individuell kompetanseutvikling og spesialisering vurderes å ha noe mindre effekt enn de øvrige (henholdsvis 47 prosent og 38 prosent mener disse tiltakene har stor effekt). En av tre styrere oppgir dessuten at de tror seniortiltak kan ha stor effekt, samtidig som en tilsvarende andel (27 prosent) er usikre på effekten av et slikt tiltak og svarer «vet ikke».

9.4 Barnehageeierne er godt kjent med ordningene for arbeidsplass- og deltidbasert barnehagelærerutdanning

På samme måte som barnehagestyrerne fikk også utvalget av barnehageeierne spørsmål om å vurdere i hvilke grad ulike påstander knyttet til rekruttering og ordninger for barnehagelærerutdanning passer for barnehagen(e) deres. Svarene fra eierne er gjengitt i tabell 9-3 nedenfor.

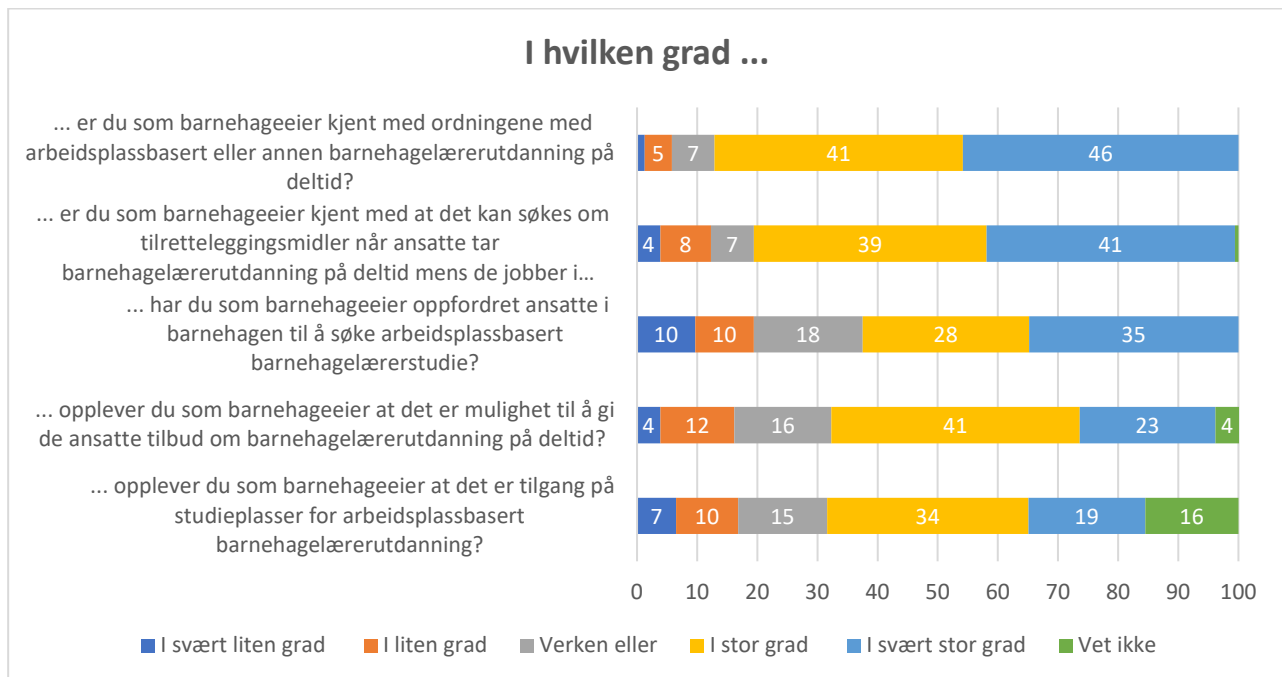
Tabell 9-3: Barnehageeierne svar på spørsmål om i hvilken grad ulike påstander stemmer om rekruttering av barnehagelærere for sin(e) barnehage(r). Prosent, n = 156.

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Vi får som regel kvalifiserte søkere til utlyste stillinger som barnehagelærere						
Kommunal (n = 59)	10	22	17	34	17	0
Privat (n = 97)	10	13	13	42	20	1
Total (n = 156)	10	17	15	39	19	1
Vi får som regel søkere som er nyutdannet og med liten erfaring						
Kommunal (n = 59)	7	12	41	34	3	3
Privat (n = 97)	9	17	40	28	5	1
Total (n = 156)	8	15	40	30	5	2
Vi får som regel søkere med relevant utdanning og lang praksiserfaring						
Kommunal (n = 59)	17	31	39	12	2	0
Privat (n = 97)	17	23	26	31	3	1
Total (n = 156)	17	26	31	24	3	1
Vi samarbeider med universiteter og høyskoler om rekruttering av barnehagelærere						
Kommunal (n = 59)	22	36	19	20	2	2
Privat (n = 97)	46	23	16	12	0	3
Total (n = 156)	37	28	17	15	1	3

Om lag seks av ti barnehageeiere oppgir at de i svært stor eller stor grad opplever å få kvalifiserte søkere til utlyste stillinger som barnehagelærere, samtidig er det kun 10 prosent som vurderer at de i svært liten grad får kvalifiserte søkere. 35 prosent av eierne svarer at de i stor eller svært stor grad får søkere som er nyutdannet og med liten erfaring. Andelen som oppgir at de i svært stor eller stor grad får søkere med relevant utdanning og lang praksiserfaring, ligger på 27 prosent. Det er stor variasjon i svarene, noe som avdekker at selv om det er rekrutteringsutfordringer i sektoren, så gjelder dette langt ifra for alle.

Når det gjelder samarbeid med universitets- og høyskolesektoren om rekruttering, er det 16 prosent av eierne som vurderer at de i svært stor eller stor grad har et slikt samarbeid om rekruttering av barnehagelærere. Andelen som samarbeider med universitets- og høyskolesektoren, er dessuten høyere blant kommunale sammenliknet med blant private barnehageeiere (22 prosent vs. 12 prosent, $p = 0,04$). Her kan man også trekke en sammenlikning til styrernes svar (tabell 9-1) der vi fant at om lag halvparten vurderte at de i svært liten grad samarbeidet om rekruttering av barnehagelærere. Blant eierne ser vi at det er en lavere andel (37 prosent) som vurderer at de i svært liten grad samarbeider med universitets- og høyskolesektoren om rekruttering. Forskjellen ligger i hva de kommunale eierne svarer (22 prosent blant eiere mot 46 prosent blant styrere) – og med tanke på at kommunale eiere ofte representerer et større antall barnehager, så er ikke denne forskjellen så uventet.

Barnehageeierne fikk også spørsmål om å ta stilling til en rekke påstander knyttet til ulike ordninger for barnehagelærerutdanning. Svarene er gjengitt i figur 9-4.

Figur 9-4: Barnehageeierenes vurdering av ulike påstander om eksisterende ordninger knyttet til barnehagelærerutdanning. Prosent, n = 155.

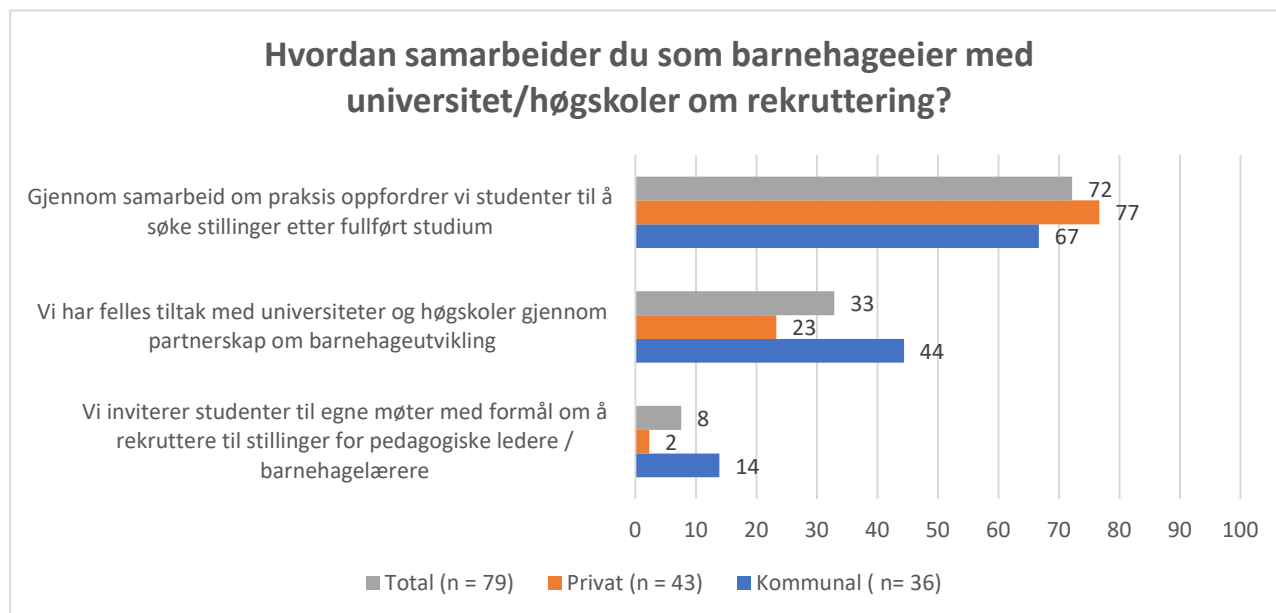
Ni av ti (87 prosent) barnehageeiere oppgir at de i svært stor eller stor grad kjenner til ordningene med arbeidsplassbasert eller annen barnehagelærerutdanning på deltid. Åtte av ti (80 prosent) eiere oppgir også at de er klar over at det kan søkes om tilretteleggingsmidler når ansatte tar barnehagelærerutdanning på deltid mens de jobber i barnehagen.

Om lag seks av ti eiere (63 prosent) har i svært stor eller stor grad oppfordret ansatte til å søke arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. En tilsvarende andel (64 prosent) opplever at det i svært stor eller stor grad er mulighet til å tilby de ansatte barnehagelærerutdanning på deltid. Barnehageeierne vurderer tilgangen på studieplasser for arbeidsplassbasert ulikt: Mens halvparten (53 prosent) av eierne opplever at det i svært stor eller stor grad er tilgang på studieplasser for arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning, svarer 17 prosent at det i liten eller svært liten grad er tilgang på slike studieplasser. På dette spørsmålet er det dessuten en andel på 16 prosent som er usikre og svarer at de ikke vet.

9.5 Rekrutteringssamarbeid med UH-sektoren skjer ofte gjennom samarbeid om praksisplasser

Barnehageeierne ble bedt om å utdype hvordan samarbeidet med universiteter og høyskoler om rekruttering foregår. Alle eierne fikk spørsmålet, og det var også anledning til å svare at barnehagene ikke har et slikt samarbeid. Halvparten av barnehageeierne opplyser at de ikke samarbeider med universiteter eller høyskoler om rekrutteringen, og denne andelen er høyere for private enn for kommunale barnehageeiere (56 prosent vs. 38 prosent, $p = 0,033$). Spørsmålet skiller seg fra vurderingsspørsmålet over

(tabell 9-3) der eierne har vurdert i hvilken grad de som barnehageeiere har et samarbeid. Mens 65 prosent vurderer at de i svært liten eller liten grad har et samarbeid, svarer 51 prosent at de ikke har et slikt samarbeid i det hele tatt. Resultatene som er presentert i figur 9-5, viser hvordan disse eierne (altså de som har et faktisk samarbeid med universitets- og høyskolesektoren) svarer på spørsmålet om hvordan samarbeidet foregår.

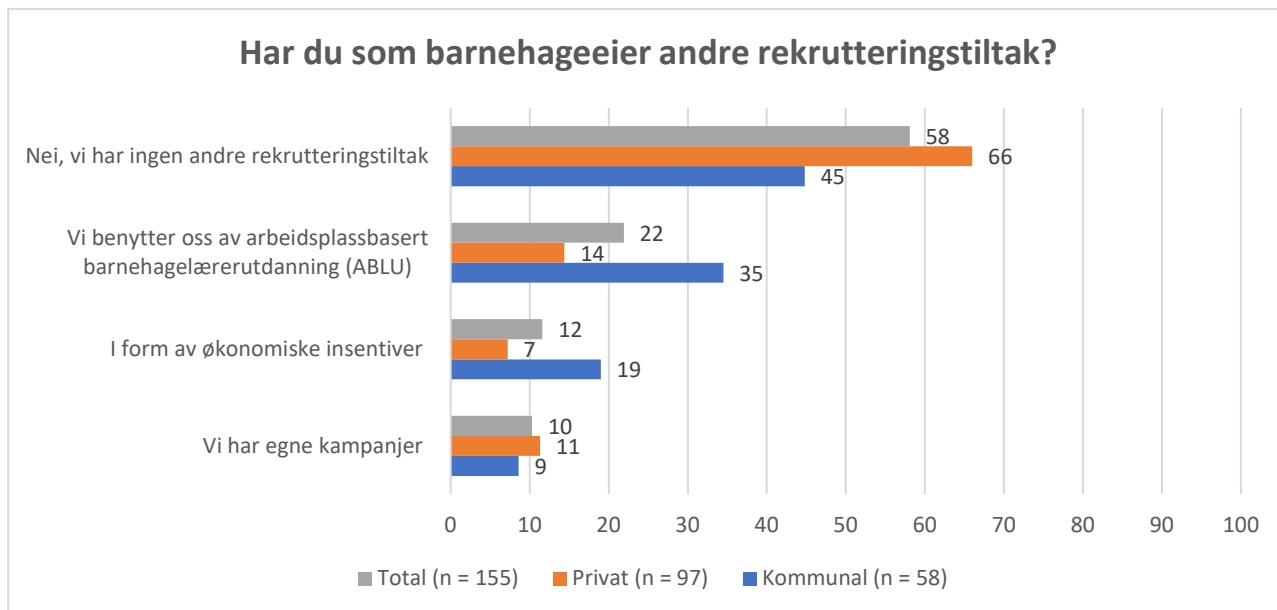
Figur 9-5: Barnehageeiernes svar på spørsmål om hvordan de samarbeider med universiteter eller høgskoler om rekruttering. Prosent, n = 79.

Sju av ti eiere svarer at de gjennom samarbeid om praksisplasser oppfordrer studenter til å søke stillinger etter fullført studium. Tre av ti eiere svarer at de har felles tiltak med universiteter eller høgskoler gjennom partnerskap om barnehageutvikling. 8 prosent av eierne oppgir at de inviterer studenter til egne møter med formål om å rekruttere til stillinger for pedagogiske ledere eller barnehagelærere. Det er noen tydelige forskjeller mellom private og kommunale eiere med tanke på de to siste kategoriene her, men forskjellene må tolkes med antall respondenter tatt i betraktning.

Det er dessuten tolv barnehageeiere som oppgir at de har samarbeidet med universiteter og høgskoler om rekruttering på andre måter enn dem som er listet opp. Disse samarbeidene omhandler blant annet bruk av studenter som vikarer, ansatte som tar barnehagelærerutdanning på deltid, barnehager som er partner- eller universitetsbarnehager, direkte kontakt med studenter under utdanning, samarbeid i forbindelse med Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (REKOM), studenter på desentralisert ordning og arbeidsplassbasert utdanning (ABLU).

Barnehageeierne ble også bedt om å utdype i et åpent tekstfelt hvorvidt de samarbeider med andre om rekruttering. På dette spørsmålet blir det nevnt montessoriuutdanninger i inn- og utland, regionale sammenslutninger av barnehageeiere, styrere i barnehager, bekjentskap, menigheter, Nav, ungdomsskoler og videregående skoler, samarbeid om lokal kompetanseutvikling, personlige nettverk og nettverk i kommunen samt vikarbyråer.

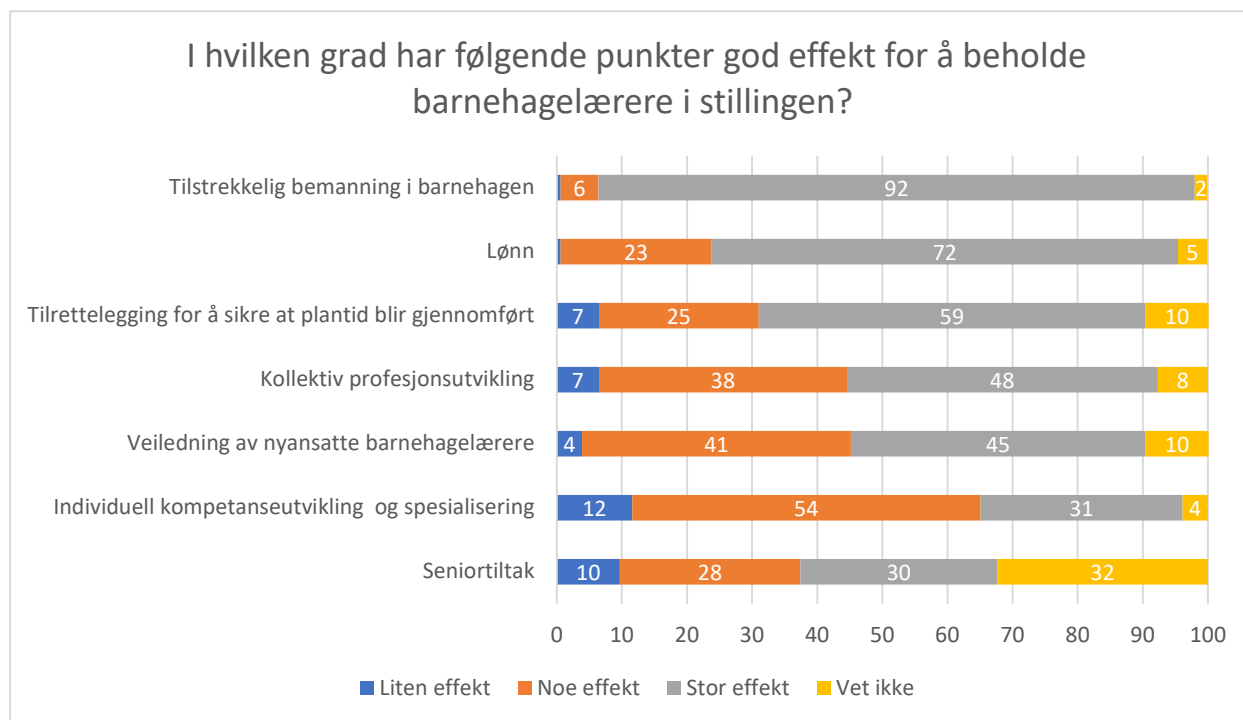
Barnehageeierne ble bedt om å oppgi hvorvidt de tar i bruk andre rekrutteringstiltak enn samarbeid med universiteter eller høgskoler. Svarene er gjengitt i figur 9-6.

Figur 9-6: Barnehageeiernes svar på spørsmål om de har andre rekrutteringstiltak. Prosent, n = 155.

Seks av ti barnehageeiere (58 prosent) oppgir at de ikke har andre rekrutteringstiltak, og denne andelen er høyest blant private eiere (66 prosent vs. 45 prosent hos kommunale, $p = 0,010$). 22 prosent av eierne benytter arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning, og bruken er høyere blant kommunale sammenliknet med private eiere (35 prosent vs. 14 prosent, $p = 0,004$). Dessuten oppgir 12 prosent av eierne at de benytter økonomiske insentiver som rekrutteringstiltak, og denne andelen er noe høyere blant kommunale sammenliknet med private barnehageeiere (19 prosent vs. 7 prosent, $p = 0,027$). En av ti eiere oppgir at de har egne kampanjer.

Avslutningsvis ble eierne bedt om å vurdere effekten av ulike tiltak for å beholde barnehagelærere i stillingen. Disse svarene er oppsummert i figur 9-7 nedenfor.

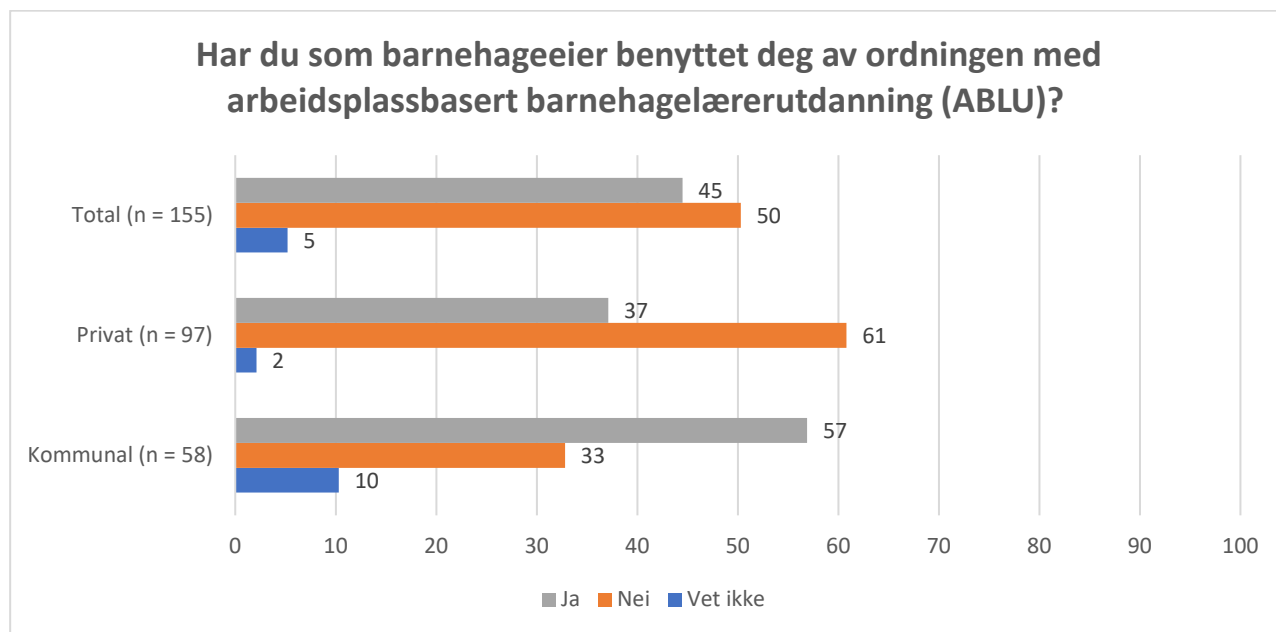
Figur 9-7: Barnehageeiernes svar på spørsmål om i hvilken grad ulike tiltak har effekt for å beholde barnehagelærere i stillingen. Prosent, $n = 155$.

Henholdsvis 92 og 72 prosent av barnehageeierne mener at tilstrekkelig bemanning i barnehagen og økt lønn vil ha stor effekt for å beholde barnehagelærere i stillingen. Videre oppgir 59 prosent at tilrettelegging for å sikre at plantid blir gjennomført, har stor effekt. I underkant av halvparten av eierne oppgir at kollektiv profesjonsutvikling (48 prosent) og veiledning av nyansatte¹⁴ barnehagelærere (45 prosent) har stor effekt for å beholde dem i stillingene. Det er flere kommunale sammenliknet med private eiere (62 prosent vs. 35 prosent, $p = 0,012$) som mener veiledning av nyansatte har stor effekt. Individuell kompetanseutvikling og spesialisering (31 prosent) samt seniortiltak (30 prosent) er de tiltakene færrest mener har stor effekt. Det er dessuten en stor andel som er usikre på hvilken effekt seniortiltak har for å beholde barnehagelærere i stillingene (30 prosent svarer «vet ikke» på dette spørsmålet). Eiernes vurdering av tiltak vurderes til å være relativt sammenfallende med styrenes vurdering av de samme tiltakene (figur 9-3).

¹⁴ Ordningen det her spørres om, gjelder nyutdannede barnehagelærere. I barnehageundersøkelsen er det spurt om veiledning av nyansatte og ikke nyutdannede. Selv om dette selvsagt i mange tilfeller er sammenfallende grupper, så er det her altså mulig at noen av dem som svarer, også inkluderer erfaringen sin med veiledning av barnehagelærere som allerede hadde arbeidet i barnehage før de ble ansatt i denne barnehageeierens barnehage.

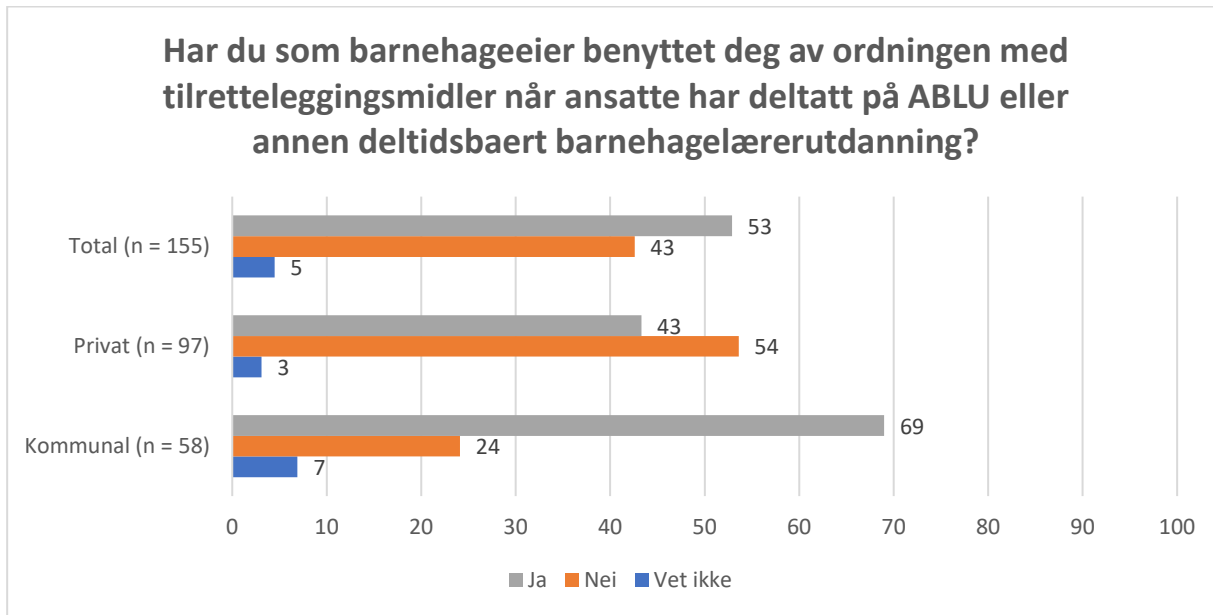
9.6 Nesten halvparten av barnehageeierne har benyttet seg av ordningen med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU)

Avslutningsvis ble barnehageeierne spurt hvorvidt de har benyttet seg av ordningene med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) og tilretteleggingsmidler når ansatte har deltatt på ABLU eller annen deltidbasert barnehagelærerutdanning. De ble også spurt i hvilken grad de mener at ordningen med tilretteleggingsmidler er et godt virkemiddel for at flere skal ta barnehagelærerutdanning på deltid. Svarene er gjengitt i figur 9-8, figur 9-9 og figur 9-10.

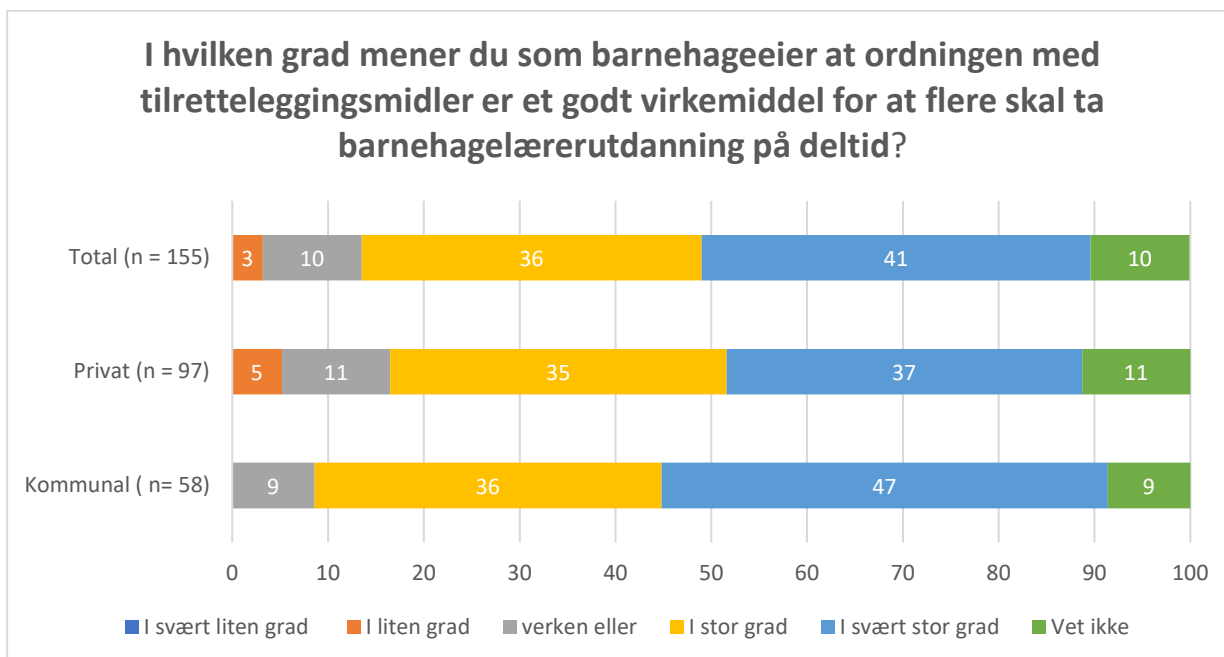
Figur 9-8: Barnehageeiernes svar på spørsmål om de har benyttet seg av ordningen med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU). Prosent, n = 155.

45 prosent av barnehageeierne har benyttet seg av ordningen med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU). Det er imidlertid en større andel kommunale sammenliknet med private barnehageeiere som har benyttet seg av denne ordningen (57 prosent vs. 37 prosent, $p < 0,001$).

Figur 9-9: Barnehageeiernes svar på spørsmål om de har benyttet seg av ordningen med tilretteleggingsmidler når ansatte har deltatt på ABLU eller annen deltidsbasert barnehagelærerutdanning. Prosent, n = 155.

Figur 9-9 viser at 53 prosent av eierne har benyttet seg av ordningen med tilretteleggingsmidler når ansatte har deltatt på ABLU eller annen deltidsbasert barnehagelærerutdanning (figur 9-8). Det er imidlertid en større andel kommunale sammenliknet med private eiere som har benyttet seg av denne ordningen (69 prosent vs. 43 prosent, $p < 0,001$).

Figur 9-10: Barnehageeiernes svar på spørsmål om i hvilken grad de mener ordningen med tilretteleggingsmidler er et godt virkemiddel for at flere skal ta barnehagelærerutdanning på deltid. Prosent, n = 155.

Figur 9-10 viser at en stor andel, 76 prosent, av barnehageeierne i stor eller svært stor grad mener at ordningen med tilretteleggingsmidler er et godt virkemiddel for å få flere til å ta barnehagelærerutdanning på deltid. En av ti eiere er imidlertid usikre og svarer «vet ikke» på dette spørsmålet.

9.7 Sammendrag

Om lag halvparten av barnehagestyrerne opplyser at de i stor eller svært stor grad får kvalifiserte søkere til utlyste stillinger som barnehagelærere. Nærmere seks av ti eiere opplyser det sammen. Samtidig svarer også halvparten av styrerne at de som regel får søkere som er nyutdannet og med liten erfaring. Her er tallet for eierne 35 prosent. Det er stor variasjon i svarene både for styrere og eiere, noe som peker på at det eksisterer rekrutteringsproblemer i sektoren, men samtidig at dette ikke gjelder alle.

Halvparten av barnehagestyrerne og -eierne svarer at de ikke samarbeider med universiteter eller høyskoler om rekruttering. Blant de som har etablert samarbeid, svarer åtte av ti styrere at de har samarbeid om praksisplasser der de oppfordrer studentene til å søke stilling i barnehagen etter fullført studium. Svarene fra barnehageeierne er tilsvarende.

De fleste styrere (8 av 10) og eiere (9 av 10) er godt kjent med ordningene arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) og barnehagelærerutdanning på deltid. Tre av ti styrere og 45 prosent av eierne svarer at de benytter seg av disse tilbudene.

Seks av ti styrere og eiere opplever at de har gode muligheter for å tilby ansatte barnehagelærerutdanning på deltid, og en tilsvarende andel har dessuten oppfordret ansatte til å søke arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.

Svært mange styrere (7 av 10) er også klar over at det kan søkes om tilretteleggingsmidler når ansatte tar barnehagelærerutdanning på deltid mens de jobber i barnehagen. Halvparten av eierne har benyttet seg av tilretteleggingsmidler når ansatte har deltatt på ABLU eller annen deltidsbasert barnehagelærerutdanning. En stor andel av eierne (73 prosent) mener at ordningen med tilretteleggingsmidler er et godt virkemiddel for å få flere til å ta barnehagelærerutdanning på deltid.

Styrer og eiere er i stor grad enig i sine vurderinger av ulike tiltak rettet mot å beholde barnehagelærer i stillingen. Tilstrekkelig bemanning i barnehagen og lønn vurderes å ha størst effekt. Kun rundt en tredjedel mener at seniortiltak har stor effekt, og både blant styrere og eiere oppgir dessuten en tredjedel at de er usikre på effekten av denne typen tiltak.

Referanser

Barnehageloven (2005). Lov om barnehager (LOV-2005-06-17-64). Hentet fra

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Fagerholt, R. A., Naper, L. R., Sivertsen, H., Haugset, A. S., Nilsen, B. T. og Stene, M. (2018). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2017*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Fagerholt, R. A., Myhr, A., Naper, L. R. og Løe, I. (2020). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2019*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Haugset, A. S., Dyblie Nilsen, R. og Haugum, M. (2015). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2015*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Kunnskapsdepartementet. (2017)a. *Kompetanse for framtidens barnehage. Revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018–2022*. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no>

Kunnskapsdepartementet. (2017)b. Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Hentet fra: <https://www.udir.no>

Naper, L. R., Nilsen, R. D., Sivertsen, H., Ekmann, L. og Stene, M. (2017). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2016*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Naper, L. R., Myhr, A., Janninger, L. og Løe, I. (2021). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2020*. Steinkjer: SINTEF AS.

Naper, L. R., Myhr, A. og Haugset, A. S. (2022). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2021*. Steinkjer: SINTEF AS.

1. Spørsmål til Barnehage-Norge 2024

Spørsmål til Barnehage-Norge er en spørreundersøkelse som går ut årlig til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er Utdanningsdirektoratet som stiller spørsmålene på vegne av flere avdelinger i direktoratet og Kunnskapsdepartementet. SINTEF gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Informasjon om ivaretagelse av ditt personvern finner du i mottatte epost.

I 2024 er temaene for undersøkelsen som går til styrerne:

- Vetuva
- Kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina
- Videreutdanning som virkemiddel i kvalitets- og kompetanseutvikling
- Rekruttering av barnehagelærere
- Samarbeid mellom kulturskole og barnehage
- Samfunnsberedskap og forebygging av alvorlige hendelser

Lykke til med besvarelsene!

2. Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til Barnehage-Norge

Du skal nå besvare Utdanningsdirektoratets spørring til barnehagestyrere.

Svarene lagres automatisk, og det er ikke noe problem å gå ut av undersøkelsen for så å gå inn igjen og fortsette senere.

Du kan gjennomføre undersøkelsen på bokmål eller nynorsk. For å gjennomføre undersøkelsen på nynorsk, trykk på språkknappen under og velg nynorsk.

3. Jeg har mottatt og forstått informasjon om Utdanningsdirektoratets "Spørring til Barnehage-Norge", og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

(Oppgi kun ett svar)

Jeg ønsker IKKE å delta i undersøkelsen - Gå til
58

Jeg samtykker til å delta i undersøkelsen

4. Min barnehage er

(Oppgi kun ett svar)

Privat

Kommunal

5. Hva beskriver best eierstrukturen i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

- Barnehagens eier driver bare denne barnehagen
- Barnehagens eier driver 2-3 barnehager
- Barnehagens eier har 4-15 barnehager
- Barnehagens eier har mer enn 15 barnehager

6. Vetuva

Utdanningsdirektoratet har utviklet forskningsmagasinet Vetuva for ansatte i barnehagen. Magasinet formidler forskning og ny kunnskap om barnehage; det gis ut en gang årlig og sendes til alle barnehager. Vetuva finnes også i en digital utgave.

Du som barnehagestyrer får her spørsmål om barnehagens kjennskap til og bruk av magasinet Vetuva.

7. Kjenner du til forskningsmagasinet Vetuva?

(Oppgi kun ett svar)

- Ja
- Nei - Gå til 15

8. I hvilke av følgende kanaler har du som barnehagestyrer fått kjennskap til forskningsmagasinet Vetuva?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Barnehagen har fått tilsendt Vetuva
- Via Udirs nettsider
- Via sosiale medier
- Fått informasjon fra barnehageeier
- Har hørt om det fra kolleger

Annet

9. Har du gjort en eller flere av følgende grep for å gjøre bladet kjent i din personalgruppe?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Informert personalet om magasinet
- Vetuva legges på personalrommet eller avdelingene
- Vetuva sendes ut på sirkulasjon
- Delt artikler fra Vetuva via sosiale medier eller epost
- Hele/deler av magasinet har blitt skrevet ut/kopiert
- Ingenting

Annet

10. Bruker dere Vetuva på noen av følgende måter i barnehagen?

(Oppgi gjerne flere svar)

Vetuva er
nyttig for
alle som
jobber i
barnehage
n

Vetuva er
mest
nyttig for
styrerne

12. Hvordan leser du som barnehagestyrer Vetuva?

(Oppgi kun ett svar)

Fysisk eksemplar

Digitalt

Begge deler

Leser ikke

13. Hvordan leser øvrige ansatte i din barnehage Vetuva?

(Oppgi kun ett svar)

Fysisk eksemplar

Digitalt

Begge deler

Leser ikke

Vet ikke

14. Har du andre tilbakemeldinger om Vetuva?

15. Kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Du får her spørsmål knyttet til hvordan du som barnehagestyrer legger til rette for at barnehagen kan bygge nødvendig kompetanse om spesialpedagogikk og inkluderende praksis

16. Hvordan legger du som barnehagestyrer til rette for å bygge nødvendig kompetanse og utvikle praksis knyttet til spesialpedagogikk og inkludering?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Gjennomfører kompetansekartlegging blant alle ansatte (for eksempel gjennom inkluderingsanalysen) med vekt kollektive kompetansebehov
- Gjennomfører kompetansekartlegging blant alle ansatte (for eksempel gjennom inkluderingsanalysen) med vekt individuelle kompetansebehov
- Deltar i partnerskap med universitet/høgskole i kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering (Rekom)
- Har ansatte som tar, eller har tatt, videreutdanning på minst 30 studiepoeng innen spesialpedagogikk i løpet av de tre siste årene
- Bruker Udirs kompetansepakke for inkluderende praksis aktivt i personalet

Annet

særskilte behov

Fysisk og teknisk tilrettelegging for barn med særskilte behov

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Veilede kolleger i spesialpedagogikk og inkludering

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Koordinere barnehagens innsats for inkludering og tilrettelegging

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Annet

19. Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Du som barnehagestyrer får her spørsmål om ditt arbeid knyttet til

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

20. Har barnehagen gjennomført kompetansetiltak finansiert gjennom Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, gjennomført

Ja, er i gang

Nei

Nei, kjenner ikke til ordningen

21. Har barnehagen gjennomført lokal kartlegging av kompetansebehov på området spesialpedagogikk og inkluderende praksis?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, gjennomført

Ja, er i gang

Nei

22. Har barnehagen vært involvert i arbeid relatert til Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Ja, meldt behov om kompetansetiltak, men ikke fått
- Ja, meldt behov om kompetansetiltak og fått midler til det vi meldte behov om
- Ja, meldt behov om kompetansetiltak, men fikk midler til noe annet enn det vi meldte behov om
- Ja, gjennom lokal kartlegging av kompetanse- og tilretteleggingsbehov på området spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Ja, gjennom deltakelse i regionale samarbeidsfora
- Ja, gjennom kompetanseutvikling i samarbeid med et universitet eller en høyskole

atferdsvan
sker
relatert til
spesialped
agogikk og
inkluderen
de
praksis?

I hvilken
grad er din
barnehage
i stand til
å håndtere
de
vanligste
utfordrings
områdene
som
eksempel
is
språkvans
ker eller
atferdsvan
sker
relatert til
spesialped
agogikk og
inkluderen
de
praksis?

24. Har din barnehage mottatt tjenester/støtte fra Statped de siste fem år?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei - Gå til 26

Vet ikke - Gå til 26

25. I hvilken grad opplever du som styrer at Statped i disse tilfellene dekket barnehagens behov?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

26. Har din barnehage helt eller delvis benyttet Kompetansepakken om inkluderende praksis fra Utdanningsdirektoratet?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei - Gå til 29

Vet ikke - Gå til 30

27. Hvordan jobber/jobbet dere med kompetansepakken?

(Oppgi gjerne flere svar)

- I partnerskap med universitet/høgskole
- Som et strukturert opplegg der alle/flere fra barnehagen deltok
- Som et opplegg som vi kunne gjennomføre individuelt og når det passet den enkelte
- Vi så på én, eller flere, av filmene som ligger i pakken
- Vi reflekterte i fellesskap over temaer som tas opp i pakken
- Vi gjennomførte øvelser basert på temaer som tas opp i pakken

28. Hvordan vurderer du utbyttet av kompetansepakken for din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

Svært lite utbytte

Lite utbytte

Verken eller

Stort utbytte

Svært stort utbytte

Vet ikke

29. Hvorfor har dere ikke benyttet kompetansepakken?

(Oppgi gjerne flere svar)

Vi har vurdert pakken, men den passer ikke våre behov

Vi benytter andre kompetansepakker

Vi har ikke tid/ressurser til kompetanseheving nå

30. Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina

På grunn av store ankomster av fordrevne barn og unge fra Ukraina ønsker vi å stille deg som barnehagestyrer noen spørsmål knyttet til kapasitet og kompetanse til å håndtere økt antall nyankomne barn i barnehagen.

31. Går det fordrevne barn fra Ukraina i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

32. Opplever du at barnehagen har kapasitet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

33. I hvilken grad opplever dere følgende utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Mangel på lokaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på personale	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på personale med relevant kompetanse (for eksempel morsmålskompetanse, migrasjonsrelaterte utfordringer eller andrespråkspedagogikk)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på pedagogiske verktøy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Språkutfordringer	☐	☐	☐	☐	☐	☐

34. Du har opplyst at din barnehage i noen, stor eller i svært stor grad har utfordringer knyttet til mangel på personale med relevant kompetanse. Gjelder dette for en eller flere av følgende kompetanser?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

Ja

Nei

Vet ikke

Morsmålskompetanse	☐	☐	☐
Kompetanse om flerspråklighet og språkutvikling	☐	☐	☐
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)	☐	☐	☐
Kompetanse i andrespråkspedagogikk	☐	☐	☐
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk	☐	☐	☐

35. Videreutdanning som virkemiddel i kvalitets- og kompetanseutvikling

De nasjonale ordningene for videreutdanning skal støtte opp under barnehageeieres ansvar for at ansatte og ledere har riktig kompetanse og at de har mulighet til å utvikle seg faglig.

Utdanningsdirektoratet trenger derfor kunnskap om hvordan eiere og ledere i barnehage arbeider for å sikre kompetanseutvikling i sine virksomheter.

Du som barnehagestyrer får nedenfor noen spørsmål knyttet til videreutdanning i din barnehage:

36. I hvilken grad har videreutdanning for ansatte en plass i dialogen mellom eier og styrer om kvalitetsutvikling i barnehagen?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad I liten grad Verken eller I stor grad I svært stor grad Vet ikke

37. Har du som barnehagestyrer oversikt over hvilken formalkompetanse den enkelte ansatte i barnehagen har?

(Oppgi kun ett svar)

- Ja - formalkompetanse registreres kun ved ansettelse
- Ja - formalkompetanse registrerer både ved ansettelse og oppdateres i registeret/informasjonen etter videreutdanning
- Nei
- Vet ikke

Videreutdanning fører frem til ny formell kompetanse med studiepoeng på universitets- og høskolenivå, mens etterutdanning er kurs som ikke gir studiepoeng.

39. Har barnehagen en helhetlig kompetanseplan som omfatter både etter- og videreutdanning?

(Oppgi kun ett svar)

- Felles plan for etter- og videreutdanning
- Separate planer for etter- og videreutdanning
- Bare plan for etterutdanning
- Bare plan for videreutdanning
- Har ikke plan

som er
nyutdanne
t og med
liten
erfaring

Vi får som
regel
søkere
med
relevant
utdanning
og lang
praksiserfa
ring

Vi
samarbeid
er med
universitet
/høgskole
om
rekrutterin
g av
barnehage
lærere

43. Hvordan samarbeider dere med universitet/høgskoler om rekruttering?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Vi samarbeider ikke om rekruttering
- Vi inviterer studenter til egne møter med formål om å rekruttere til stillinger for pedagogiske ledere/barnehagelærere
- Gjennom samarbeid om praksis oppfordrer vi studenter til å søke stillinger etter fullført studie
- Vi har felles tiltak med universiteter og høyskoler gjennom partnerskap for barnehageutvikling

Annet, vennligst spesifiser

44. Har dere andre rekrutteringstiltak for barnehagelærere?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Nei, vi har ingen andre rekrutteringstiltak
- Ja, vi benytter oss av Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning
- Ja, i form av økonomiske incentiver
- Vi har egne kampanjer

Annet; vennligst spesifiser

45. Samarbeider dere med andre om rekruttering av barnehagelærere? Hvem?

mulighet
til å gi de
ansatte
tilbud om
barnehage
lærerutdan
ning på
deltid?

...kjenner
du som
barnehage
styrer til at
det kan
søkes om
tilrettelegg
ingsmidler
når
ansatte tar
barnehage
lærerutdan
ning på
deltid
mens de
jobber i
barnehage
n?

...har du
som
barnehage
styrer
oppfordret
ansatte i
barnehage
n til å søke
Arbeidspla
ssbasert
barnehage
lærerutdan
ning?

47. I hvilken grad har følgende punkter god effekt for å beholde barnehagelærere i stillingen?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Liten effekt	Noe effekt	Stor effekt	Vet ikke
Tilrettelegging for å sikre at plantid blir gjennomført	☐	☐	☐	☐
Lønn	☐	☐	☐	☐
Tilstrekkelig bemanning i barnehagen	☐	☐	☐	☐
Individuell kompetanseutvikling og spesialisering	☐	☐	☐	☐
Kollektiv profesjonsutvikling	☐	☐	☐	☐
Veiledning av nyansatte barnehagelærere	☐	☐	☐	☐
Seniortiltak	☐	☐	☐	☐

48. Samarbeid mellom kulturskole og barnehage

I rammeplan for barnehagen står det at barna der skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Kulturskolen er en viktig aktør for samarbeid lokalt om ulike kulturaktiviteter. Du som barnehagestyrer får her spørsmål om samarbeid mellom kulturskolen og din barnehage.

49. Hvor ofte samarbeider din(e) barnehage(r) med kulturskolen?

(Oppgi kun ett svar)

- Ukentlig
- Månedlig
- En til to ganger per kalenderår
- Sjeldnere
- Aldri - Gå til 52
- Vet ikke - Gå til 52

50. Innbefatter dette samarbeidet med kulturskolen følgende:

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei	Vet ikke
Kompetansedeling/ utvikling for personalet i barnehagen?	☐	☐	☐
At kulturskolen har tilbud/prosjekt i barnehagen (for barnehagebarn)?	☐	☐	☐
At noen av barnehagens ansatte også har stillinger i kulturskolen	☐	☐	☐

Annet

og/eller
ressurser

Vi
prioriterer
samarbeid
med andre
aktører

☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Vi har ikke
behov

☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Vi kjenner
ikke til
kulturskole
ns
tilbud/muli
gheter

☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Lang
reiseveg til
kulturskole
n

☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Annet

53. Samarbeider din barnehage med noen av følgende eksterne kunstnere/aktører?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

Ja

Nei

Vet ikke

Frivillig kulturliv (for eksempel kor, korps, amatørteater, spelemannslag, husflidlag/duodji,)

Den kulturelle skolesekken (DKS)

Kunst- og kulturtilbud og/eller institusjoner (f.eks. museum, kulturhus, teater, kunstutdanninger (MDD-linje, kunstakademi), private kulturskoler)

Profesjonelle kunstnere

Annet

54. Hvor ofte samarbeider barnehagen med andre eksterne kunstnere/aktører?

(Oppgi kun ett svar)

Ukentlig

Månedlig

En til to
ganger per
kalenderår

Sjeldnere

Aldri

Vet ikke

55. Samfunnsberedskap og forebygging av alvorlige hendelser

Barnehagene skal ha planer og rutiner for å forebygge og håndtere skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser. Rutinene skal være kjent for virksomhetens ansatte og barn. Barnehageeier, ved leder av virksomheten, skal vurdere risiko for alvorlige tilsiktede hendelser, og planlegge beredskap i henhold til dette risikobildet. Du som barnehagestyrer får her spørsmål knyttet til bruk av veiledningsmateriell i beredskapsarbeidet.

56. I hvilken grad benytter du som barnehagestyrer veiledning/hjelp fra følgende i beredskapsarbeidet?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Benytter ikke
Politiet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brannvesen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statsforvalter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veileder i beredskap splanlegging på Udir.no	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre

57. Dersom barnehagen ikke har benyttet veiledningsmateriell og/eller ekstern bistand/hjelp i beredskapsarbeidet, hva er årsaken til dette?

58. Undersøkelsen er ferdig

Takk for din besvarelse!

1. Spørsmål til Barnehage-Norge 2024

Spørsmål til Barnehage-Norge er en spørreundersøkelse som sendes ut årlig til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er Utdanningsdirektoratet som stiller spørsmålene på vegne av flere avdelinger i direktoratet og Kunnskapsdepartementet. SINTEF gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

Informasjon om ivaretagelse av ditt personvern finner du i mottatte epost.

I 2024 er temaene for undersøkelsen som går til barnehageeier:

- Kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Videreutdanning som virkemiddel i kvalitets- og kompetanseutvikling
- Rekruttering av barnehagelærere og arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU)
- Samarbeid mellom kulturskole og barnehage
- Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina
- Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderenede praksis
- Samfunnssikkerhet og forebygging av uønskede hendelser i barnehagen

Lykke til med besvarelsen!

2. Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til Barnehage-Norge

Du skal nå besvare Utdanningsdirektoratets spørring til barnehageeier.

Svarene lagres automatisk, og det er ikke noe problem å gå ut av undersøkelsen for så å gå inn igjen og fortsette senere.

Du kan gjennomføre undersøkelsen på bokmål eller nynorsk. For å gjennomføre undersøkelsen på nynorsk, trykk på språkknappen under og velg nynorsk.

3. Jeg har mottatt og forstått informasjon om Utdanningsdirektoratets "Spørring til Barnehage-Norge", og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

(Oppgi kun ett svar)

Jeg ønsker IKKE å delta i undersøkelsen - Gå til
54

Jeg samtykker til å delta i undersøkelsen

4. Hvilken type barnehage er du eier av (eller svarer som eier av)?

(Oppgi kun ett svar)

Privat barnehage

Kommunal barnehage

5. Hva beskriver best deg som barnehageeier?

(Oppgi kun ett svar)

- Eier og driver bare en barnehagen
- Eier og driver 2-3 barnehager
- Eier og driver 4-15 barnehager
- Eier og driver mer enn 15 barnehager

6. Hvilken stilling eller rolle har du, enten som barnehageeier eller som representant for barnehageeier? Sett gjerne flere kryss hvis det beskriver situasjonen best.

(Oppgi gjerne flere svar)

- Eier av privat barnehage
- Ansatt hos kommunal barnehageeier
- Styreleder for en eller flere barnehager
- Styrer i en eller flere barnehager
- Faglig ansvarlig i en region
- Administrativt ansatt hos privat barnehageeier

Annet (spesifiser)

7. Kompetanseutvikling om spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Du får her spørsmål knyttet til hvordan du som barnehageeier legger til rette for at barnehagen kan bygge nødvendig kompetanse om spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Informasjonen om hvordan barnehageeierne har jobbet vil være et viktig innspill inn mot den videre utformingen av tilskuddsordning lokal kompetanseutvikling (Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen) og Kompetanseløftets plass denne ordningen.

8. Hvordan legger du som barnehageeier til rette for å bygge nødvendig kompetanse og utvikle praksis knyttet til spesialpedagogikk og inkludering?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Gjennomfører kompetansekartlegging blant alle ansatte med vekt på både individuelle og kollektive kompetansebehov
- Deltar i partnerskap med universitet/høgskole i kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering
- Har ansatte som tar, eller har tatt, videreutdanning på minst 30 studiepoeng innen spesialpedagogikk i løpet av de tre siste årene
- Bruker Udirs kompetansepakke for inkluderende praksis aktivt i personalet

Annet

9. På hvilken måte har du som barnehageeier laget planer for etter- og videreutdanning innen spesialpedagogikk og inkluderende praksis?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Separate kompetanseplaner for videreutdanning innen spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Separate kompetanseplaner for kollektiv etterutdanning innen spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Samlede kompetanseplaner som omfatter både kollektiv etterutdanning og videreutdanning innen spesialpedagogikk og inkludering

særskilte behov

Fysisk og teknisk tilrettelegging for barn som trenger det

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Veilede kolleger i spesialpedagogikk og inkludering

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Koordinere barnehagens innsats for inkludering og tilrettelegging

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Annet

De nasjonale ordningene for videreutdanning skal støtte opp under barnehageeieres ansvar for at ansatte og ledere har riktig kompetanse og at de har mulighet til å utvikle seg faglig.

Utdanningsdirektoratet trenger derfor kunnskap om hvordan eiere og ledere i barnehage arbeider for å sikre kompetanseutvikling i sine virksomheter.

Du som barnehageeier får nedenfor noen spørsmål om kompetansekartlegging og planer for kompetanseutvikling:

13. I hvilken grad har videreutdanning for ansatte en plass i dialogen mellom eier og styrer om kvalitetsutvikling i barnehagen?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

14. Har dere oversikt over hvilken formalkompetanse den enkelte ansatte i barnehagen har?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, vi registrerer kun dette ved ansettelser

Ja, vi registrerer både dette ved ansettelser og oppdaterer registeret/informasjonen etter videreutdanning

Nei

Vet ikke

15. Dersom din(e) barnehage(r) har ansatte med videreutdanning: hvilke tiltak er gjort i barnehagen(e) for å sørge for at de ansattes nye kunnskap deles med andre?

16. Har du som barnehageeier en helhetlig kompetanseplan som omfatter både etter- og videreutdanning?

(Oppgi kun ett svar)

- Felles plan for etter- og videreutdanning
- Separate planer for etter- og videreutdanning
- Bare plan for etterutdanning
- Bare plan for videreutdanning
- Har ikke plan

17. Rekruttering av barnehagelærere og arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU)

Barnehageeier kan imøtekomme utdanningskravet i barnehagene ved å søke dispensasjon for ansatte som deltar på ABLU-studier eller annen barnehagelærerutdanning på deltid samtidig som de arbeider i barnehagen. Barnehageeiere kan søke om tilretteleggingsmidler når ansatte studerer til barnehagelærer mens de arbeider i barnehagen.

18. I hvilken grad stemmer de følgende påstander om rekruttering av barnehagelærere for din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

Vi får som regel kvalifiserte søkere til utlyste stillinger som barnehage lærere

Vi får som regel søkere som er nyutdannet og med liten erfaring

Vi får som regel søkere med relevant utdanning og lang praksiserfaring

Vi samarbeider med universitet og høyskoler om rekruttering av barnehage lærere

19. Ta stilling til følgende

I hvilken grad...

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

... er du som barnehage eier kjent med at det kan søkes om tilretteleggingsmidler når ansatte tar barnehage lærerutdanning på deltid mens de jobber i barnehagen?

... har du som barnehage eier oppfordret ansatte i barnehagen til å søke arbeidsplassbasert barnehage lærerstudie?

20. Hvordan samarbeider du som barnehageeier med universitet/høgskoler om rekruttering?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Vi samarbeider ikke om rekruttering
- Vi inviterer studenter til egne møter med formål om å rekruttere til stillinger for pedagogiske ledere/barnehagelærere
- Gjennom samarbeid om praksis oppfordrer vi studenter til å søke stillinger etter fullført studie

- Vi har felles tiltak med universiteter og høyskoler gjennom partnerskap om barnehageutvikling

Annet, vennligst spesifiser

21. Samarbeider du som barnehageeier med andre om rekruttering? I såfall hvem?

22. Har du som barnehageeier andre rekrutteringstiltak?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Nei, vi har ingen andre rekrutteringstiltak
- Vi benytter oss av Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning
- I form av økonomiske incentiver

Vi har egne kampanjer

Annet, vennligst spesifiser

23. I hvilken grad har følgende punkter god effekt for å beholde barnehagelærere i stillingen?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Liten effekt	Noe effekt	Stor effekt	Vet ikke
Tilrettelegging for å sikre at plantid blir gjennomført	☐	☐	☐	☐
Lønn	☐	☐	☐	☐
Tilstrekkelig bemanning i barnehagen	☐	☐	☐	☐
Individuell kompetanseutvikling og spesialisering	☐	☐	☐	☐
Kollektiv profesjonsutvikling	☐	☐	☐	☐
Veiledning av nyansatte	☐	☐	☐	☐

barnehagelærere

Seniortiltak

24. Tilretteleggingsordningen

Innenfor tilskuddsordningen (Regional ordning) kan barnehageeiere søke om midler for å tilrettelegge for at ansatte kan studere til barnehagelærer.

25. Har du som barnehageeier benyttet deg av ordningen med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

26. Har du som barnehageeier benyttet deg av ordningen med tilretteleggingsmidler når ansatte har deltatt på ABLU eller annen deltids-barnehagelærerutdanning?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

27. I hvilken grad mener du som barnehageeier at ordningen med tilretteleggingsmidler er et godt virkemiddel for at flere tar barnehagelærerutdanning på deltid?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

28. Samarbeid mellom kulturskole og barnehage

I rammeplan for barnehagen står det at barna der skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Kulturskolen er en viktig aktør for samarbeid lokalt om ulike kulturaktiviteter for barn og unge, deriblant barnehagen. Kunnskapsdepartementet ønsker derfor å vite mer om hvordan kulturskoler og barnehager samarbeider i dag.

29. Hvor ofte samarbeider din(e) barnehage(r) med kulturskolen?

(Oppgi kun ett svar)

- Ukentlig
- Månedlig
- En til to ganger per kalenderår
- Sjeldnere
- Aldri
- Vet ikke

30. Hvis din(e) barnehage(r) samarbeider med kulturskolen, innbefatter dette:

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei	Vet ikke
Kompetansedeling/- utvikling for personalet i barnehagen	☐	☐	☐

Kulturskolen har tilbud/prosjekt i barnehagen (for barnehagebarn)

At noen av barnehagens ansatte også har stillinger i kulturskolen

Annet

31. I hvilken grad bidrar samarbeidet med kulturskolen til barnehagens arbeid med kunst, kultur og kreativitet?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke

32. Samarbeider din(e) barnehage(r) med noen av følgende eksterne kunstnere/aktører?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

Ja

Nei

Vet ikke

Frivillig kulturliv (for eksempel kor, korps,

n for
samarbeid

Vi har ikke
rom for
dette i vårt
budsjett

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kulturskol
en har
ikke
lærerka-
pa-
sitet
og/eller
ressurser

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Barnehage
n(e) har
ikke
kapasitet
og/eller
ressurser

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Vi
prioriterer
samarbeid
med andre
aktører

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Vi har ikke
behov

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Vi kjenner
ikke til
kulturskole
ns
tilbud/muli-
gheter

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Lang
reiseveg til
kulturskole
n

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Annet

34. Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina

På grunn av store ankomster av fordrevne barn og unge fra Ukraina ønsker vi å stille deg som barnehageeier noen spørsmål knyttet til kapasitet og kompetanse til å håndtere et økt antall nyankomne barn din(e) barnehage(r).

35. Går det fordrevne barn fra Ukraina i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, i alle våre
barnehager

Ja, i noen av våre
barnehager

Nei - Gå til 39

Vet ikke - Gå til 39

36. I hvilken grad opplever du at din(e) barnehage(r) har kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten
grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor
grad

Vet ikke

37. I hvilken grad opplever du som barnehageeier at din(e) barnehage(r) har følgende utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Mangel på lokaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på personale	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på personale med relevant kompetanse (for eksempel morsmålskompetanse, migrasjonsrelaterte utfordringer eller andrespråkspedagogikk)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på egnede pedagogiske verktøy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Språkutfordringer	☐	☐	☐	☐	☐	☐

38. Du har opplyst at din(e) barnehage(r) i noen, stor eller svært stor grad opplever utfordringer med å skaffe personale med relevant kompetanse.

Gjelder dette for følgende kompetanser?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja, alle mine barnehager	Ja, noen av mine barnehager	Nei	Vet ikke
Morsmålskompetanse	☐	☐	☐	☐
Kompetanse om flerspråklighet og språkutvikling	☐	☐	☐	☐
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)	☐	☐	☐	☐
Kompetanse i andrespråkspedagogikk	☐	☐	☐	☐
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk	☐	☐	☐	☐

Annet

39. Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Du som barnehageeier får her spørsmål om ditt arbeid knyttet til Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

40. Fikk din(e) barnehage(r) finansiert kompetansetiltak gjennom Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis i løpet av året 2023?

(Oppgi kun ett svar)

- Nei
- Ja, noen barnehager
- Ja, de fleste barnehager
- Ja, alle barnehager
- Vet ikke

41. Ble det i løpet av 2023 gjennomførte lokal kartlegging av kompetanse- og tilretteleggingsbehov på området spesialpedagogikk og inkluderende praksis i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

- Nei
- Ja, i noen barnehager
- Ja, i de fleste barnehager
- Ja, i alle barnehager
- Vet ikke

42. Har du som barnehageeier i 2023 vært involvert i arbeid knyttet til Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Ja, vi har meldt behov om kompetansetiltak, men ikke fått

- Ja, vi har meldt behov om kompetansetiltak og fått tilslag
- Ja, gjennom lokal kartlegging av kompetanse- og tilretteleggingsbehov på området spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Ja, gjennom deltakelse i regionale samarbeidsfora
- Ja, gjennom kompetanseutvikling i samarbeid med et universitet eller en høyskole
- Ja, gjennom samarbeid med Statped
- Nei
- Vet ikke

43. Har du som barnehageeier benyttet Kompetansepakken om inkluderende praksis fra Utdanningsdirektoratet?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei - Gå til 46

Vet ikke - Gå til 47

44. Hvordan vurderer du utbyttet av kompetansepakken?

(Oppgi kun ett svar)

Svært lite utbytte

Lite utbytte

Noe utbytte

Stort utbytte

Svært stort utbytte

Vet ikke

45. Hvordan jobber/jobbet dere med kompetansepakken?

(Oppgi gjerne flere svar)

- På eiernivå
- I den enkelte barnehage

- I et samarbeid med flere tjenester for barn og unge i kommunen
- I partnerskap med et universitet og/eller høyskole

46. Hvorfor har dere ikke benyttet kompetansepakken?

(Oppgi gjerne flere svar)

- Vi har vurdert pakken, men den passer ikke våre behov
- Vi benytter andre kompetansepakker
- Vi har ikke tid/ressurser til kompetanseheving nå

47. Deltar PPT i den kollektive etterutdanningen innenfor rammen av Kompetanseløftet sammen med din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke/ikke relevant
☐	☐	☐	☐	☐	☐

48. I hvilken grad klarer PPT i din kommune å håndtere de vanligste utfordringsområdene relatert til spesialpedagogikk og inkluderende praksis?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke/ikke relevant
☐	☐	☐	☐	☐	☐

49. I hvilken grad er din(e) barnehage(r) i stand til å håndtere de vanligste utfordringsområdene relatert til spesialpedagogikk og inkluderende praksis?

(Oppgi kun ett svar)

Annet

53. I hvilken grad benytter du som barnehageeier veiledning/hjelp fra følgende i beredskapsarbeidet?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Politiet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brannvesen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statsforvalter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veileder i beredskap splanlegging på Udir.no	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre

54. Undersøkelsen er ferdig

Takk for din tilbakemelding!

1. Spørsmål til Barnehage-Norge 2024

Spørsmål til Barnehage-Norge er en spørreundersøkelse som går ut årlig til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er Utdanningsdirektoratet som stiller spørsmålene på vegne av flere avdelinger i direktoratet og Kunnskapsdepartementet. SINTEF gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

I 2024 er temaene for undersøkelsen som går til barnehagemyndighetene:

- Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Samfunnsberedskap og forebygging av alvorlige hendelser

Lykke til med besvarelsene!

2. Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til Barnehage-Norge

Du skal nå besvare Utdanningsdirektoratets spørring til barnehagemyndighet.

Svarene lagres automatisk, og det er ikke noe problem å gå ut av undersøkelsen for så å gå inn igjen og fortsette senere.

Du kan gjennomføre undersøkelsen på bokmål eller nynorsk. For å gjennomføre undersøkelsen på nynorsk, trykk på språkknappen under og velg nynorsk.

3. Jeg har mottatt og forstått informasjon om Utdanningsdirektoratets "Spørring til Barnehage-Norge", og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

(Oppgi kun ett svar)

Jeg ønsker IKKE å delta i undersøkelsen - Gå til
20

Jeg samtykker til å delta i undersøkelsen

4. Barnehagetilbudet til fordrevne barn fra Ukraina

På grunn av store ankomster av fordrevne barn og unge fra Ukraina ønsker vi å stille deg som barnehagemyndighet noen spørsmål knyttet til kapasitet og kompetanse til å handtere et økt antall nyankomne barn i barnehager din kommune.

5. Går det fordrevne barn fra Ukraina i en eller flere barnehager i din kommune (private og/eller kommunale barnehager)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

6. I hvilken grad opplever du som barnehagemyndighet at barnehagene i din kommune (både private og kommunale) har kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten
grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor
grad

Vet ikke

7. I hvilken grad opplever du som barnehagemyndighet at barnehager i din kommune (både kommunale og private) har følgende utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Mangel på lokaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på personell	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på personale med relevant kompetanse (for eksempel morsmålskompetanse / migrasjonsrelaterte utfordringer eller andrespråkspedagogikk)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på pedagogiske verktøy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Språkutfordringer	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Annet

8. Du har opplyst at barnehager i din kommune i noen, stor eller svært stor grad har utfordringer knyttet til å skaffe personale med relevant kompetanse. Tenker du som barnehagemyndighet at dette gjelder en eller flere av følgende kompetanser?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei	Vet ikke
Morsmålskompetanse	☐	☐	☐
Kompetanse om flerspråklighet og språkutvikling	☐	☐	☐
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)	☐	☐	☐
Kompetanse i andrespråkspedagogikk	☐	☐	☐
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk	☐	☐	☐

9. Har dere opplevd en generell nedgang i barnetall i kommunen i løpet av de siste årene?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

10. Hvis ja; har nedgangen i barnetall bidratt til at dere har større kapasitet til å ta imot nyankomne barn?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke

11. Her kan du utdype svaret ditt vedrørende kapasitet:

12. Kompetanseløftet for Spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Du som barnehagemyndighet får her spørsmål om ditt arbeid knyttet til Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

13. Deltar PPT i den kollektive etterutdanningen innenfor rammen av Kompetanseløftet sammen med din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke/ikke relevant

14. I hvilken grad klarer PPT i din kommune og håndtere de vanligste utfordringsområdene relatert til spesialpedagogikk og inkluderende praksis?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke/ikke relevant

15. I hvilken grad er barnehagene i kommunen i stand til å håndtere de vanligste utfordringsområdene relatert til spesialpedagogikk og inkluderende praksis?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke/ikke relevant

16. I hvilken grad tilbyr Statped de tjenester barnehager og PPT har behov for i kommunen?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke/ikke relevant

17. Samfunnsberedskap og forebygging av alvorlige hendelser

Barnehagene skal ha planer og rutiner for å forebygge og håndtere skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser. Rutinene skal være kjent for virksomhetens ansatte og barn. Barnehageeier, ved leder av virksomheten, skal vurdere risiko for alvorlige tilsiktede hendelser, og planlegge beredskap i henhold til dette risikobildet.

18. I hvilken grad er du som barnehagemyndighet involvert i følgende deler av barnehagens beredskapsarbeid i din kommune?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Utarbeidelse av beredskapsplaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veiledning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilsyn	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Annet

19. I hvilken grad benytter du som barnehagemyndighet veiledning/hjelp fra følgende i beredskapsarbeidet?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Politiet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brannvesen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statsforvalter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veileder i beredskap splanlegging på Udir.no	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre

20. Undersøkelsen er ferdig.

Takk for din tilbakemelding.